

ОКТОМВРИ 2022

ЛИК

МИХАИЛ БЕЛЧЕВ

ISSN 0324-0444

22010 >

9 770324 044004

Цена 5 лв.

ТРАДИЦИЯТА ЛИК

Литература Изкуство Култура

Съдържание

4

Бардът и неговите
музикално-поетически
търсения, Александра
Александрова

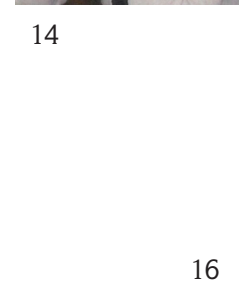
Младостта си отива,
но песните остават
завинаги, Здравко Петров

10

Роден под щастлива
звезда, Клер Леви

Михаил Белчев:
Една песен може да направи
революция

14

Творческият път на
Михаил Белчев
В архива на БТА

16

Един от българските
патриарси в областта на
музикалното слово, анкета

ЛИК тематично издание октомври 2022

ИЗДАНИЕ НА
БЪЛГАРСКАТА ТЕЛЕГРАФНА
АГЕНЦИЯ

ГЕНЕРАЛЕН ДИРЕКТОР:
Кирил Вълчев

ПЕЧАТ:
Издателство
„Изток-Запад”

ГЛАВЕН РЕДАКТОР:
Георги Лозанов

ОТГОВОРЕН РЕДАКТОР:
Яница Христова

КОРЕКТОР:
Евелина Стефанова

ХУДОЖНИК И КОРИЦА:
Данаил Алексиев
Симона Колева

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР:
Богдана Димитрова
МЛАДШИ ГРАФИЧЕН ДИЗАЙНЕР:
Симона Колева

КОНТАКТИ
Българска телеграфна агенция
1124 София,
бул. "Цариградско шосе" 49
ISSN 0324-0444

РЕКЛАМА:
reklama@bta.bg,
02 926 2306

В БРОЯ СА ИЗПОЛЗВАНИ
СНИМКИ ОТ:
архив на Пресфотото БТА,
(pressphoto@bta)

В броя са използвани и снимки от личния архив на Михаил Белчев.

Кирил Вълчев, генерален директор на БТА

„Време е да си пуснем Мишето!“

С тази фраза обичайно не една вечер си пускаме песни на Михаил Белчев, когато сме се събрали у дома най-близките от поне три поколения – майка ми, брат ми, синът ми и дъщеря ми...

Дано да ми прости Михаил Белчев фамилиарното обръщение към него, но истината е, че със своето творчество той се е превърнал в близък на повече хора, отколкото сам може да си представи. А още по-вълнуващо е, че близък го чувстват цели фамилии от хора на всякакви възрасти, с което не могат да се похвалят много артисти.

Затова и няма нищо по-естествено БТА да посвети брой на възстановеното списание ЛИК на Михаил Белчев. С новото съдържание на емблематичното издание се стремим да покажем, че българите могат да се гордеят с хора, които дълголетно и забележително присъстват в живота ни и са образец за това, че в България може да има приемственост, освен шумно присъствие на отричането на всеки и всичко. Вече издахнахме броеве, посветени на Лили Иванова и „Шурците“, в които срещаме богатите архиви на БТА със съвременния разказ за приноса на големи имена в българската култура.

Песните на Михаил Белчев звучат десетилетия в много български домове и на концерти – не само на традиционния концерт през ноември около имения му ген, а и в репертоара на най-големите имена на българската естрада, която е белязана от неговите текстове. Стига само да започнем да изброяваме „След десет години“ и „Пак ще се прегърнем“ на ФСБ, „Не всичко е пари, приятелю“ и „Готови ли сте за любов“ на Лили Иванова, „По първи петли“ и „И утре е ден“ на Васил Найденов и също неговата и на Силвия Кацарова песен „Моля се“, „Живот“ на Вили Кавалджиев, „Жалба за младост“ на Тодор Колев, „За теб, Българию“ на Веселин Маринов,

„Ще продължавам да пея“ на Йорданка Христова, „Къде си, лято“ на „Тоника СВ“, „Моя любов“ на „Домино“, „Майчице“ на Георги Христов, „Сляп ден“ на „Сигнал“, „Огън и дим“ на дует „Ритон“...

А едни от най-известните песни на самия Михаил Белчев като изпълнител, а на някои от тях и като композитор, са по текстове на големи български поети като превърналата се в химн на София „Булевардът“ на Миряна Башева, „Не остарявай, любов“ и „Младостта си отива“ на Недялко Йорданов, „Добри познати“ (заедно с Искра Радева) на Блага Димитрова, „Закъснели срещи“ (с Мария Нейкова) на Петър Караангов, „Хайдушка“ на Никола Вапцаров... Работил е и с едни от най-големите български композитори, сред които се отличава и творческото и житейското му приятелство с Хайгашог Агасян. Ярکو доказателство, че талантивите хора намират начин да творят заедно, което може да служи за пример на българите, които често не виждаме пример за взаимно уважение, едномислие и единорействие в политическите си водачи.

Но най-важното, което ни кара да четем стиховете и да слушаме песните на Михаил Белчев, е това, че чрез тях ние откриваме най-съкровено у себе си – душата си. Откриваме я в неговите „Ние можем да имаме много жени“, „Причастие“, „Равногенствие“, „Двойник“, „Късна любов“, „Спомен за утре“, „Преквалификация“, „На баща ми“, „И майка ми ми каза“, „Седем дни напред“, „Сбогом, приятели“, „От много, много отдалеч“, „В полумрака на спомена“...

И най-хубавото е, че той е споделил своята душа със съпругата си Кристина, което откриваме в прекрасните им дуети. Както я е предал на сина си Константин. За тях също ще стане дума в този брой на ЛИК. Защото българите имаме нужда да виждаме продължения освен вечни нови начала...

БАРДЪТ И НЕГОВИТЕ МУЗИКАЛНО- ПОЕТИЧЕСКИ ТЪРСЕНИЯ

Александра Александрова

Името на Михаил Белчев (1946 г.) е добре познато на широката публика още от края на 60-те години на миналия век. Млад, красив и енигматичен, музикантът печели симпатии и златен медал още с участието си в Световния младежки фестивал, когато е само на двадесет и две години и излиза на сцената в зала „България“ със своята първа група „Пчела“ и с песента „Кой София с обич заля“. През следващата 1969 г. заедно с Мария Нейкова изпълняват песента на Петър Ступел „Закъснели срещи“ в рамките на „Златният Орфей“. От съвременна перспектива това е дебютът, с който публиката разбира, че пред нея стои голям талант. Още в началото на музикално-поетичната си кариера Михаил Белчев пише и изпълнява песни по свой текст и музика – потенциал, който го превръща в бард.

Макар да е завършил „Режисура“ в Санкт Петербург и да е автор на няколко филмови продукции, посветени на знакови български артисти като Недялко Йорданов, Вили Казасян, Мариана и Тодор Трайчеви и др., М. Белчев е разпознаваем с поезията си, придобила широка популярност благодарение на музиката, с която е облечена. По свой начин авторът се превръща в режисьор на душата, в сценарист, способен да опише до най-малък детайл емоционалното, екзистенциалното и дълбокото човешко преживяване, и не на последно място – в актьор, който с цялото си същество предава на публиката посланието на своя лирически аз. Ето защо с основание Михаил Белчев е определян като бард и съвременен трубадур.

Вече над петдесет години поетът музикант е на сцена. За този дълъг творчески живот той успява да издаде осем стихосбирки, като най-мощната и впечатляваща от полиграфическа гледна точка е антологията „В полумрака на спомена“ (София, 2021 г., издателство „Дамян Яков“, 236 стр.). М. Белчев издава осем студиийни албума, а негови

песни са включени в множество други албуми. Доказателство за музикално-поетическия му принос за развитието на съвременната българска култура са не само десетките му призове за текст и музика преди и след 1989 г., но и държавните отличия като орден „Св. св. Кирил и Методий“ – I степен (1982 г.), Кавалер на орден „Св. св. Кирил и Методий“ – огърлие (2010 г.), награда „Златен век“ (2011 г.) и орден „Стара планина“ (2018 г.). Михаил Белчев е почетен гражданин на София, академик на БАНИ, почетен професор на УниБИТ заради високия си принос за развитието на Столичната библиотека и библиотечното дело по времето, когато е неин директор, както и носител на почетен „Икар“ (2021 г.).

Сред отличията на барда са и „Златна лира“, връчена му през 2011 г. за цялостно творчество от Съюза на музикалните и танцовите дейци в България, почетен знак на Минно-геоложкия университет „Св. Иван Рилски“ (2016 г.), както и наградата „Златен орел“ за принос в българската култура, връчена му в Свищов (2019 г.).

Юбилейното издание „В полумрака на спомена“, което излиза по повод 75-ата годишнина на Белчев, съдържа двестата поетически единици, които са представителни за мащабното му лирическо творчество. Те са разделени в осем тематични корпуса без датировки на отделните текстове. Макар и произведенията да не са темпорално маркирани, ясно могат да бъдат оразличени тези от по-ранните периоди и тези от зрелостта на автора. В същото време е забележително, че поетическите търсения на Белчев повече от петдесет години се проявяват в последователни, хомогенни, тематично свързани и осъществяващи дълбока приемственост цялостно. Въпреки множеството автостилизации поезията му остава надличностна и философски проникновена, като запазва линията на прием-

ственост с предходните творчески периоди и създава цялостна картина на душата на поета. Може би това е и един от най-ценните ѝ аспекти: творчеството на Михаил Белчев е разпознаваемо, защото музикално-поетичният му рисунок е специфичен и характерен само за него.

Когато става въпрос за творческите търсения и поетиката на Михаил-Белчевото изкуство, то може би най-важната особеност е музиката в поезията му. Като един от първопроходниците на т.нар. изпълта поезия у нас, авторът притежава способността да създава текстове, които едновременно са висока поезия, но и по изключителен начин съдържат в своята вътрешна структура музикалността, благодарение на която съвсем естествено се превръщат в песни. Изпълтата лирика на Михаил Белчев се вписва в контекста на едно специфично поколение творци, особено активни през 70-те, 80-те и 90-те години, каквито са Недялко Йорданов (1940), Миряна Башева (1947 – 2020), Александър Петров (1953), Димитър Керелезов (1938

– 2020), Живко Колев (1954), Жива Кюлджиева (1932 – 2021) и др. За тяхното творчество са характерни поетикотематичната дълбочина, богатата метафорика и философско-екзистенциалните търсения. В същото време това поколение създава поезия, която отразява ежедневието, човешките страсти и радости, болките от любовта, надбитийните летежи на неспокойния дух, поради което повечето произведения остават в златния фонд на българската популярна музика по времето на социализма, а и след промените. За това музикално-поетично творчество често чуваме да се казва, че подобни песни вече не се създават и че никога днес не пише такива текстове.

В поезията както на М. Белчев, така и на цялото поколение, трудно може да бъде дефинирана някаква пряка конюнктурна обусловеност, което я превръща в територия на свободния романтичен дух. Едновременно с това по

Георги Денков и Михаил Белчев

свой начин тя се вписва в официалната култура, получавайки възможност за достъп до широката публика и за професионално развитие. Заради високите морални, естетически и поетически стойности и като доказателство за тях творчеството на М. Белчев преминава барьерата на времето на демократичните промени, което се превръща в лакмус за всички работили официално творци. Доказателство за неговата творческа актуалност без значение от политическите настроения е присъствието му в репертоара на най-популярните български изпълнители преди и след 1989 г.: Лили Иванова, Йорданка Христова, Нели Рангелова, Васил Найденов, Ваня Костова, Георги Христов, Милица Божинова, Хайгашог Агасян, Братя Аргирови, Дует Ритон, Маргарита Хранова, Орлин Горанов, Борис Гуджунов, групите ФСБ, „Тоника СВ“, „Сигнал“ и мн. др. Някои от популярните и до днес песни по стихове на Белчев са „След десет години“ (песен и албум на ФСБ от 1983 г.), „Майчице“ (песен и албум на Георги Христов от 1995 г.), „Готови ли сте за любов“ (песен и албум на Лили Иванова от 1995 г.), „Ще продължавам да пея“ (песен и албуми на Йорданка Христова от 1994 и 1995 г.), „Хиромантия“ (песен и албум на Милица Божинова от 1996 г.; албумът съдържа още следните песни по текстовете на М. Белчев: „Къде си, лято?“, „Мила мамо“, „Под дъгата“, „Казваха ми“, „Залез“ (песен на Братя Аргирови), „Жалба за младост“ (песен на Тодор Колев), „Пак ще се прегърнем“ (песен на ФСБ, 1983 г.), „Не всичко е пари, приятелю“ (песен на Лили Иванова), „По първи петли“ (песен на Васил Найденов) и още неизброимо много други).

Като един съвременен трубадур, Михаил Белчев е автор на текстовете и музиката на десетки свои песни („защото след мен са останали песни / поне двеста и петдесет“ – цитат от стихотворението му „Рожден ден“ от 1988

г., придобило популярност като песен със заглавие „На мен“). Някои от най-успешните и популярни негови музикални произведения са в тандем с поетите Миряна Башева („Булевардът“), Недялко Йорданов („Младостта си отива“), Стефан Цанев („Ние можем да имаме много жени“), Милена Лилова („Късна любов“), както и с композиторите Хайгашог Агасян („Не остарявай, любов“, „От много, много отдалеч“, „Добри познати“), Найген Андреев („Младостта си отива“) и Стефан Димитров („В полумрака на спомена“). Творческата приемственост, духовните връзки и обособяването на енергична общност от съмишленици, които се допълват и моделират взаимно, са определящи за ролята на цялото поколение, което създава богатата палитра от музика, конструирана не просто въз основата на песенни текстове, а на високоестетична поезия.

Що се отнася до композитора Михаил Белчев, той е лиричен и романтичен. Сред композициите му превес вземат баладите, а влияние върху музикалния му почерк има френският шансон. Често минималистични по отношение на аранжиремента, песните му звучат сякаш като дует между глас и китара. Неговите бард песни и градски романси вълнуват с лекотата на вокалното изпълнение, което е меко, общуващо и разказващо. Благодарение на финеса, с който са конструирани музикалните аранжиремента, и на непринудената вокална мелодическа линия, в композиционно отношение се постига баланс между музиката и текста, а понякога самият текст отива на преден план като водещ конструктор.

Лириката на Михаил Белчев е многоаспектна, политематична и богата на образи и метафори. В нейните граници поетът рисува битието, чертае линията меж-

ду миналото и бъдещето, конструира паметта за собствения си живот и обезсмъртява: обезсмъртява обичта, семейството си, приятелите, поезията си, но и самата смърт. Силните автостилизиращи елементи и предпочитанието към първоличния поетически изказ са предпоставка за създаването на пейзаж на душата с многобройните ѝ вълнения. Въпреки че Михаил Белчев често обективизира смъртта, дори по някакъв красив начин я очаква и приветства, неговото творчество е еманация на радостта от живота. На втори план, зад тъгата, умората, мъката по отминалата младост и спомените, лирическият субект е винаги щастлив, тръпнещ в очакване на утрешния ден, млад във всяка една възраст, търсец красотата дори там, където изглежда, че вече я няма – в смъртта.

За обособяването на тематичните полета в творчеството на М. Белчев като сеизмограф може да послужи съдържанието на антологията „В полумрака на спомена“. Осемте части съдържат неравномерен брой стихотворения, а заглавията им в повечето случаи (но не винаги) са заимствани от конкретно произведение. Ето как тематичните корпуси ни ръководят, както Вергилий Данте, из дебрите на поетическата душа, като започват с „Опит за летене“ и завършват с „Искам да ти кажа“. Най-обемен е седмият корпус „Ти ме повика, Живот“.

В първата част от антологията са включени Белчеви стихотворения от различни негови периоди. В „Опит за летене“ определено превес имат лекотата, изгивостта, надеждата: „не ми се пее за смъртта / и за безсмъртие, / а ми се пее за живот...“. Някои от основните мотиви, част от които са характерни за цялото творчество на поета, са песента и пеенето („Отдавна искаш“, „Не ми се пее“, „Молитва към буквите“, „Ще продължавам да пея“, „Ако някога стана поет“), изкачването и спускането, т.е. високото и ниското в един надбитуен аспект („По пътя от земята до небето“, „Все по-далече от себе си“, „Опит за летене“, „Не мога вече“), животът и живеенето („Незнание“, „Предчувствие“, „Дълго пътуване“, „С тук-там бели коси“), любовта. Песента е храм, любовта е яма „слънчева, мека и топла“, появяват се романтичните фигури на луната, която „ми спусна сребърна стъл-

ба“, „Вятърът ме хвърля на небето“, а „мястото ми не е при светците, / а при звездите някъде над мен“.

В поезията се появяват „звезди сред ден“, „червени огньове“, „белият кон от фамилното име“, но и звън на вятъра, камбаната на сърцето, запяването на ангелите, викът на птицата – с други думи, поетът изгражда своя образен свят въз основата на цвятите контрасти, играта на светлосенки, звуци и ярка, пластична образност. Желанието за живот е апликирано във всяка една строфа, а копнежът е да има любов, споделеност и мир („някой е написал на това хвърчило: / „Теб обичам аз!“ / Думите ще паднат някъде в сърцето / на един от нас“, „направете място за дете (...) / Направете място за човек! / Направете място за любов!“ „Ако някой стреля / и иска да уби, / ние сме на този свят, / за да спрем това“). В този смисъл поетът е филантроп и пацифист. Всички тези теми са дълбоко закодирани в творчеството на Белчев – те присъстват във всяко едно произведение под различни форми и създават усещането за някакъв вид неосимволизъм, макар подобен термин да не е употребяван в нашата литературна история.

Част от лириката на М. Белчев е романтично-мелодична изповед на младия дух на твореца, чиято физическа възраст не е фактор за възрастта на духа, който лети високо и надмозва болката. С корпуса „Признание“ са поместени произведения, свързани с темите за род и родина, отечество, семейство, връзките между баща и син, майка и син, поколенческите надежди, градът. Тук стиховете са посветени на България (като например добилата популярност в изпълнение на Веселин Маринов песен „За теб, Българийо“, считана за неофициален химн, както и произведението „Не плашете любовта“), а любовта към родината и тъгата по нея са една от важните теми в Михаил-Белчевото творчество.

Столичният роден град, булевардът, опустялото кафене, кестените, жълтите павета – всички тези образи са еманация на дихотомичните усещания за сивота и щастие, за самота и близост, за дом и пустота и се наблюдават в произведения като „Градът и Кофата“, „Беше минало“, „Под кестените на „Царя“ и „Милост за кестените по булеварда“, „Басня“, „Помня София“ - своеобразна апология на София

и един вид вричане във вечна вярност и любов към столицата въпреки нейните недостатъци.

Като един истински бард, Михаил Белчев пее за самата песен, за вдъхновението, за болката от днешния ден и за копнежа по утре. Поетът обаче постоянно се обръща към своите корени, поради което мотивите за семейството, дома, бащата и майката, провинциалния град са една от линиите, преминаващи през цялото му творчество. Автостилизиран като син, баща и съпруг, поетът търси своята идентичност чрез родовото и осъзнава необходимостта от приемственост и памет („беше минало. / Идва бъдеще. / Аз сам съм между тях“). Вълнуващи за лирически субект са често сантименталните спомени за бащата и за майката, техните завети, топлината в общуването, любовта, която е дала началото на полета му („Наричане“, „Мила мамо, ако трябва“, „Помня, майка ми ми каза“). В тези текстове се усеща патриархалният дух на едни отминали времена, топлината на дома и огнището, но и болката от раздялата, смъртта, празнотата, самотата.

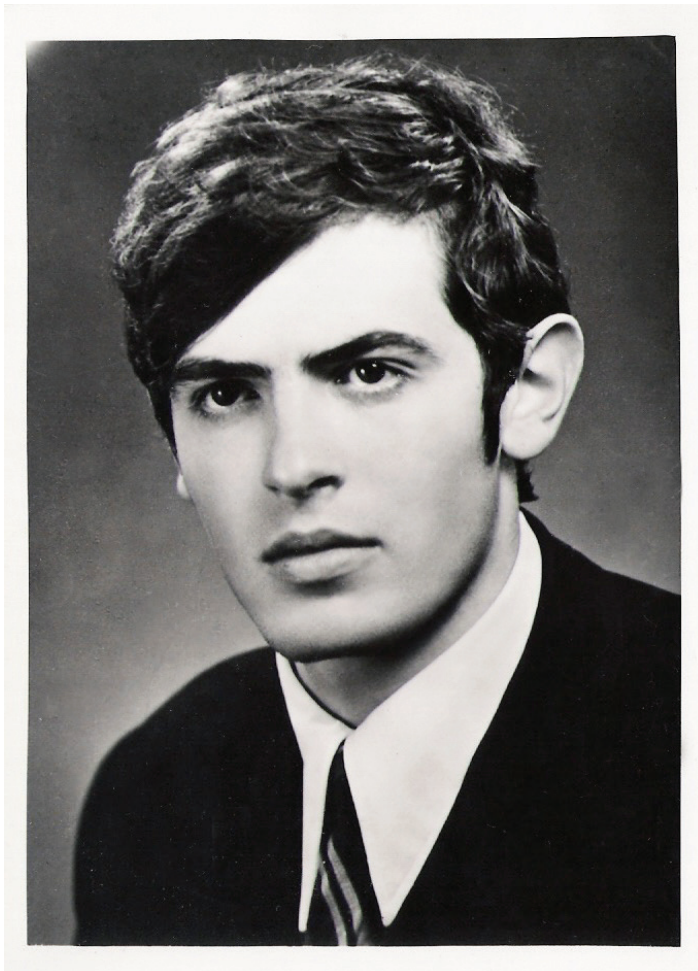
Ако лирическият субект се стилизира като син, то още по-вълнуващ за него е моментът, в който се превръща в баща:

Какво ми остана, освен да живея,
когато съм вече на петдесет.
С едната половина богдро заеквам,
а с другата пея и пиша не зле.

Към мен вече смело пристъпва синът ми,
засмян до ушите и с горда глава.
Очите му сини издават въпроса:
„Защо моят татко е с бяла коса?“

Този знаков житейски момент се усеща като преломен в творчеството на Белчев. Да стане баща на една по-зряла възраст за поета означава да преосмисли цялото си битие, да осъзнае своето безсмъртие, но и да усети смъртта по-близо. Ярките автобиографими създават усещането за изповедност. Мотивът за сина ще продължи да се появява под различни форми и в други произведения – той ще имплицира гордостта, радостта, умилението, сантименталността, но най-вече безграничната и чиста любов (показателно е стихотворението „Нощен разговор“, поместено в третата част „Безсъници“).

От конкретиката на темите за родното и семейното преминаваме към абстракциите на съня и спомена. Тук отново се сблъскват противоположностите земя – небе, нощ – лампи, „криле на неподвижния“, „светлина за незрящия“, „хем спокойно и хем романтично, / като буря в чаша вода“, палати – килия, мрак – слънце – Все тропи и фигури, приближаващи Михаил-Белчевата поезия до традиция-

та на символизма от началото на XX в. и създаващи своя собствена неосимволистична линия. Непokoйният дух на търсещия утеха аз витае в сенките, пътува през сънищата, постоянно търси влака и гарата, сякаш иска да се отдалечи, да тръгне, но винаги се завръща. Всички подобни текстове са силно поетизирани, изградени на основата на мощна метафорика и въздействаща, неочаквана символика: „под дървото на стария спомен“, „земята се вдига на пръсти и нежно / целува небето“, „по стълбите тичат / задъхани струни. / В празната къща се буди от сън / прашна китара“, „тръгна влакът оркестър / към една самота“, „тревогата ми зъзне искрено“. Именно в красотата и пластичността на метафоричния изказ на Белчев прозира неговият голям талант.

Образ, който е много характерен за цялото му творчество, е птицата. Появява се фигурата на бялата птица с черно петно и като цяло темата за летенето и за полета се имплицира и в други образи – пеперудите, крилата, конете, ангелите. Авторът сякаш си прави равностетка

за битието, отсява незначителното, акцентира върху значимото. Азът е готов да посрещне съдбата си и не се страхува от смъртта, но във всеки един стих прозира дълбоката любов към живота.

Може би най-мрачните лирически текстове на Белчев са тези, свързани с неговите приятелства. Неслучайно едната част в антологията е озаглавена „Имам един приятел“ и в нея почти всички творби са с посвещение (някои посмъртно) на близки на автора приятели. Произведенията равностетно като „В полумрака на спомена“, „Сбогом, приятелю“, „Поете мой“ и „Този връх на луната“, посветено на сина на автора, засягат темата за приятелството, което не винаги е искрено, понякога е уморително („Полуние“, „Коледнопразнични“, „Басня“), но когато е изградено върху взаимността, разбирателството и обичта, то е градивен елемент на самия живот.

Най-важна от всички теми в творчеството на Белчев обаче остава темата за обичта. В едно свое скорошно интервю поетът посочва, че любимата му дума е обич. Ако трябва да се анализират измеренията на обичта в лирико-музикалното му творчество, то ще се наложи да цитираме всяко едно негово произведение. Тя е навсякъде и във всичко, всеобемаща, всемогъща, всевластна; обичта е неизразима само с думите – тя е във вибрациите на всяко едно словосъчетание, в римите, в мелодичността на стиха, в темите, в премълчаванията и паузите. Със самото си присъствие в културния живот Михаил Белчев се превръща в посланик на обичта. Затова и произведенията му остават недокоснати от времето и все така актуални до днес.

Когато се говори за Михаил Белчев поета и за Михаил Белчев музиканта, няма нужда да се отделят едно от друго творческите му лица, защото те са синкретична цялост. На този етап се забелязва една знакова липса в литературното и музикалното ни научно поле и това е отсъствието на по-систематизирано теоретизиране, анализиране и синтезиране на културното наследство както на Михаил Белчев, така и на цялото поколение. Въпреки че това изкуство е част не от алтернативното, а от официалното в културата по времето на социализма, то е запазило своята автономност и пълнокръвност, за да прескочи темпоралните закотвености, така че и днес да се усеща като непреходно. Вярвам, че в най-скоро време предстои да се активизира процесът на по-дълбоко обследване на тази интересна културна материя, което ще спомогне за осмислянето на близкото ни социалистическо минало – осмисляне, което все още не е приключило и което е тясно свързано с определянето на националната ни културна, социална и историческа идентичност посредством паметта.

Александра Александрова е доктор по „История на чешката литература“ към СУ „Св. Климент Охридски“, а в момента и постдокторант към същия университет. Научните ѝ интереси са в сферата на алтернативната култура от времето на социализма и връзките между литература, музика и политика. Завършила е „Славянска филология“ и НГДЕК „Константин Кирил Философ“. Има близо петдесет научни публикации. От дете се занимава и с поп и джаз пеене, като е носител на няколко награди Гранд при, финалист е в телевизионен формат през 2010 г. и последният ѝ по-голям проект е „A tribute to Adele“ през 2018 г. От тогава до момента е заместник-кмет в Столична община – район „Баня“, с ресор култура.

МЛАДОСТТА СИ ОТИВА, НО ПЕСНИТЕ ОСТАВАТ ЗАВИНАГИ

Здравко Петров

Михаил Белчев е творец, който едва ли се нуждае от специално представяне. Познава го целият български народ. Поет с китара, композитор, певец, режисьор или, най-простичко казано - неостаряващото момче с китара, със свои идеали, които винаги защитава с ясна си позиция. Той вече повече от 50 години е пряко свързан с развитието на българската забавна музика и е човекът, с когото поколения българи израснаха, с неговите песни и песенната му поезия. Художник на слова, носещ в себе си стихийна душевна активност, проявяваща се във всеки негов текст за песен. Новаторската позиция на Михаил Белчев се крие в природата на неговата творческа индивидуалност, в неговото неизменно одухотворено, бих казал, дори възторжено възприятие на действителността. Още в най-ранните му произведения откриваме поразителната му чувствителност и звучаща атмосфера на съвременността във всичките ѝ многообразни форми.

Михаил Белчев е роден в София през 1946 г. Завършва слаботоковия техникум, а по-късно Минно-геоложкия институт. През 1972 г. завършва и специализира театрална и телевизионна режисура в Санкт Петербург. В творческата му биография присъстват над 1000 стихове за песни, няколко стихосбирки, три дългосвирещи плочи, издадени от „Балкантон“, десетки награди от наши и международни конкурси. Почти няма български изпълнител, който да не е пял песен по негов текст. Едва ли има по-близък до обикновените хора български изпълнител от Михаил Белчев. Умението му да „бърка в душата“ на хората със своите текстове и лирични изпълнения го отличава от останалите творци в българската забавна музика. Друга отличителна черта в творческата същност на Мишо е, че той не се втурна в годините на „прехода“ да променя музата си според посоката на ветровете. Именно това негово по-

стоянство в онова, което прави, му спечели славата на независим творец, чужд на различните модни течения и влияния и политически пристрастия.

С музиката Михаил Белчев живее отгавна - на 10 години постъпва в хор „Бодра смяна“ и пее там шест години, за да запази най-хубави спомени от певческата школа на Бончо Бочев (Бончо Бочев - музикант, диригент, основател през 1946 г. на хор „Бодра смяна“, който ръководи до 1975 г.), където получава първите си познания за музика. Младежките му увлечения са свързани с песни на Жилбер Беко и ИВ Монтан, на Марк Ариан, които той интерпретира по свой начин. Първия си концерт изнася през 1967 г., когато в Минно-геоложкия институт с няколко колеги сформират група „Пчелите“, ръководена от Найден Андреев. Първата песен, която записва в Българското национално радио и е издадена на малка сборна плоча от „Балкантон“, е „Кой София с обич заля“ (1968 г.). Текста написва сам той, а музиката - неговият приятел и също прохождащ тогава в жанра композитор Найден Андреев. „Кой София с обич заля“ е песен, написана в неравноделен размер 7/16 – ритъма на реченицата, с която младият и набиращ популярност певец с огромен успех участва през 1968 г. в IX световен фестивал на младежта и студентите, чийто домакин е била нашата столица. Следващата година е съдбоносна за Михаил Белчев. Той е избран заедно с певицата Емилия Маркова да представя България на Международния конкурс в Сочи. Връща се с медал „Патрис Лумумба“. През юни същата година успех и популярност му донесе песента на композитора Петър Ступел и поета Петър Караангов „Закъснели срещи“, удостоена с първа награда на „Златният Орфей“, представена от него и Мария Нейкова. Интерес представлява историята на песента, която е замислена от Петър Ступел като песен без думи, изпълнявана от Мария Нейко-

ва и Георги Минчев в трите филмови новели на сценариста Любен Станев и режисьора Гриша Островски, обединени под общото заглавие „Мъже в командировка“ (1968 - 1969 г.). Малко по-късно Петър Караангов пише текст по вече създадената мелодия на Ступел и така готовата песен е одобрена за участие в конкурса за български песни на „Златният Орфей“. Одобрени са и изпълнителите - Мария Нейкова и Светомир Димитров. „Закъснели срещи“ достига до първия кръг на конкурса, но въпросният партньор на Мария е трябвало спешно да излети в чужбина и на негово място е избран Михаил Белчев. Факт е, че до студийен запис с негово участие не се стига, защото преди „Орфей“ песента е записана от Мария Нейкова и Георги Минчев. Михаил Белчев винаги е смятал началото на своята кариера с появата си в дует с Мария Нейкова през 1969 г. на „Златният Орфей“. Може би затова винаги говори за нея с огромен респект и уважение. Оттогава датира „началото“, което му проправя пътя към песенната поезия и изявите му като изпълнител. В началото на 70-те години на миналия век Михаил Белчев постепенно започва да изгражда собствен облик и индивидуален стил като певец, композитор и автор на текстове за песни. Господ го е дарил с ум, глас и голямо сърце, за да се радва на живота, но и за да се тревожи... Бардът у него избира надеждата, съвсем по лъвски уловена за живота. И отново песен, но в дует с Емилия Лазарова, му донася поредния успех на осмото издание на „Златният Орфей“ с песента „С пламъка на мама“, текст Кирил Масларов, получила втора награда през 1972 г. Същата година „Балкантон“ издава първата дългосвиреща плоча на певеца, носеща името на една от най-успешните му песни

от този период „Къде сте, приятели“. През това десетилетие Михаил Белчев мотивирано и категорично насочва творческите си търсения изцяло към жанра на популярната музика и като певец, и като автор на текстове за песни, в които показва своето отношение и отговорност към тази нелека задача.

Следва сътрудничество и приятелство с изявени наши композитори, довело до създаването на истински песенни шедьоври.

Категоричен е изборът на Михаил Белчев. От средата на 70-те той е един от най-продуктивните и талантливи поети и текстописци. „Забелязват го“, започват да му дават мелодии, по които да напише текстове. Така се ражда симбиозата поет - изпълнител. Нещо повече, неговите песенни послания моделират една специфична насока в интонационната среда на българската забавна музика от този период и влизат в песенния репертоар на Йорданка Христова, Лили Иванова, Васил Найденов, Георги Христов, Маргарита Хранова, Орлин Горанов, Катя Филипова, Борис Гуджунов, дуетите „Ритон“ и Блавест и Светослав Аргирови, групите „Тоника“, „Тоника СВ“, „Домино“, ФСБ, „Сигнал“..., много от които и кавър-версии на световни хитове, но превърнали се в тяхна „емблема“, като „Изповед“ (1976 г.), композиция на Хосе Фелисиано, изпълнена от Йорданка Христова, „След 10 години“ (1978 г.), композиция на Палиука, Талиапие-тра и Мартон - музиканти от италианската група „Ле Орме“, записана от ФСБ с последвал феноменален успех.

Михаил Белчев избира лириката - неразкрасената, в която дори тревожните нотки призовават към обич и нежност. Самотата му е чужда, уединението му е нужно - като начин за зареждане и сила за споделяне с приятели. Баладите, композирани от Михаил Белчев, са подчертано мелодични и носят нещо от очарованието на френския шансон и италианската канцонисима. Но той не само „съчинява“, той пее... И нещо друго, проявява висококултивиран усет към песенното слово, което достойно и многократно е оценено през годините на фестивала „Златният Орфей“: „По първи петли“ - II награда (1980 г.), музика Стефан Димитров, изпълнена от Васил Найденов, „Самота“ - „Бронзов Орфей“ (1982 г.), музика Асен Гаргов, изпълнена от Лили Иванов, „Моя любов“ - I награда (1984 г.), музика Стефан Димитров, изпълнена от група „Домино“, „Огън и дим“ - голямата награда „Златният Орфей“ (1997 г.), музика Александър Кипров и Цветан Влаговски, изпълнена от дует „Ритон“, „С приятели е по-добре“ - I награда (1998 г.), музика Александър Кипров и Цветан Влаговски, изпълнена от дует „Ритон“, „Каж ми докога“ - голямата награда „Златният Орфей“ (1998 г.), музика Валентин Пензов, изпълнена от Маргарита Хранова; на телевизионния конкурс „Мелодия на годината“ - „Пак ще се презгърнем“ - първа награда (1983 г.), музика Александър Бахаров, изпълнена от ФСБ; на конкурса „Бургас и морето“ - „Пиратски кораб“ (1997 г.), музика Александър Кипров, изпълнена от дует „Ритон“, и още, и още... Излизат и книгите му със стихове „По първи петли“ (1987 г.), „Човек за презгръщане“ (1994 г.), „Не Всичко е пари, приятелю...“ (1997 г.).

Михаил Белчев е автор на музиката и текстовете на стотици песни. Той не само „съчинява“, той пее... Сътвореното от него е изградено преди Всичко на песенна основа. Но това е външната страна на нещата, защото винаги е следвал сърцето, сетивата си, макар понякога и с езоповски език, нещо повече, поезията му е много различна от общоприета. Днес песни като: „Дон Кихот“ (1974 г.), „Двойник“ (1977 г.), и двете по музика на Михаил Белчев и текст на Георги Константинов, „Стих“ (1973 г.), музика Михаил Белчев, текст Владимир Башев, „Булевардът“ (1977 г.), музика Михаил Белчев, текст Миряна Башева, „Младостта си отива“ (1977 г.), музика Найден Андреев, „Не остарявай, любов“ (1987 г.), музика Хайгашог Агасян, и двете по текст на Недялко Йорданов, и много други, са се превърнали в български евъргрийни, по които можем безпроблемно да разпознаем техния изпълнител. Към този безспорен творчески актив на поета и певеца Михаил Белчев се прибавят и множеството награди, които бележат пътя и на интерпретатора. Сред тях първа награда на „Златният Орфей“ през 1969 г. за „Закъснели срещи“ в дует с Мария Нейкова. Няколко втори, пак на „Златният Орфей“, съответно през 1972 г., 1979 г., 1980 г., 1982 г. И голямата награда „Златният Орфей“ за цялостно творчество, връчена му през 1996 г. Неговото кredo стана елегантно поднесената, премерено изпята поезия, не просто сръчно римуваният текст за песен. Неговите балади и шансони приличат на един малък спектакъл.

През 1985 г. поетът намира щастието си в третия брак. 38-годишен тогава, Мишо открива споделената, както е казвал многократно, любов от пръв поглед – актрисата от ловешкия театър Кристина. Впечатлен е от изразителното излъчване на очите ѝ, а тя – изумена, че среща автора на стотици текстове за песни, сред които и любимата ѝ „Самота“ по музика на Асен Гаргов в изпълнение на Лили Иванова. На срещата им на столичната „Ракловска“ Кристина му цитира „Всяка твоя болка преживях и аз, Всяка твоя мъка“. Тези думи я разтърсват и веднага ѝ става ясно, че са създадени от човек с много нежна чувствителност и ранима душа. Тогава обаче Мишо се готви за турне, а Кристина трябва да се върне в Ловеч. Бардът зарязва кестените и жълтите плочки и тръгва след повика на сърцето си. Установява се трайно при любимата си в града на люляците. Кристина от малка пее и под съпровода на неговата китара се ражда бъдещият дует. И до днес Кристина е постоянна спътница не само в живота на Мишо, а и на сцената. Дватама са истински тандем. Специално за тях песни пишат Асен Масларски, Евгени Бенов, Мария Нейкова, Мария Ганева, които публиката ги знае наизуст и пее заедно с тях на всеки един концерт: „Късна любов“ (1995 г.), „Като хляба“ (1997 г.), „Любов на тъмно“ (2002 г.), „Мила моя, мили мой“ (2002 г.), „Приятелство“ (2002 г.) През 1995 г. им се ражда син, който кръщават Константин и днес уверено крачи по стъпките на своите родители. Дори и днес, вече зрял мъж със завидна певческа и композиторска кариера, той постоянно получава от тях справедливи уроци за живота.

Несъмнено Михаил Белчев е сред личностите, които посвоему, с глас и слово, в продължение на десетилетия споделя сантимента и манталитета на една тукашна артистична бохема, чиято същност едва ли може да бъде подменена. Всичко това го откроява като неспокойна и вечно търсеща творческа натура. Сътвореното от него през годините приемаме като част от нашето ежедневие. Творецът и сега живее с пулса на настоящето, с мисълта за бъдещето, с новите си творчески вдъхновения и извисения.

Здравко Петров

е роден на 28.09.1970 г. в Плевен, зодия Везни. Завършва музикално училище в родния си град и музикално-теоретичния факултет в Музикалната академия (АМТИИ) в град Пловдив със специалностите музикална педагогика и методика и преподаване на солфеж. От 1996 г. е щатен музикален редактор в БНР, а понастоящем старши музикален редактор в Програма „Хоризонт“, направление „Музика“. Член е на СБК (Съюз на българските композитори) в секцията на музиколозите, както и на СБЖ (Съюз на българските журналисти) в секцията на музикалните журналисти. В продължение на дълги години той насочва музикалните си интереси и в областта на популярната музика, като аналитично, обосновано и задълбочено изследва процесите на нейното развитие, в това число на българската и италианската музика. От 2008 г. ежегодно е канен от RAI на фестивала в Сан Ремо - Италия. От същата година е и преподавател (асистент) по история на поп музиката, музикално оформление и редактиране на музика за електронни медии в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“- София, като му предстои защита на образователна степен „доктор“, бил е хонориран преподавал по музика в Националната гимназия за древни езици и култури (НГДЕК) „Константин Кирил Философ“ в София, а от 2020 г. е преподавател по история на поп музиката и в НМУ „Любимир Пипков“ в София. Здравко Петров е автор на множество статии и аналитична музикална критика в различни електронни и печатни издания, направил е много анотации и селекции на песни за звуконосители, участва в радио- и телевизионни предавания, в които представя творчеството на почти всички певци и композитори от областта на

българската поп музика, журирал е на фестивалите „Златният Орфей“, „София“, Българската песен на Евровизия, „Лира на Орфей“, радиоконкурс „Пролет“. В БНР Здравко Петров е старши музикален редактор в програма „Хоризонт“, направление „Музика“. Той е автор и водещ на редица специализирани музикални предавания в БНР, сред които „Звезден прах“, „Музикален пасианс“, „Канцонисима“, „Маестро, музика“, „Музикална кутия“, „Български музиканти“, „Нощен Хоризонт“, а понастоящем е и продуцент на БНР ТОП-20. През годините е осъществил много интервюта с видни творци от областта на българската популярна музика, голяма част от които се съхраняват в „Златния фонд“ на БНР. От 2012 г. Здравко Петров изцяло е отговорен за ротацията и излъчването на песните в стрийминг канала за българска поп и рок музика „Бг Поп“ на радио Бин@р на БНР.

РОДЕН ПОД ЩАСТЛИВА ЗВЕЗДА

Клер Леви

„...За музиката, поезията, приятелството и любовта!..“ Препрочитам думите, написани от Мишо Белчев в личния ми екземпляр от последната му стихосбирка. И си мисля, че това са не просто красиви слова, а дълбоко усетени послания, някак органично свързани с житейското му Верую и харизмата на деликатната му артистична природа. Неслучайно името му от години носи ореола на емблематичен глас, оказал изключително широко влияние върху разчупването и актуализирането на една съществена страна от песенните конвенции в съвременната българска култура. А славата му на поет и музикант го нарежда сред най-обичаните популярни личности. Пристрастието му към изпятата поезия с ясно изразен Вкус към лириката и елегантната стилистика на френския шансон продължава да вънгува и да откроява автентичната сила на умната песен, при това сякаш съвсем независимо от бързо сменящите се моди в днешната популярна музика...

Вярвам, че да, Мишо е роден под щастлива звезда. Чували сме го да казва „Щастлив съм,

че се занимавам с нещо, което ми доставя удоволствие...“. Наистина, съдбата го е дарила с талант и дръзка творческа индивидуалност, срещала го е с точните личности в точното време. Говоря не само за легендарната школа на хор „Бодра смяна“, която му вдъхва най-първите певчески умения, любовта към музиката и вярата в доброто приятелство. Говоря за лекотата в плодovitото му сътрудничество с композитори като Найден Андреев, Петър Ступел, Стефан Димитров, Хайгашод Агасян... Говоря и за онази плеяда ярки топпевци, създали през годините редица неувяхващи шлагери върху неговите стихове... Не мога да пропусна, разбира се, и зареждащата енергия, плод на общуването в света на артистичната бохема, неотменна среда в битието на Мишо.

Ще кажа още, че съдбата отново се намесва в ролята на добрата фея, когато среща Мишо с перфектната му половинка – Кристина! Самата тя, актриса и певица, е белязана с чара на артистична натура, която не само цени красотата в живота и изкуството, но и знае как да

създава красота наоколо, душевен уют в дома и семейството. Завръщането ѝ неотдавна на театралната сцена с постановката на пиесата на Алдо Николай „Пеперуди, пеперуди“, както и певческите ѝ изяви, индивидуални или в дует с Мишо, продължават да напомнят за потенциала на една подчертано емоционална личност. Вярно, казват, че две творчески индивидуалности трудно пребивават под един покрив. Не и когато говорим за Криси и Мишо! Защото, както добре се знае, любовта или я има, или я няма. А както изглежда, обичта при тях двамата си е направо начин на живот. Как иначе бихме обяснили изключителната им взаимна преданост? Как иначе бихме разчели поетичното признание на Мишо, което крейси с думите „Ако не беше ти, как бих могъл да дишам... За този свят аз цял да съм излишен, ако не беше ти!“?..

Дали Константин, синът на семейство Белчеве, който вече има своя, обещаваща заявка за успешна кариера в музиката, ще поеме по пътя на своите знаменити родители? Рано е да се каже. По всичко личи, че като модерен млад чо-

Век той има широки интереси и следва порива на собствените си индивидуални нагласи. Наред с музиката той не крие пристрастието си към новите технологии, а и – както му се носи славата – цени перфекционизма във всяка една област. Едно е сигурно: приказката за ролята на първите седем години се оказва фатално вярна. А в този смисъл и тук виждаме безценното влияние на семейната среда, която тачи свободната воля и толерантността в отношенията между хората, но и не изневерява на традициите, приятелството, вярата, обичта.

Знам, че щастливата звезда на Михаил Белчев ще продължава да свети – още повече че творчеството му далеч надхвърля широко познатите заглавия. Защото зад повърхността на най-популярното в неговите креативни изяви се крият още дълбоки пластове поезия, които чакат своите нови ценители.

Проф. д.изк. Клер Леви е музикален критик и изследовател с научни интереси в областта на популярната музика и културната теория на музиката. Завършила е Българската държавна консерватория, специализира като стипендиант на Фондация „Фулбрайт“ в Университета на Индиана, САЩ (1994 - 1995), и в Института за популярна музика, Ливърпул, Великобритания (1994). Автор е на книгите „Диалогичната музика: блусът, популярната култура, митовите на модерността“ (2005), „Етноджазът: локални проекции в глобалното село“ (2007), „Музикалната пародия“ (2012), както и на редица студии и статии, публикувани

в български и чуждестранни издания. Член на IASPM (Международна асоциация за изследване на популярната музика), неин президент (2003 - 2005) и генерален секретар (2001 - 2003).

Заемала е длъжностите зам.-директор на Института за изследване на изкуствата при БАН (2004-2015), зам. главен редактор на Papers of BAS: Humanities & Social Sciences, член на редакционните колегии на списанията „Българско музикознание“ и Popular Music (Cambridge University Press). Носител на наградата за най-добра книга на секция „Музиколози“, Съюз на българските композитори (2012).

Михаил и Кристина Белчеви

Михаил Белчев: ЕДНА ПЕСЕН МОЖЕ ДА НАПРАВИ РЕВОЛЮЦИЯ

Яница Христова

„Иво Андрич беше написал, че най-опасното оръжие, дадено на човечеството, е словото. И наистина е така. Една песен може да направи революция”, казва пред списание ЛИК бардът на българската изпята поезия Михаил Белчев. Той е познат както със собствените си изпълнения – по свои и по стихове на доказани наши поети, така и като автор на едни от най-обичаните песни у нас, станали част от репертоара на певци от ранга на Лили Иванова, Васил Найденов, ФСБ и редица други творци.

Обичан, уважаван и ценен, Михаил Белчев е оставил ярка следа в развитието на музикалната и поетичната култура в страната. Пред ЛИК, заедно със своята съпруга Кристина, с която понякога довършват дори мислите си, споделя за живота между литературата и сцената, за приятелската общност, която създава около себе си, както и това за какво му се пее в момента.

Г-н Белчев, как поделите живота си между поезията и музиката?

– При мен едното без другото не може.

Аз започнах да пея в хор „Бодра смяна“ и за мен това беше една академия, както е за всеки, който е преминал през тази школа. В хора бяхме малко момчета и много момичета. Но там се научихме да бъдем кавалери, научихме се какво е да бъдеш мъж и да носиш отговорност. Научихме се на патриотизъм и да обичаме България – да тачим „Всичко мило и родно“, което ни свързва с нея. Това е така и до ден днешен, предал съм го и на сина си.

Така започнахме с музиката. Говоря в множествено число, не само от свое, а от името и на моите приятели, с които бяхме десетина години там. В хора се научихме да уважаваме поезията, да тачим качествената поезия, изобразителното изкуство... Там се научихме да ценим истинските неща.

Михаил Белчев като дете на един от централните булеварди в София

Михаил Белчев в хор „Бодра смяна“. Снимка от книгата „Пее „Бодра смяна“ на Теодора Ганчева

Защо избягвате тройната роля на композитор, поет и изпълнител?

– Избягвам я, защото не съм си тип, не се харесвам понякога. Повече залагам на изпятата поезия. Това е и моят термин, който наложих през тези години. Мисля, че така би трябвало да се нарича поезията, която е истинска, качествена и съпътствана с музика.

Понякога не харесвам това, което правя, затова пък мои неща пеят колегите, които ги харесват. Аз съм написал на колегите си доста, доста поезия през тези дълги години. Музика за себе си не съм си позволявал да напиша.

С приятели от хор „Бодра смяна“

Освен че преди десетилетия у нас въвеждате термина „изпятата поезия“, сте и част от културната традиция на т.нар. поети с китари...

– То не беше поети с китари, беше си изпятата поезия. Поети с китари по-късно се появи и стана явление в България, което години наред съпътстваше госта от нашите братя, които си акомпанират с китара. Може да се нарече и поет с пиано, защо не, ама е тежичко (сmee се – бел. а.).

Какво според вас е необходимо, за да се превърне един стих в популярна песен?

– Няма рецепта за тази работа. Това е шанс, късмет. Някои мои песни, които са станали шлагери през годините, ги наричам „късметлийски песни“. Така се получава, така се запяха, че ето, поколения вече ги изпълняват. Някои останаха повече от 30 години в бита и съзнанието на няколко поколения.

Късметлийски песни са. Няма рецепта как да станат - или стават, или не. Доста такива песни създадохме със Стефан Димитров, с Петър Ступел, с Хайгашод Агасян, с Александър Бръзицов, с Найден Ангреев, с Кристиан Бояджиев, с ФСБ, със Стефан Диомов, с „Тоника СВ“ и с много други хора.

Със Стефан Димитров

Някои от песните ни са много хубави и те се слушат вече няколко десетилетия. Сред тях са „Булевардът“, „Младостта си отива“, „Не остарявай, любов“...

Автор сте на едни от най-обичаните български песни, изпълнени от Лили Иванова, ФСБ, Васил Найденов и редица други изпълнители. Специално за всеки от тях ли са писани стиховете ви?

– За Лили Иванова специално бяха написани. Ние сме работили успоредно с нея, макар че ги нямаше тези модерни телефони тогава, много от нещата сме ги работили по телефона. Ето, нейната продукция „Готови ли сте за любов?“ например ние я писахме заедно. Много неща съм писал за нея.

Семейство Белчеви в Париж с Лили Иванова и Стефан Зашев

Но за ФСБ съм писал най-много - мисля, че над 20 неща, като започнеш от „Пак ще се срещнем след 10 години“ през „Пак ще се прегърнем“, която стана Мелодия на годината, та до „Опит за летене“, по която работихме с Константин Цеков. Аз много се радвам, че оцеляха във времето всички тези песни и станаха любими на няколко поколения. Въобще с ФСБ направихме доста сериозни песни, и то в едно време на друг вкус. Ние просто наложихме един нов модел на мислене, на интерпретиране, на писане.

Още през 1987 г. в едно свое интервю казвате, че следвате максимата да работите „само с приятели и заради приятели“. Останахте ли верен на този принцип?

– Да!

На концертите, които правите почти всяка година, каните на сцената и ваши колеги музиканти. Как в сферата на изкуството се създават и поддържат дългогодишни приятелски взаимоотношения? Не съществува ли нещо като творческа ревност?

– Не, няма такова нещо като творческа ревност. Моите приятелства са ясни. Те съществуват, живеят. Стига да не ги прекъсне нещо, което не зависи от мен и от тях.

А случвало ли се е това през годините?

– Случвало се е. Случва се. Като например, когато някой си тръгне от този свят... Това е причината за нашите раздели. Ако могат да се нарекат раздели, защото песните

остават, поезията остава, гласът е записан. Какво по-хубаво от това така да съществува в пространството нашето приятелство завинаги?

С Бисер Киров (1942-2016)

В едно свое интервю казвате, че „у нас не умеем да ценим творците, липсва ни манталитет“, и цитирате мисълта на Елин Пелин, че ако „у нас се роди гений, това ще е геният на завистта“. Защо според вас е така?

– Лично аз не мога да се оплача от липса на внимание. Напротив – аз съм един от щастливците, който преживява уважение и оценка. Ето, миналата година например на 24 май, Университетът по библиотекознание и информационни технологии ме направи почетен професор. Това също е едно уважение и оценка. Децата тогава ме посрещнаха толкова приятелски и с толкова признание - в университета бяха написали навсякъде „Добре дошъл, скъпи господин Белчев“. Направиха ми невероятен празник, за което съм им безкрайно благодарен.

А Съюзът на артистите ми даде „Икар“ за цялостно творчество за музика в театъра и въобще за музика. Имам орден „Св. св. Кирил и Методий“ – огърлие, връчен ми от президента Първанов за изключителни заслуги към музикалния живот в България, имам и най-високия български орден „Стара планина“ – първа степен, връчен ми от президента Радев.

Оценката е ясна. Имам необходимото внимание и признание и не мога да се оплача от тези неща. Но понякога има хора, които не са дооценени наистина. И, за жалост, си заминават така – недооценени.

Но аз най-малко мога да се оплача от липса на внимание. Казвам го и го признавам.

Кое то вероятно означава, че сте докоснали най-много хора.

Така си мисля. Защото колко поколения минаха и все си подсвиркват „Булевардът“... А за „Ние можем да имаме много жени“, песента по стихотворение на Стефан Цанев и с музика на Найден Ангреев, хората обезумяват, виждам ги как реагират на концертите. Нашата публика е интелигентна. Не бива да я приобщаваме към тези решения на хип-хопа... Това е друга култура.

Михаил Белчев със сина си Константин и с президента Румен Радев при получаването на Орден „Стара планина“ - първа степен, през 2019 г.

Като изпълнител вие пеете както свои, така и стихове на доказани наши поети като Недялко Йорданов, Миряна Башева, Стефан Цанев, Емил Симеонов, Васил Сотиров и други. Различава ли се емоцията, с която излизате пред публиката, когато изпълнявате свои текстове и когато представяте творчество на друг поет?

– Няма никаква разлика. Стига да са ми харесали и да са станали част от моя живот, няма абсолютно никакво значение чии са тези стихове.

Обикновено казвам „стихове за песни“ и избягвам думата „текстове“, защото имам пример, за който съм говорил и преди. Случи се по време на тържествата на „Ален мак“, когато обявиха една песен - „От Батак съм, чичо“, с музика на Емил Емануилов, текст - Иван Вазов. Някак си не звучи добре Иван Вазов да е посочен по този начин.

Затова ми се иска, а и така стана, в моите плочи, дискове и албуми винаги да пише „стихове“ и името на автора. Така мисля, че е по-достойно и за авторите, и за мен.

Руснаците пишат „на стихи“ – „на стихи Есенина“ например... И аз лично предпочитам стихове на песни да се пише. Стига тези стихове да са истински стихове и да е

Общо изпълнение на Михаил и Константин Белчеви

поезия, изпята поезия.

Ето, както последната ми песен всъщност е по стихове на Васко Сотиров – песента „Песенен послеслов“. Хайго написа хубава музика и стана песен. За нея не можеш да кажеш, че е по текст на Васил Сотиров. Това е...

Преди време казвате, че никога не сте злоупотребявали с думите, и приканвате тези, които се занимават с песенно творчество, да уважават българските думи.

– Да, винаги съм уважавал думите, никога не съм се гаврил с тях и призовавам непрекъснато, години наред, към уважение и преклонение към българското слово.

В този ред на мисли, според вас в каква посока се развиват съвременната българска песен и поезия?

– Не съм ментор, за да давам мнение как се развиват.

Но както и Иво Андрич го беше написал: най-опасното оръжие, дадено на човечеството, е словото. И наистина е така. Една песен може да направи революция.

Баща и син на една сцена

А гали съвременните творци осъзнават тази сила, която имат?

– За да се наречеш творец, е много сложна работа. Аз затова не харесвам, когато ми говорят за „Вашето творчество“. Какво творчество? Аз си върша работата. Ако е станала, хората са я харесали и тя е се е превърнала в неразделна част от тях, влязла е в живота им.

Кристина Белчева: Тук категорично не си прав. Работа е, когато аз отивам в общината например и цял ден се занимавам с документи. А това, което прави един автор на музика, един автор на стихове или художник, е, че той твори. Той прави нещо различно и това е изкуство, това е творчество. Няма друга дума за това. Но има както хубаво, така и лошо творчество.

Когато започва вашата кариера, политическият режим в България оказва контрол дори върху творческия живот в страната. Ваши песни били ли са обект на цензура?

– Някои песни, да. Имаше комисия в радиото, в теле-

визията, в „Балкантон“. Имаше комисии за текстове и за музика. Всъщност финалът на песента „По първи петли“ беше следният:

„По трети петли
уморени мъгли
се разкъсват от страх
и се впиват в прозореца
сутрин.
Старият ключ
се огъва от стуг
и го няма домыт,
и я няма вратата
сутрин“.

Но го махнаха, защото нямало изход, финалът не бил оптимистичен. И едва след Десети ноември Васил Найденов си го прибави към песента.

Цензурирали са ми по някоя и друга дума. Което ме гразнеше също, защото не може да ми се намесват така грубо...

Кристина Белчева: Според мен това не е проява на цензура. Тогава, общо взето, ти тепърва си навлизал активно в писането на поезия за музика и някои утвърдени поети са се гразнели от това.

От друга страна, цензурата е била абсолютно градивна. След Десети ноември се оказа, особено след като всяка изминала година виждаме какво се случва, че е и страшно необходимо. Такова опошляване днес на словесния изказ е просто недопустимо!

Михаил Белчев: Да, в много случаи цензурата е била градивна, защото след Десети ноември всичко, което е било спирано, се изсипа. Некадърни, непрофесионални неща се завъртяха, като че ли бяха вързани дотогава.

Кристина Белчева: Доста агресивно заляха пазара. А когато човек има популярност, когато има достъп до медиите, той трябва да има изключителна отговорност.

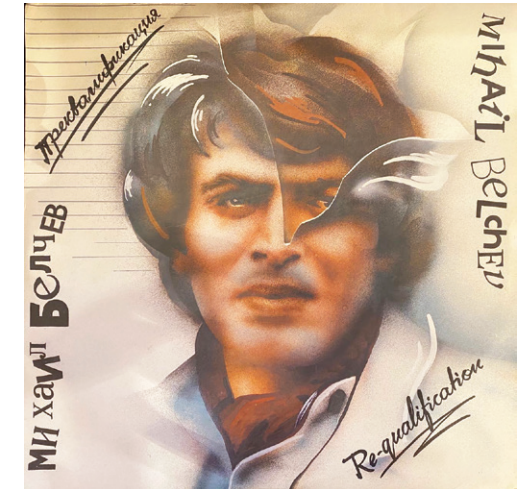
Михаил Белчев: Затова казвам, да се пази словото.

Много ваши колеги пеяха по големите сини митинги след Десети ноември. Как се промени вашият живот?

– Аз пък съм пъл на червените, на другите митинги. Такова беше времето и няма нищо лошо в това. Но младостта ни си замина, разбирате ли?

Кристина Белчева: Тези митинги бяха прекрасни – и едните, и другите. Част от хората мислеха, че едната партия ще се промени, защото току-що в нея бяха влезли хора точно за това – да я променят, да държат за социалната политика. Другите мислеха, че ние изведнъж ще настигнем и ще надминем Америка. Аз такава чувство имам. Което, от една страна, е един много хубав оптимизъм. Така че бяха прекрасни тези митинги – с настроението, с вярата си, с надеждата си, с ентусиазма и с тази енергия. И с песните на Сашо Петров най-вече. Той, като напишеше някоя нова песен, идваше да я чуем вкъщи и ние много се радвахме. Затова казва Мишо, че една песен може да направи революция. Тогава от всички прозорци се чуваше „45 години стигат“. Така че в митингите имаше...

Михаил Белчев: ...имаше романтика. Защото всеки искаше да стане по-добре. Аз съм го написал: „След мен не зная аз какво ще бъде, но сигурно ще бъде по-добре. И само за едно ще съжалявам, че няма да ме има някой ден“. На Ве-

Обложката на албума „Преквалификация“

селин Маринов за тази песен паметник трябва да му направят. Но ето, всеки от нас искаше, жаждееше да бъде по-добре...

Спомням си, че в навечерието на Десети ноември направихме с „Балкантон“ една плоча, която се казваше „Преквалификация“. С усета, че нещата ще се променят и ние може би трябва да се преквалифицираме в нещо друго, че няма да мога да работя тук. Уникална плоча. Това е последната плоча на „Балкантон“, издадена в този период.

Първият ви музикален състав, който основавате през студентските си години, се нарича „Пчелите“. С него изнасяте редовно концерти в клуба на БТА, който е съществувал тогава. Какви спомени пазите от онези моменти?

– О, прекрасни! Групата я направихме заедно с Найден Андреев, Стефан Николов и Еду Бец. Това бяха купони, много необходими за това време, защото ние бяхме млади и искахме да пеем.

Песента „Самота“ по ваш текст се превръща в причина да се срещнете със съпругата си Кристина...

Кристина Белчева: Това е много хубав момент, да. Аз бях разпределена в Ловешкия театър. Един ден, в първа-

Кадър от сватбата на семейство Белчеви в компанията на Клер Леви и Генчо Гайтанджиев

та ми година по разпределение, се прибирам, но съм доста тъжна, защото съвсем друго съм очаквала... Сега си вкъщи и слушам радио. Пуснаха песента „Самота“. Много се впечатлих. Винаги съм обожавала песните на Лили Иванова, а и нея самата. Изслушах я и чух да казват: „Текст: Михаил Белчев“. При което аз много се изненадах и си помислих: „Боже Господи, къде са тези романтични мъже като Михаил Белчев?“. Два дни по-късно, съвсем случайно, отивам при една приятелка адвокатка. Звъннах ѝ, тя ми каза, че чака гости. И така – ме доведоха Мишо. Няма случайни случайности, ние оттогава не се разделихме... Това се случи през 1983 г., малко преди Нова година. Тази песен наистина ни събра. Ето какво прави една песен!

Синът Ви Константин Вече върви по вашите музикални стъпки.

Кристина Белчева: Върви, но не съвсем. Той е много

Семейство Белчеви при изписването от родилното

разочарован от този бизнес.

Михаил Белчев: Но е много голям музикант. Изключителен професионалист. Интелигентен човек. Умно, мъжко момче. А и е хубавец. Когато беше на 17 години, сам направих един музикален диск.

Кристина Белчева: „Свърхдоза любов“ се казва. На български и на английски език е. Тогава той беше много ентусиазиран, много уверен. Направи страхотна премиера в „София Лайв клуб“.

Михаил Белчев: Имаше желание, кипеше в тази работа. Но после видях какви бози се лият в нашата мила, родна страна.

Давате ли му съвети?

Кристина Белчева: По-скоро той ни дава съвети. Защото мисли, че ние живеем в един свят, който е отживял. Той ни дава съвети, които са умни. Много е наясно с всич-

Константин Белчев

ко, което се случва. Много е наясно с този бизнес, ако може да се нарече бизнес. И ние не можем да го посъветваме в никакъв случай. Той трябва да намери своя път, защото не знам дали нашите съвети ще бъдат най-точните.

Михаил Белчев: И най-необходимите.

Кристина Белчева: Обаче се опитваме да му създаваме условия и до този момент да има шанса и възможността да се намери, тоест да не трябва да прави компромиси със себе си.

Аз бях на 35, а Мишо вече беше почти на 50 години, когато синът ни се роди. Мислех си, че докато порасне малко, ние вече няма да сме на сцена и той няма да знае какво правим. А то какво се случи? Той не само че ни видя, не само че тръгна и пътува с нас, ами все още, на 27 години ще стане скоро, вижда какво правим. И слава Богу, просто той ни беше и някакъв стимул през тези години...

В периода 2008 - 2013 г. сте директор на Столичната библиотека. С какви предизвикателства се сблъскахте тогава?

– О, с много! Обаче аз си ги търсех сам! Търсех си предизвикателствата, намерих си ги, стана ми приятно. С удоволствие бях директор на тази библиотека. Мисля, че направих доста неща или поне хората така оцениха моята работа. Не съжалявам и за секунда, че бях на бюро. Е, аз не бях на бюро, това е образно казано. Бюрото го имах, но нямам този менталитет на бюрократа и началника и бях директор мечта.

Михаил Белчев и Дамян Яков в Столична библиотека с издание на книгата на Мавро Орбини

Едното, и най-важното от нещата, които направих за тази библиотека, е, че възкресих една книга на Мавро Орбини – „Царството на славяните“.

Когато станах директор, ми дадоха ключовете на една голяма каса. Когато я отворих за проверка, там намерих тази книга в бяла кожена подвързия. Върху нея пишеше на староиталиански, но аз успях да разчета, че това е книга за Старославянското царство на абат дон Мавро Орбини. Беше посочено, че книгата е от 1601 г., издадена в Италия. А в библиотеката я знаеха просто като „Книгата от касата“.

Така се случиха нещата, че се разтичах по разни министерства, сред които и Министерството на културата, за да намеря финансиране. И с издателя Дамян Яков, който прегърна тази идея, понеже също е възрожденец като

мен, издахме тази книга и направихме максимума за нея. Направихме първо едно фотокопие на самата книга, на староиталиански, и едно прекрасно издание с превод на български език.

Според мен всяко българско семейство трябва да има тази книга, за да знае, че още 1601 година човекът Мавро Орбини е доказал по някакъв начин, че съществува такава държава като България, която има армия, има елит, има знаме, има герб... Това е един от източниците за написване на „История славянобългарская“. През руски преводи Паисий Хилендарски споменава автора като Мавробин, вместо Мавро Орбини, но човекът така го е разчел.

И само това издание да бях направил през тези години, в които бях директор на тази библиотека, ми стига.

Песента „Булевардът“ се превърна в нещо като неофициален химн на София. Кои са любимите ви места в нея?

– О, аз обичам София много! Особено центъра, където съм израснал. Около площад „Македония“, около „Гурко“ – това са моите места. Както и училището ми „Патриарх Евтимий“, където съм учил от първи до седми клас. След това отидох в техникума по слаботокова техника „Попов“, а после бях в Минно-геоложкия институт... Много места са ми любими! Това ми е животът.

Кристина Белчева: Любимите му места са там, където живеят неговите приятели. Винаги казва, че е много хубаво място там, където живее негов приятел. Приятелството му е тема номер едно в живота.

Казвате, че „Четенето е живот“. Какво обичате да четете?

– Всичко! Напоследък чета криминални романи. Само с кримки е заредена електронната ми книга в последно време. Иначе обичам биографични книги, обичам да чета и поезия.

А има ли автори, които са ви повлияли?

– Има, разбира се... Френските автори, най-вече френската поезия. Както и руската поезия, не забравяйте, че аз съм завършил и в Русия. Навремето много обичах Есенин. Като ученик висях в руските книжарници – на „Дондуков“ до Младежкия театър и на „Алабин“ и „Витошка“. Обичах през зимата да ходя в тези книжарници - след училище оти-

вах там, сегях на топло и четях.

Обичах френската музика много – шансона, баладата. Те ме захраниха, за да има и български шансон, и българска балада. И за себе си считам, че съм един от тези, които наложиха този стил по свой си начин, със свои идеи, със свои мисли, със свои думи. Мисля, че стана нещо в този живот и в тези години.

Как ковид пандемията, която вече поредна година присъства в новините и в ежедневието ни, се отрази на живота и поезията Ви?

– Не мога да кажа как се отрази, но прекарах този вирус. Мина през мен... Но нищо не написах.

Какво пишете днес?

– Пише ми се за любов, за нещата, които винаги съм уважавал и обичал. Пише ми се за семейството, за бъдещето, за добрините на България. За истинските неща, за приятелството особено ми се пише, защото през годините съм писал за много хора много неща.

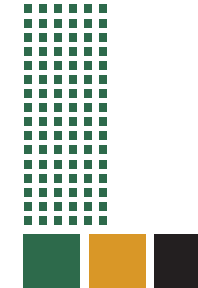
Иска ми се да благодаря на Бог и на силите, които са ми дадени, за да мога да правя това. И да преодолявам нещата, които иначе без семейството и без страната си нямаше да мога да ги преодоля.

Пише ми се за нещо облачно, за нещо светло, за нещо песенно. За нещо наистина човешко.

А за какво Ви се пее?

– За същото.

ТВОРЧЕСКИЯТ ПЪТ НА

Михаил БЕЛЧЕВ

В АРХИВА НА БТА

Творческият и професионален път, както и обществената дейност на Михаил Белчев не остават незабелязани от репортерите на Българската телеграфна агенция. Статии, свързани с твореца, се откриват в бюлетините, емисиите и архивните материали на БТА още от самото начало на кариерата му.

Участията на Белчев, наградите му като автор на стихове за песни, поет и изпълнител, са част от информационния поток дори когато основен акцент сред новините е политическият живот в страната.

Концертите, на които той събира приятели, издадените му стихосбирки и поканите му да бъде част от различни журита, празнични програми и алманаси също се превръщат в новина.

1969

1969 г., Михаил Белчев
и Мария Нейкова
на конкурса „Златният Орфей“

Първата новина, свързана с творчеството на Михаил Белчев, която се открива в архива на БТА, е от 26 април 1969 г. В нея се съобщава, че на този ден в столичната зала „България“ се състои вторият етап на конкурса за песни на петия международен фестивал на българската естрадна песен. За първи път този тур се провежда не на фестивала в Слънчев бряг, а в София. В статията се посочва, че досегашната практика доказва необходимостта от такова изменение в статута, тъй като при естрадната песен изключително голяма роля имат аранжираният и изпълнението.

Известни български естрадни певци изпълняват допуснатите до втория тур 26 песни, одобрени само по музика и текст. От тях журито определя 12, които да се състезават на 25 юни - първия ден от международния фестивал на българската естрадна песен „Златният Орфей“. Там тези песни се очаква да прозвучат от български и от чуждестранни изпълнители и съответно в два различни аранжирания. Статутът предвижда голяма, първа, втора и трета награда, като всяка една от тях е за музика, из-

пълнение и текст, а за аранжираният се присъжда отделна награда.

Новите български песни са изпълнени от заслужилата артистка Маргарет Николова, популярните естрадни певци Лили Иванова, Йорданка Христова, Маргарита Димитрова, Бисер Киров, Борис Гуджунов, от съставите „Сребърните гривни“ и „Пчелите“ в съпровод на естрадния оркестър на Българското радио и телевизия под диригентството на Вили Казасян. А част от състава на „Пчелите“ е самият Михаил Белчев...

На 26 юни 1969 г. са обявени наградите на завършилия международен фестивал „Златният Орфей“. Те са определени от жури, съставено от наши специалисти, под ръководството на директорката на Българската телевизия Леда Милева, председателка на организационния комитет на фестивала.

За първи път се присъжда голямата награда „Златният Орфей“ на песента „Сън сънувах“ (с музика от Атанас Богданов, текст на Богомил Гудев), първа награда получава

песента „Закъснели срещи“ (с музика на Петър Ступел и текст на Петър Караангов, изпълнена от Михаил Белчев и Мария Нейкова). Втора награда се дава на „Песен за далечното писмо“ (музика на Тодор Попов, по текст на Найден Вълчев), а трета награда е за песента „За обич съм родена“ (музика на Тончо Русев, по текст на Дамян Дамянов).

Наградата за аранжираният на българска естрадна песен се присъжда на Константин Драгнев за песните „Тази любов“ и „Алеята на влюбените“.

Пред кореспондент на БТА Леда Милева споделя своите впечатления от конкурса.

„Най-напред трябва да отбележа, че за първи път се присъжда голямата награда „Златният Орфей“. Безспорно това говори за успешното развитие на българската естрадна песен. Не става дума за някакъв скок, а за логичен резултат от многогодишни грижи и усилия“, казва тя. Допълва, че отличените песни имат съвременно звучене. По думите ѝ още една особеност на „Златният Орфей“ през 1969 година е, че по-голямата част от композиторите са създали своите песни върху здрава литературна основа. „Това ни изпълва с увереност, че ще се преодолее една значителна слабост на нашите естрадни песни - подценяването на текста. А наградените песни в тазгодишния фестивал, сполучливо съчетание на поетичен текст и музика, са „Закъснели срещи“ - музика на заслужил артист Петър Ступел по текст на Петър Караангов, „За обич съм родена“ от Тончо Русев по текст на Дамян Дамянов“, казва Леда Милева.

В новина на БТА от 1 октомври 1969 година се съобщава, че на песента „Малкият виец Лун“ - творба на композитора Георги Костов и на поета Димитър Точев, е присъдена втората награда на Международния фестивал на младежката политическа песен, който се провежда в съветския черноморски курорт Сочи. Тази песен е протест срещу Войната във Виетнам и е изпълнена от 24-годишната българска певица Емилия Маркова.

Решението на журито, в състава на което влизат съветската композиторка Александра Пахмутова (председател на журито), българският музиколог Райчо Иванов и композиторите Еди Каетан от Куба, Тимулин Чимитгорж от Монголия, Джордже Григориу от Румъния, е единодушно. Първата награда е присъдена на съветската песен „Балада за знамето“, а третата - на италианската песен „Равенство“.

През последния ден на фестивала, на 3 октомври, се очаква да бъдат обявени наградите за най-добра певица, най-добър певец и най-добър изпълнител на съветска песен. Нашата певица Емилия Маркова се представя с познатата от годините на Войната песен „Тъмная нощ“ на Никита Богословски, а нашият певец Михаил Белчев - с новата песен на Александър Кодкер „Мъгла“, която също е с военна тематика.

През следващите дни се очаква българските певци да запознаят съветската публика с произведенията на българските композитори Александър Йосифов и Атанас Косев. Текстът към една от тези песни - „Чувах, че някъде...“, е написан от певеца и поет Михаил Белчев.

1971

През месец април 1971 година в брой 24 на списание „Паралели“, издание на БТА, е публикувана статия, озаглавена „Песни, които ще запеем“. В нея се посочва, че създаването и популяризирането на забавната песен е свързано неотлъчно с младите хора, понеже те не само пеят песните, а в повечето случаи ги и творят. Това е причината и за интереса, с който е посрещнат и през тази година вторият конкурс за студентска забавна песен. Форумът предлага на младите творци да участват не само като певци, но и като композитори. Популярните естрадни изпълнители Бисер Киров, Мария Нейкова, Михаил Белчев, Георги Минчев представят свои песни. „Тази възприета от фестивала практика, упорито отбягвана от конкурсите на нашата естрада, предлага неподозирани възможности“, пише в статията на „Паралели“.

От 53 представени песни от цялата страна до финалната вечер са допуснати 13. Песента „Зеленият прозорец“ по текст и музика на Мария Нейкова става победител. Втора награда получава „Някога, някога“ на Юрий Ступел по текст от бургаския поет Недялко Йорданов, който получава и наградата за най-добър текст. „Песен за Ангела“ по музика на Михаил Белчев и текст на Борислав Джамджиев и „Нощни пътища“ на Веселин Кисъов по текст на Илия Атанасов разделят третата награда. Българската телевизия дава награда на „Песен за бащите“ - музика и текст Бисер Киров и Спартак Бутански, а публиката посочва за своя песен „Ти отлея“ - музика Петко Петков и текст Емил Русанов.

„Конкурсът се превърна в изява на талантиливи млади автори - композитори, поети и певци, и стана илюстрация на мислите, радостите и тревогите на студентската младеж, на нейната политическа зрелост. Той показва, че студентското творчество може да обогати българската забавна песен. Много мелодии бяха на професионално равнище. Вярно и искрено прозвучаха ангажираните песни. Творбите бяха изградени без излишно усложняване на композицията, без претенциозност и плакатност, с ритмично разнообразие. Музиката следваше мисълта на текста“, се посочва в „Паралели“.

„Лиричният Михаил Белчев изненада с песента си за Ангела Дейвис, в която чувството за солидарност с гърците на американския народ, възторгът от нейната борба експлодират в един мощен напев“, пишат още в изданието на БТА.

8 юни, 1972 г. Михаил Белчев и Емилия Лазарова на осмия международен фестивал „Златният Орфей“

1972

На 7 юни 1972 година са оповестени лауреатите на осмия международен фестивал „Златният Орфей“. Журито, което е съставено от наши композитори, автори на текстове и музиковеди, с председател Емил Георгиев, определя наградите за най-хубавите български естрадни песни.

Първа награда получава песента „Птицата“ - музика на Тончо Русев, текст – Дамян Дамянов, аранжиментът е на композитора, а изпълнението е на Лили Иванова. Втора награда се дава на песента „С пламъка на мама“ - музика на Петър Ступел, текст на Кирил Масларски, изпълнена от Михаил Белчев и Емилия Лазарова.

Песента „Легенда“ по музика на Найден Андреев, текст на Кольо Севоф, аранжимент на композитора, изпълнена от Емилия Маркова, е отличена с трета награда.

Специалната награда на Съюза на българските композитори е отредена на песента „Добър Вечер, лека нощ“ – музика на Мария Нейкова, текст – Богомил Гудев, аранжимент – Панайот Славчев.

1973

На 3 юни 1973 година е открит фестивалът на българската естрадна песен „Златният Орфей“. В неговото девето издание участие вземат 31 изпълнители от 28 страни от света. Във фестивала дебютират различни творци, сред които и композиторите на естрадни песни Михаил Белчев, Янко Миладинов и Иван Калчинов.

Иван Маринов – заместник-председател на Комитета за изкуство и култура и председател на международното жури на фестивала, открива деветия „Златен Орфей“, който започва с конкурс за българска естрадна песен. В него са включени „Весел Влак“ (музика на Иван Калчинов, текст – Илия Бояджиев) в изпълнение на българския вокален състав „Обектив-71“ и на Тони Сантагата от Италия, „Стих“ (музика на Михаил Белчев, текст – Владимир Башев), изпълнена от Михаил Белчев и Марила Рогович от Полша, „Слънчево утро“ (музика от Развигор Попов, текст - Милчо Спасов), чийто български изпълнител е Мими Иванова, а чуждестранен - Глория Симонети от Чили.

1976

На 30 март 1976 година в зала „Георги Кирков“ на Партийния дом в столицата се провежда концерт на политическата песен. В него участват Държавният ансамбъл за народни песни и танци „Пирин“ - Благоевград, с главен художествен ръководител Кирил Стефанов, Вокалният ансамбъл „България“, младежкият мъжки хор „София“, както и Йорданка Христова, Владимир Смирнов, Петър Чернев, Михаил Белчев и други изпълнители на ангажирани песни.

В новина на БТА от 20 май 1976 година се съобщава, че дванадесетото издание на международния фестивал на българската песен „Златният Орфей“ ще се проведе от 3 до 7 юни в черноморския курорт „Слънчев бряг“. Програмата на фестивала включва конкурс за нови български песни и международен конкурс за изпълнители. В конкурса за нови български песни ще се представят заслужилата артистка Йорданка Христова, Мими Иванова, Доница Венкова, Стефка и Виолета Оникян, съставът „Тоника“, Петър Чернев, Михаил Белчев, Маргарита Хранова, Борис Гуджунов, Панайот Панайотов. Председател на журито е Симеон Пиронков.

В международния конкурс за изпълнители ще участват певци от 28 страни. Председател на журито е Александър Йосифов.

28 юни, 1969 г. Михаил Белчев и Мария Нейкова на петия международен фестивал „Златният Орфей“

1977

На 8 май 1977 година завършва осмият младежки конкурс за забавна песен, организиран от Българската телевизия, Вестник „Народна младеж“, завод „Балкантон“ и Централния студентски дом на културата.

От 12-те оригинални песни на първо място е класирана „Студентски романс“ по музика на Александър Бръзицов, текст Матей Стоянов, в изпълнение на Боян Иванов. Журито определя и две награди на „Песен, писана на светец“ по музика на Любомир Денев, текст - Георги Богданов, в изпълнение на Вокално-инструментална група „Везни“ и на „20-годишните“ по музика на Стефан Диомов, Захари Петров, в изпълнение на Вокална група „Тоника“.

Трета награда и наградата на публиката са присъдени на „Пред дъжд“ по музика на Петър Цанков, текст на Ми-

хаил Белчев, в изпълнение на Ани Върбанова.

В новина на БТА от 6 юни 1977 година се посочва, че в последната състезателна вечер на тринадесетия международен фестивал на българската естрадна песен „Златният Орфей“ в конкурса за българска естрадна песен са представени четири творби. Те са „Песен за гълъба“ - музика на Еди Казасян, текст - Петър Караангов, с изпълнители Борис Гуджунов и Драган Миалковски от Югославия, „Устрем“ - с композитор Найден Андреев, текст на Петя Йорданова, изпълнители - Маргарита Хранова и Сакис Паниколау от Гърция, „Вярвам в непостигнатите неща“ - музика на Хетко Николов, текст - Андрей Германов, изпълнители Росица Борджиева и Хироши Сказаки от Япония, и „Връстници“ - музика на Емил Георгиев, текст - Райна Ботева, изпълнена от Михаил Белчев и Роза Римбаева от Съветския съюз.

1979 г. Михаил Белчев и детска вокална група на галаконцерта на XV международен фестивал на българската естрадна песен „Златният Орфей“

1979

В новина от 13 май 1979 година се съобщава, че е завършил десетият младежки конкурс за забавни песни, организиран от Българската телевизия, Вестник „Народна младеж“, завода за грамофонни плочи „Балкантон“ и Централния студентски дом на културата.

На заключителния етап от представените 60 песни са допуснати 12, написани както от утвърдили се вече млади творци като Иван Христов, Костадин Атанасов, Стефан Диомов, Любомир Денев, така и от дебютанти в този жанр.

Журито под председателството на Борис Семерджиев - директор на Централния студентски дом на културата, присъжда първа награда на песента „Очакване“ по музика на Костадин Атанасов и текст на Михаил Белчев, изпълнена от Вокално-инструменталната група „Тангра“. Песента е отличена и с наградата на публиката.

На 17 юни, в рамките на петнадесетия международен фестивал на българската естрадна песен „Златният Орфей“, са представени 4 нови български естрадни песни. Те са „Бразда в небето“ - с музика и аранжирова-

ра Карадимчев, текст - Георги Константинов, изпълнена от Михаил Белчев и Дани от Люксембург. Орлин Горанов и Йоюка Хаджиева, а след тях и Марина от Гърция представят песента „Дай ми ръката си бяла“ - музика на Георги Тимев, текст - Александър Михайлов, аранжирова - Недко Трошанов. Богдана Карагочева и Луиза Башо от Португалия изпълняват песента „След голямата обич“, дело на Георги Кордов, Богомил Гудев и Стефан Димитров. Последната песен - „Отвесен пламък“, е с музика на Стефан Диомов, текст на Георги Велев и аранжирова на Панайот Славчев, представена от Вокална група „Тоника“ и Ан Мишел от Белгия.

Рано сутринта на 19 юни стават известни наградите на юбилейния петнадесети „Златен Орфей“. В конкурса за нови български естрадни песни голямата награда „Златният Орфей“ се присъжда на песента „Вечерница ти пак бди“ (композитор - Атанас Косев, текст - Орлин Орлинов, аранжирова - Панайот Славчев). Първа награда получава песента „Прегутрин“ (композитор - Любомир Денев, текст - Георги Константинов, аранжирова - Любомир Денев).

Две песни са отличени с втора награда. Това са изпълнената от Михаил Белчев „Бразда в небето“ (композитор - Борис Карадимчев, текст - Георги Константинов, аранжирова - Борис Карадимчев) и „Колко е хубаво“ (композитор - Веселин Тодоров, текст - Димитър Стойчев, аранжирова - Кристиан Платов).

С трета награда са удостоени песента „Юли“ (композитор - Мария Ганева, текст - Харалампи Харалампиев, аранжирова - Развигор Попов) и „Не казвай не“ (композитор - Христо Ламбрев, текст - Милчо Спасов, аранжирова - Димитър Бояджиев).

Журито присъжда и няколко специални награди. Сред тях е наградата на ДКМС, която се връчва на песента „Бразда в небето“. А награда на Съюза на българските композитори отива при „Дай ми ръката си бяла“ (композитор - Георги Тимев, текст - Александър Михайлов, аранжирова - Недко Трошанов). Наградата на Съюза на българските писатели за най-добър текст се връчва на „Сигурно е свързано с годините“ (композитор - Янко Миладинов, текст - Павел Матев, аранжирова - Янко Миладинов).

1980

На 6 юни журито на конкурса за български естрадни песни във фестивала „Златният Орфей“ съобщава имената на шестте песни, които продължават състезанието за голямата награда.

За по-нататъшно участие са допуснати песните „Бащината къща“ (композитор - Ангел Заберски, текст - Матей Шопкин, аранжирова - Ангел Заберски, изпълнител - Панайот Панайотов), „Градините на любовта“ (композитор - Георги Костов, текст - Кръстю Станишев, аранжирова - Иван Пеев, изпълнител - Емил Димитров), „Виргиния“ (композитор - Димитър Бояджиев, текст - Орлин Орлинов, аранжирова - Димитър Бояджиев, изпълнител - Вили Кавалджиев), „Песен за двамата ни“ (композитор - Димитър Вълчев, текст - Станка Пенчева, аранжирова - Тодор Шиков, изпълнител - Маргарита Горанова), „Балада за българката“ (композитор - Емил Димитров, текст - Васил Андреев, аранжирова - Константин Цеков, изпълнител - Емил Димитров) и „По първи петли“ (композитор - Стефан Димитров, текст - Михаил Белчев, аранжирова - Стефан Димитров, изпълнител - Васил Найденов).

На 7 юни журито на конкурса за български естрадни песни присъжда голямата награда „Златният Орфей“ на песента „Бащината къща“. Първа награда се дава на песента „Градините на любовта“. Втора награда получава песента по текст на Михаил Белчев - „По първи петли“. Определени са две трети награди: за песните „Виргиния“ и „Песен за двамата ни“.

Песента „По първи петли“ е отличена и с наградата на Съюза на българските композитори.

1982

На 6 юни с галаконцерт на лауреатите завършва осемнадесетият международен фестивал на българската естрадна песен „Златният Орфей“. През трите концертни вечери са представени 12 нови песни от български композитори. В международния конкурс за изпълнители участват 19 български и чуждестранни певци. Голямата награда на конкурса за български естрадни песни „Златният Орфей“ е присъдена на песента „Чудо“ (музика - Бенцион Елиезер, текст - Дамян Дамянов, в изпълнение на Лили Иванова). Сребърният „Орфей“ получи песента „Любовта продължава“ (музика - Тодор Филков, текст - Александър Михайлов, в изпълнение на Васил Найденов), а бронзовият „Орфей“ е за песента „Самота“ (музика - Асен Гаргов, текст - Михаил Белчев, в изпълнение на Лили Иванова).

През септември за десети път в Бургас се състои традиционният конкурс за естрадна песен, организиран от Комитета за култура, Съюза на българските композитори и Окръжния съвет за култура в Бургас. Журито с председател Атанас Бояджиев определя първа награда на песента „Някога по дългия бряг“ на композитора Константин Ташев и текст на поета Недялко Йорданов в изпълнение на заслужил артист Тодор Колев. Тази песен получава и наградата на публиката. С втора награда е отличена песента „В съня ти да ме има“ на композитора Александър Бръзицов, по текст на Михаил Белчев, изпълнена от Йорданка Христова. А трета награда получава „Циганско лято“ от композитора Тодор Филков, по текст на Волен Николаев, в изпълнение на Нели Рангелова.

1984

На 10 юни с галаконцерт в летния театър в туристическия комплекс „Слънчев бряг“ завършва деветнадесетият международен фестивал на българската естрадна песен „Златният Орфей“. Обявени са и новите носители на фестивалните награди. В конкурса за нови естрадни песни от български композитори голямата награда не се присъжда. Първа награда - златен медал, получава песента „Моя любов“ (музика - Стефан Димитров, текст - Михаил Белчев, аранжимент - Александър Бръзицов и Стефан Димитров, в изпълнение на Вокална група „Домино“). Втора награда - сребърен медал, се присъжда на песента „Ако ми каже“ (музика - Точно Русев, текст - Найден Вълчев, аранжимент - Панайот Славчев, в изпълнение на Росица Кирилова). Трета награда - бронзов медал, е за песента „Листопад на любовта“ (музика - Ангел Заберски, текст - Едвин Сугарев, аранжимент - Ангел Заберски, в изпълнение на Ангел Ангелов).

В отдел „Справочна информация“ в БТА се пази интервю с Михаил Белчев от брой 32 на вестник „Спектр“ от месец август 1984 година. Повод за разговора с твореца е появата на пазара на книжка и аудиокасета с песни по негови стихове, които носят заглавието „Човек за прегръщане“. Стихосбирката, която излиза с логото на издател-

ство „Хемус“, включва около 60 творби на Белчев, а неин редактор е Георги Константинов - негов приятел и добър поет. Книгата се превръща и в повод от „Мега Музика“ да представят и касетата, която събира 15 от песните, писани по стихове на Михаил Белчев. В нея са включени песните като „По първи петли“ и „Утре е ден“ в изпълнение на Васил Найденов, „Пак ще се прегърнем“ и „След 10 години“, изпълнени от ФСБ, „Самота“ и „Разговор с вятъра“, в изпълнение на Лили Иванова, и други песни.

„Поезията - тя е съдбата, тя е животът ми и няма за какво да я деля от ежедневието ми. Песента - също, това са неразривно свързани неща“, казва пред вестник „Спектр“ Михаил Белчев. Той разказва, че първата песен по негов текст е изнята от Мария Нейкова - това е „Бягай, ще те стигна“ („Защо не тичаш, Мария“). „После с Маргарита Хранова - тя беше мъничка още - направихме дует, след това съм работил с Емилия Маркова (за нея писах за фестивала в Сопот, където тя взе награда), с Борето Гуджунов - в самото начало...“, споделя поетът. По думите му, началото на изпълнителската му кариера стартира през 1967 година. „Бях в Минно-геоложкия институт, с Найден Андреев бяхме колеги и направихме една група - „Пчелите“ - на аматьорски начала, а то полека-лека се превърна в професия“, споделя творецът.

1987

В архива на отдел „Справочна информация“ на БТА се пази и статия от 25 септември 1987 година от вестник „Народна младеж“, озаглавена „Поети с китара: Михаил Белчев. Шанс или съдба?“. Материалът е посветен на излизането на поетично-песенната книга на твореца, която носи името „По първи петли“. Според периодичното издание, тя излиза двадесет години след първия самостоятелен концерт на 21-годишния тогава студент във Висшия минно-геоложки институт - през месец октомври 1967 година Михаил Белчев изнася концерт с група „Пчелите“.

„Тези двадесет години като постепенно зреещи плодове са се събирали в кошницата на творческото и личностното съзряване на момчето, което 8-годишно започва своя път в музиката при „легендарния“ Бончо Бочев - хор „Бодра смяна“. Вярно, в училище му се угадат еднакво добре и математика, и литература, в техникума по слаботокова техника е отличник. Но онази вътрешна потребност неусетно го повежда не към техническите дисциплини, а към това, което днес познаваме под едно простичко, но дълбоко съдържателно понятие: поет с китара“, пишат в „Народна младеж“.

В края на месец декември 1987 година на стра-

ниците на вестник „Пулс“ е публикуван разговор с Михаил Белчев, посветен на първата му книга. Материалът, озаглавен „Най-сетне песнопойка“, също е част от архива на отдел „Справочна информация“ на БТА.

Песнопойката на Михаил Белчев съдържа 31 текста на песни плюс едно стихотворение подарък. „Книжката „По първи петли“ ознаменува два лични успеха на известния български певец, автор на песни (и текстове, и музикално), сега вече и режисьор в областта на музикалната естрада Михаил Белчев. Първият успех е творчески: това, че словото му звучи в сърцевинната част от новата ни естрадна песен. Вторият успех е и малко нещо биографичен: 20 години творческа дейност“, пишат във вестник „Пулс“.

„Тази моя книжка не е стихосбирка, а именно песнопойка. Искаше ми се да се възродят наши стари традиции, които ги имаме при Магда Петканова, Александър Вутимски и други - да направя едно помагало за приятелите на песента“, казва пред периодичното издание Михаил Белчев. По думите му, създаването на текст към вече готова песен или - още по-добре - песен, която е в процес на ставане, е работа с изцяло творчески характер.

Благоевград, 25 септември 1989 г. Асен Масларски и Михаил Белчев с група за политически песни в рамките на деветия международен фестивал на политическата песен „Ален мак“. Тази година в проявата участие вземат представители на 30 страни.

1995

В новина на БТА от 2 септември 1995 година се съобщава, че четири нови песни добавя журито на 26-ия международен фестивал за българска естрадна песен „Златният Орфей“ към списъка от 15 парчета, определени от същото жури да се състезават на финала. Това са „Прощално“ (музика и текст Георги Денков, изпълнявана от Михаил Белчев), „Самота“ (музика и текст Владимир Наумов, изпълнявана от Елвира Георгиева), „Остани“ (музика и текст Борис Чакъров, изпълнявана от Паскал) и „Времето лети“, музика, текст и изпълнение на Тодор Кацаров.

Слънчев бряг, 29 август 1995 г. Михаил Белчев на откриването на конкурса за българска естрадна песен „Златният Орфей“.

1996

На пресконференция на 19 март министърът на културата Георги Костов е избран за председател на Организационния комитет на тазгодишния фестивал „Златният Орфей“. В новината на БТА се посочва, че 12-членното жури е селектирало 29 от 230 предложени песни, които ще звучат в петте фестивални вечери на Слънчев бряг. За първи път след 14-годишно отсъствие Лили Иванова ще представи нова песен на „Златният Орфей“. Това е „Сляпа неделя“ на Александър Кипров по текст на Михаил Белчев. На 3 септември се обявени наградите на фестивала. „Не го прави отново“ - песен по текст и аранжиринг на Кристиан Бояджиев и Михаил Йончев, изпълнена от Михаил Йончев, е носител на голямата награда на „Златният Орфей“ тази година. Първа награда печели изпълнената от Маргарита Хранова и Асен Гаргов песен „Забрави за

мен“ по музика и текст на Огнян Георгиев. Втора награда е присъдена на „Сребрее косата ти рано, мамо“ - музика и аранжиринг на Димитър Гетов, текст - Петко Танев, в изпълнение на Таня Боева и Даниела Петкова. „Диоген“ на Стефка Минева и Петко Петков по музика и аранжиринг на Асен Драгнев и текст на Живко Колев е носител на третата награда на 27-ото издание на „Златният Орфей“. Съюзът на композиторите отличава „Не мога без теб“ на Симеон и Запряна Венкови, изпълнена от Ирина Янкова. Награда на БНТ е за композитора Борис Чакъров и песента му „Звездна тайна“. Фондация „Генко Генов“ присъжда и три почетни „Орфея“ за принос към българската попмузика. Техни носители тази година са Лили Иванова, Развигор Попов и Михаил Белчев.

1997

В новина на БТА от 4 септември се съобщава, че голямата награда „Златният Орфей“ е присъдена на дует „Ритон“ за песента „Огън и дим“, създадена по музика на Александър Кипров, Чочо Влодовски и Дени Драганов, по текст на Михаил Белчев. Журито, чийто председател е Хайгашог Агасян, присъжда първа награда на песента „Любов раздвоена“, изпълнена от Маргарита Хранова и Искра Радева – с музика и текст на Огнян Георгиев. Втора награда е отредена на Асен Георгиев за песента му „Като сън“ по музика и текст на Нелко Коларов. Журито присъжда и още една Втора награда за изпълняваната от Георги Станчев авторска песен „Колко малко е нужно“. Трета награда е дадена на „Копнеж“ по музика и текст на Владимир Наумов и изпълнение на Елвира Георгиева. На 11 септември за БТА от Дирекция на националната полиция съобщават, че на следващия ден в зала 1 на НДК ще се състои благотворителен концерт, чрез който ще се събират средства за децата на полицаи, загинали

и пострадали при изпълнение на служебния им дълг. Сред изпълнителите, които ще се качат на сцената, са Михаил Белчев, Илия Луков, Глория, Надка Караджова, Ваня Костова и други изпълнители. Съорганизатори на благотворителните акции са фондациите „На децата с любов“ и „Доверие и закрила“. Михаил Белчев, заедно със своята съпруга Кристина, се включва в още един благотворителен концерт. На 15 декември той е сред участниците в колеген благотворителен концерт за подкрепа на сърдечноболните в България, който се провежда в НДК. Организатор на събитието е новоучредената фондация „Културен диалог – 21“. Концертът е под надслов „Милосърдие за сърдечноболните“. Негови водещи са актьорите Стефан Данаилов и Албена Александрова. Сред участниците в инициативата са Надка Караджова и квартет „Славеи“, ансамблите за народни песни и танци „Филип Кутев“ и „Тракия“, детският хор на италианския лицей в Горна баня и детската група „Юначе“, седемгодишната Светлана Алексиева от Габрово, Йорданка Христова и други.

1998

На пресконференция на 19 февруари ректорът на НАТФИЗ проф. Христо Руков съобщава, че на 23 февруари в зала 1 на НДК ще се състои концерт по случай 50-годишнината на НАТФИЗ „Кръстьо Сарафов“. Той е по сценарий на Христо Бойчев, в който са включени много шеги, сред които поздравления от борчески групировки и от анонимен депутат. Десетки бивши възпитаници на академията, между които Аня Пенчева, Грета Ганчева, Нона Йотова, Доротея Тончева, Андрей Баташов, Борис Гуджунов, Емил Димитров и Кръстьо Лафазанов, ще участват в концерта под режисурата на Михаил Белчев. Водещи ще бъдат Зуека и Нина Димитрова. Шоуто ще е повече от два часа. На 2 март БНТ ще излъчи вариант от час и половина, съобщава Михаил Белчев. Той

отбелязва, че концертът ще има няколко издания през юбилейната година, за да се включат и театри от страната. На 2 септември е обявено, че голямата награда „Златният Орфей“ за тази година печели песента „Каж ми докога“, изпълнена от Маргарита Хранова по музика на Валентин Пензов и текст на Михаил Белчев. Това е решено от 12-членното жури, председателствано от Морис Аладжем. 25-ото издание на „Златният Орфей“ отсъжда и следните награди - първа за песента „С приятели е по-добре“, изпълнена от дует „Ритон“. Втора награда – за песента „Приказан свят“ в изпълнение на Нели и Етиен. Трета награда - за песента „Човекът от квартала“, изпълнена от Стенли. За нови изпълнители на тазгодишния фестивал първа награда печели Белослава Стоянова. Втора награда за нов изпълнител е за „Джазбел“. Трета награда – за Николай Уру-

2000

мов и Бойка Щерева.

Специално за БТА призьорката Маргарита Хранова обявява, че не е очаквала супернаградата за тази година, но до края се е надявала за нея.

На 10 септември пред журналисти председателката на фондацията „Културен диалог - 21“ Анна Сендова съобщава, че от фондацията организират артфестивал „Пътят на виното“. Това е първият артфестивал, който ще гостува в различни български градове. Той ще се открие на 24 септември в Асеновград, а на 26 и 27 септември ще гостува в Пловдив. Културната програма на фестивала ще могат да видят през октомври жителите на Велико Търново, Стара Загора, Оряхово, Белоградчик, Петрич, Банско. „Пътят на виното“ ще бъде закрит през октомври в София. Идеята за такъв фестивал, който да обедини бизнеса и културата, е с двегодишна история - тя е на Тончо Русев и

Евтим Евтимов, казва Анна Сендова. Целта на фестивала е да помогне за разширяването на винопроизводството у нас и да докаже, че българското вино не отстъпва на френските и италианските вина.

Изложби, концерти, представяне на книги, както и безплатни дегустации на вина са включени в програмата на фестивала.

Писателят Антон Дончев ще представи поетичната антология „На чаша вино“, съдържаща 82 стихотворения от живи български поети. Съставители на книгата са поетите Евтим Евтимов и Матей Шопкин. Ще бъде представен и новият компактдиск на музикална къща „Маркос Мюзик“ - „Пътят на виното“, с песни на Йорданка Христова, Веселин Маринов, Кристина и Михаил Белчеви, Катя Филипова, група „Тоника“, Иван Гоцев и македонския певец - Гоце Арнаудовски.

1999

В края на месец май в НДК се провежда концерт „Да спасим словото с българската песен“. В постановката на Михаил Белчев, която е в рамките на Салона на изкуствата, участват Лили Иванова, Васил Найденов, Камелия Тодорова, Мими Иванова, Богдана Карадочева, Йорданка Христова и самият Михаил Белчев.

В новина на БТА от 30 ноември се посочва, че на конференция в Софийския университет, посветена на диригента Бончо Бочев (1899 - 1975), за него ще разказват певецът Михаил Белчев, журналистката Даниела Кънева, композиторът Стефан Димитров, оперната певица Румяна Барева, режисьорката Константина Гуляшка и други възпитаници на основателя на хор „Бодра смяна“.

Форумът е част от тържествата за 100-годишнината на Бончо Бочев под почетния патронаж на вицепрезидента Тодор Каваджиев. А в зала „България“ хор „Бодра смяна“ ще изнесе концерт по случай юбилея.

За Бончо Бочев и поезията на конференцията ще говорят Леда Милева и Николай Зигаров. Маестрото като диригент, музикант и педагог ще представят негови колеги, сред които Лилия Гюлева, Емил Янев, Христо Ари-

щиров, Георги Робев, Михил Букурещлиев, Захари Медникаров. Основния доклад ще изнесе Киприяна Беливанова. Организатори на конференцията „Бончо Бочев - диригент, педагог и културен деец“ са Министерството на образованието и науката, Музикалната академия, Софийският, Великотърновският и Югозападният университет и Националният дворец на децата.

Колеген благотворителен концерт в помощ на заекващи деца се състои на 20 декември в НДК в столицата. Средствата, които се събират от него, са насочени за насърчаване на творческите изяви на младите дарования.

Организатор е Фондация „Свят за заекващи“ и освен пряката благотворителна насоченост чрез него се цели да се провокира по-голяма обществена ангажираност към проблемите на хората с подобни увреждания, казва пред журналисти гнес нейната председателка Ирена Белова. В благотворителния концерт участват изпълнители на популярна музика като Кристина и Михаил Белчеви, Катя Филипова, детски формации, танцови състави и други.

В публикация на БТА от 20 февруари се посочва, че песента „Живот“, която пее Вили Каваджиев, Михаил Белчев написал на салфетка, докато Стефан Димитров му тананикал мелодията на ухо на маса в „Кристал“.

С текста си за „По първи петли“, една от емблематичните песни на Васил Найденов, поетът музикант спечелил импровизиран конкурс. Стефан Димитров събрал една вечер през 70-те години приятели у дома, изсвирил им музикална тема и предложил всеки да напише стихове. Победител се оказал Мишо Белчев. Той точно си бил дошъл във ваканция от Санкт Петербург, където завършил драматична и телевизионна режисура, след 4 години в Минно-геоложкия институт у нас.

Тези и други любопитни случки поетът с китара разказва в четвъртата си книга „Дай Бог, да се срещнем след 10 години“. Надява се да излезе през април, заедно с два нови компактдиска, научава БТА от автора.

В книгата освен най-добрите му неща от 1968 г. - сам - най-малко 150 стихотворения и любопитни моменти, свързани със създаването на песните, ще има по няколко думи за него от много хора - колеги, автори, приятели...

По думите на поета музикант песните не се раждат при него по план и дневен режим, а навсякъде могат да се родят, стига да има хубава музика, която да му дава образи.

Албумите се издават от „Мега музика“. Продуцент е Дора Чернева. Записите са направени в студиото на Румен Спасов. Очаква се единият диск - „Бяла истина“, да бъде с около 17 - 18 песни, от които 8 - 9 нови неща с аранжирани на група „Карамел“. Останалите са стари хитове в нови аранжирани - „Булевардът“, „Младостта си отива“, „Ние можем да имаме много жени“, „Не остарявай, любов“...

Новите песни са с музика на Мария Нейкова - шест, и две на Мария Ганева. Този път залагам на жените композитори, обяснява Михаил Белчев. Стиховете са негови, на Димитър Христов и на Маргарита Петкова. Със съпругата му Кристина ще имат два стари дуета в албума - „Равногостствие“ и „Късна любов“, и три нови - „Приятелството всичко е“, „Мила моя, мили мой“ и „Любов на тъмно“, последният е с музика на Евгени Бенов и стихове на Паулина Стаменова.

Вторият албум - „Дай Бог, да се срещнем след 10 години“, ще е със стихове на Мишо Белчев, изпътни от колегите му. Доста деликатно е - това са 700 - 800 песни за 32 - 33 години работа. С мъка ще погубера 20 може би, казва авторът. Исква да влязат награденият през годините песни. „Златен Орфей“ имат „Каж ми докога“, музика на Валентин Пензов, в изпълнение на Маргарита Хранова, „Огън и дим“ на дует „Ритон“ с музика на Александър Кипров, Чочо Владовски и Дени Драганов. Първа награда пак от „Орфей“ получица „С приятели е по-добре“, също композиция на

тримата, „Моя любов“ на Стефан Димитров, „Молба“ на Стефан Маринов. „Бронзов Орфей“ има „Самота“ на Лили Иванова по музика на Асен Гарзов... Освен споменатите певци в диска ще участват ФСБ, „Тоника“... - кой ли не, защото няма колега, който да не е пъл в тия години мои стихове, отбелязва поетът.

Сред многобройните отличия на Мишо Белчев са още „Златен Орфей“ за цялостно творчество, Сребърна Братиславска лира и Втора награда от фестивала в Сопот, Полша, за песента „Докога“ в изпълнение на Нели Рангелова, Трета награда и Специалната награда на Международния фестивал на младежката песен в Сочи.

Гордее се и с оргена „Кирил и Методий“ - първа степен, и званието заслужил артист, макар че званията са отменени. Това никога не може да ми отнеме, казва поетът музикант. Името му фигурира в енциклопедиите за поп- и рокмузика в България и „Кой кой е в световната попмузика“ за 1996 - 97 г., издание на Кембриджкия библиографски център.

Михаил Белчев е сценарист и режисьор на тв филми за Вили Казасян, Недялко Йорданов, Мариана и Тодор Трайчеви и др. Сам е герой на 5 тв филма, между които „Къде сте, приятели“, „Двойник“, „Щурец на паважа“. Автор е на музика и стихове за документални филми.

На пресконференция на 23 юни е съобщено, че вместо традиционния концерт „Любовни дуети“ в рамките на Салона на изкуствата Михаил Белчев и Теодор Шишманов (Тео от „Тоника СВ“) планират международен фестивал на любовните дуети.

Музикантите са организатори и на петия концерт „Любовни дуети“, който се състои на тази дата в НДК - Михаил Белчев е режисьор и сценарист, а Теодор Шишманов - продуцент.

Те са и сред изпълнителите в концерта със съпругите си Кристина Белчева и Антоанета Шишманова. Участват още Мими Иванова и Борис Гуджунов, Кристина Димитрова и Орлин Горанов, Милица Божинова и Илия Ангелов, Маргарита Хранова и Емил Коларов, Ева и Гого от „Фамилия Тоника“, Даниела и Тодор Трайчеви, дует „Шук“ и др.

В програмата за концерта са предвидени също пантомимни и балетни дуети. Приобщаването на други жанрове е във връзка с планове за международен фестивал на любовните дуети, казва Михаил Белчев.

На 25 юли певци и поети се събират в зала 7 на НДК, за да почетат паметта на Владимир Висоцкий.

В съобщението на БТА се припомня, че сърцето на знаменития бард спира да тупти на 25 юли точно преди 20 години. С негови песни и стихове българските му приятели ще припомнят магнетичното въздействие на таланта му върху милиони в годините на забрани и ограничения.

„...В самотни часове милиони човешки същества го слушаха като Вътрешен глас“ - пише поетът Любомир Левчев във Въведение към фототипно издание „Стихове“, чието представяне също ще бъде в НДК.

Асен Масларски, Астор, Михаил Белчев, Николай Атанасов, Хайгашод Агасян и други музиканти, приятели на Висоцки, ще изпълнят по нещо в памет на поета. Тръпка за библиофилите ще бъде фототипният сборник „Стихове“ на издателска къща „Орфей“, в който се виждат ръкописните поправки на Висоцки върху машинописния текст.

На 2 октомври в новина на БТА се посочва, че над 100

участници очакват организаторите на предстоящата среща „Поети с китари“, която ще се проведе в петък и събота в Харманли. За събота е планиран галаконцерт на 15-те носители на наградата „ПОКИ“ (от ПОети с КИтари). Рецитали ще изнесат Михаил Белчев и Асен Масларски.

Част от харманлийската атмосфера ще бъде пренесена тази вечер в софийския клуб „Кво Вадис“, се посочва в публикацията на БТА. Ще бъдат представени нови книги на Гриша Трифонов и Михаил Белчев, както и новият албум на Асен Масларски. Сред участниците са Кирил Маричков, Валди Тотеф, Коцето - Калки, Дженгема.

турните празници „Благовестград -2003“ тази година ще преминат под знака на 100-годишнината от Илинденско-Преображенското въстание. Те са част от програмата на майските дни на културата в областния град. Кулминацията на културните и развлекателните прояви ще бъде от 21 до 23 май в старинния квартал „Вароша“.

Предвидени са срещи с изявени писатели, музикални дейци, художници. Благовестградчани ще имат възможност да посетят и музикални концерти. Сред имената на

гост-музикантите ще бъдат Михаил Белчев, групите „БГ рок“ и „Сигнал“.

На 31 юли Иван Токаджиев, който е един от организаторите на „Пирин фолк“, съобщава, че изпълнители от Сърбия и Македония ще пеят на български език на фестивала на 5 и 6 септември в Сандански.

След селекция на над 60 песни до конкурса са допуснати 29. Вили Казасян, Любомир Дамянов, Михаил Белчев, Александър Петров, Милчо Кацаров и Борислав Геронтиев са сред членовете на журито.

2002

На пресконференция на 30 октомври Лиляна Краева, главен експерт към отдел „Духовни дейности“ към община Ловеч, съобщава, че на 2 ноември в Ловеч започва първият национален бардфест (фестивал на поети с китари). Той е двудневен и няма конкурсен характер. Организатори на събитието са община Ловеч, читалището в града „Наука“, Съюзът на българските писатели (СБП) и много фирми.

Целта на фестивала е да популяризира авторството и интерпретаторското изпълнение на „поети с китари“, се посочва в регламента за участие. На фестивала ще се излявят както професионалисти като Михаил Белчев и Теодор Трайчев, така и аматьори или интерпретатори на известни изпълнители. На всички участници са предоставени по 15 минути за изпълненията им, като те сами избират репертоара си.

Награда за поетическо присъствие ще бъде присъдена от СБП. Наградата на публиката е подготвена от община Ловеч. Други награди ще бъдат връчени и от местни фирми и организации.

2003

Разказ за любовта ще предложи Вокалният дует „Rosso&Nero“ в концерта спектакъл „Да си говорим за любов“ на 14 февруари в НДК, научава БТА в началото на месеца от изпълнителите Милчо Соколов и Кирил Веселинов.

По думите на Соколов спектакълът разказва за любовта от различни гледни точки - когато тя съществува или я няма, когато е невъзможна, когато единият заминава, когато единият е сбъркал.

В концерта са включени 12 песни, които са тематично свързани и са подредени в градация. Песните представляват две обработки на автентични народни песни - „Лу-

до-младо“ и „Йовано, Йованке“, в нов съвременен аранжимент с мотиви на класика, песни от Михаил Белчев, Красимир Гюлмезов, Жива Кюлджиева, Росица Кирилова и авторски разработки.

Показваме как се заражда любовта до момента, когато си казваме сбогом, разказа Соколов. По думите му затова в последната песен се казва: „Светът е малък, хората се срещат, разделят се, сменят поглед, но нещо остава в тях Все така да боли“.

В новина на БТА от 11 май се съобщава, че литера-

2004

Фотоизложба „Музиката на твоя живот“ представя 50 от най-добрите фотографии в конкурса за снимка по любима българска песен. Откриването е на 4 март в Мраморното фоайе на НДК, съобщават през февруари организаторите от „Ретро радио“.

В конкурса участват около 300 авторски фотографии. Сред най-„сниманите“ български хитове са „Кукла“ на „Атлас“, „Сбогом, моя любов“ на Васил Найденов, „Есен“ на „Диана експрес“, „Хамлет“ на „Щурците“, „Не остарявай, любов!“ на Михаил Белчев.

Недялко Йорданов празнува 40 години в театъра с концерт „Сцената е моят дом“ на 19 март в зала 1 на НДК. Песни по негови стихове изпълняват Хайгашод Агасян, Ивана Джеджева, Тодор Колев, Стефан Данаилов, Павел Поппанов, Михаил Белчев, Сава Пиперов, Йоана Захариева и други колеги и приятели на поета.

По идея на БТА близо 20 известни български интелектуалци и приятели на Христо Фотев (1934 - 2002) се събират в националния пресклуб на агенцията, за да отбележат 70-годишнината от рождението на поета, се посочва в новина на агенцията от 25 март.

Те изписват на ръка 5-метрова стихограма до Христо Фотев върху лентата на стар телеграфен апарат. Първа своето послание пише съпругата на поета Виолета Фотева: „Ще ме видиш в сянката на птица, застинала за миг, преди да отлети. Обичам те“. Следващите редове са на Недялко Йорданов: „Ах, братко мой, избърза, не почака. Какво е там не знае. Не зная още аз. Усмиваш се в прегръдката на мрака и ще се срещнем с тебе над Бургас“.

„Бих дал неотменим обет и се покланям единствено

пред любовта, бохемата и мъдростта“, пише Стефан Данаилов. Любомир Левчев продължава с „Небе като измачкана полчка и бряг като полчиците горчици. Христо Фотев поет и приятел и Всичко. Господи, колко си жив“.

„Ти си винаги на 20 години. Тези рождени дни имат власт над другите, не над тебе“, пише Антон Дончев.

70-годишнината на Христо Фотев събира в БТА също Димитър Шумналиев, Валентина Радинска, Николай Колев - Босия, Теодора Димова, Иван Кулеков, Мирела Иванова, Васил Сотиров, Михаил Белчев, Калин Донков, Алек Попов, Кристина Димитрова, Владо Трендафилов.

В началото на юли в столицата се състои първият фестивал „Софийски Вечери на авторската песен“, а неговите организатори са читалище „Николай Хайтов“ и Съюзът на българските писатели (СБП).

Във фестивала участват поети с китари от цялата страна. Целта е да се стимулира развитието на песенното творчество на българските бардове и тяхната изява на софийска сцена. В програмата участват над 40 български бардове, сред които Михаил Белчев, Асен Масларски, Пламен Ставреф, Иван Ненков, Славимир Генчев, Гриша Трифонов, Димитър Христов, Милен Тотеф, Ивайло Диманов.

В новината на БТА се припомня, че българският бардфест с най-дълга история е в Харманли, който тази година се провежда са 18-и път. Подобни прояви се организират в Ловеч, Несебър и други градове на страната.

Поетът Михаил Белчев е първият лауреат на националната награда „Георги Джагаров“, учредена от Съюза на българските писатели (СБП). Отличието - статуетка от

София, 14 юли 2004 г.
Поетът Михаил Белчев е първият лауреат на националната награда „Георги Джагаров“, учредена от Съюза на българските писатели.

Веселин Ташков и хиляда лева, е връчено на 14 юли в НДК.

Наградата е за цялостно творчество - за поезия и драматургия - двете области, в които твореше Джагаров, казва пред БТА председателят на СБП Николай Петев. Отличието ще се връчва всяка година на 14 юли - рождения ден на Джагаров.

На 18 ноември Лили Иванова, Йорданка Христова, Богдана Карагочева, Мими Иванова, Нели Рангелова, „Ритон“, Маргарита Хранова и още над 15 български изпълнители изпълняват песни по стиховете на Михаил Белчев. Това се случва на концерт в препълнената зала 1 на НДК, с който авторът на „Днес ще се срещнем след десет години“ отбелязва 35-годишната си творческа дейност.

Хачо Бояджиев е постановчик на близо 3-часовия спектакъл, чийто сценарий е многократно нарушаван от водещите Недялко Йорданов и Кристина Белчева, съпруга на юбиляра. В един от монолозите

си тя признава пред публиката, че е щастлива от това, че 21 години е до Михаил Белчев. През това време аз разбрах, че поетът е поет по всяко време на денонощието и че работи, дори когато гледа през прозореца, казва тя.

Най-аплодирани от публиката са песните, звучащи акапелно или на живо - „Искам да ти кажа“ на Ваня Костова, „По първи петли“ на Васил Найденов, „Аз знам, Българийо, аз знам“ на Веселин Маринов, пише в публикацията на БТА.

През всичките тези години три птички са кацнали постоянно на рамото на Мишо - младостта, любовта и песента, казва Недялко Йорданов, преди да изпълни нова песен, продължение на „Не остарявай, любов“.

На 20 декември Столична община организира благотворителен концерт в Народния театър „Иван Вазов“. В него участие вземат Кристина и Михаил Белчеви, Бисер Киров, Росица Кирилова, „Мистерия на българските гласове“ и група „Мечо Пух“.

2005

„Обич“, „мама“ и „благодаря“ са най-често срещаните думи в допитване на „Ретро радио“ за най-хубавата българска дума, научава на 15 февруари БТА от медията. Допитването започва преди една седмица и вече над 1000 души са изпратили своето мнение чрез sms. А в серия от интервюта за радиото известни българи споделят своите мнения. Според Стефан Софийски най-хубавата дума е „красота“, Кръстю Лафазанов си избира „дете“, а за Михаил Белчев тя е „обич“.

Шестнадесет текста на популярни български песни се състезават за награда „Златният български текст“, съобщават организаторите на турнира от „Ретро радио“. На 24 април приключва гласуването в национално допитване на медията, което определя финалистите с най-много гласове. След това започва същинската част на музикалния турнир, като всеки ден слушатели имат възможност да избират между два текста на песни. Първите два са „Не остарявай, любов“ с изпълнител Михаил Белчев по текст на Недялко Йорданов и „Да те жадувам“ в изпълнение на „Сигнал“ по текст на Любомир Левчев.

Останалите текстове са „Незабравя“ на Катя Филипова, „Синева“ на „Диана Експрес“, „Бяла тишина“ на Георги Минчев, „Пролет“ на Петя Буюклиева и Георги Христов,

„Богатство“ на „Тангра“, „Стари мой приятелю“ на Лили Иванова, „Клоунът“ на Васил Найденов, „Светът е за двама“ на Орлин Горанов, „Провинциална пролет“ на Силвия Кацарова, „Ако си дал“ на Емил Димитров, „Вървят ли двама“ на Мария Нейкова, „Високо“ на ФСБ, „Тежък характер“ на Йорданка Христова, „Клетва“ на Кирил Маричков.

Турнирът „Златният български текст“ е продължение на кампанията „Най-хубавата българска дума“. Финалът на кампанията ще бъде на 24 май - празникът на българската просвета и култура, когато от слушателите ще бъде определен „Златният български текст“ за песен.

За 13 юни, Световния ден на доброволния кръводарител, на площада пред НДК се състои концерт благодарност към кръводарителите, подготвен от столичната организация на българския Червен кръст и Националния център по хематология и трансфузиология. В него участват Михаил Белчев, Коцето - Калки, Мая Нешкова, формация „Врабчетата“, Дани Огнянов, Михаил Йончев, дует Емилия Валенти и Веселин Васев, трио „Релакса“, Паскал, Бони Милчева и детски ансамбли. Всички изпълнители участват безвъзмездно и изразяват благодарността на обществеността към хората, даряващи кръв в името на живота.

София, 18 май 2005 г.
Михаил Белчев в прес-клуба на БТА

2006

119

български поети участват в шестото издание на Фестивала на поезията, организиран в рамките на тазгодишния Салон на изкуствата, съобщават на 31 май от НДК.

Всичките автори са представени с по една тяхна творба в сборника „Лирика 2006“. Изборът на творците и техните лирични произведения е направен от редакторите на девет литературни списания и вестника - „Страници“, „Съвременник“, „Пламяк“, „Литературен вестник“, „Везни“, „Култура“, „Демократически преглед“, „Словото днес“ и „Орфей“.

Сред селектираните имена в сборника са Михаил Белчев, Александър Шурбанов, Валери Петров, Георги Константинов, Евтим Евтимов, Иван Динков, Йордан Янков, Любомир Левчев, Мирела Иванова, Павел МатеВ, Рада Москова, Станка Пенчева.

Поети с китара от България, Русия, САЩ и Македония ще участват в третия фестивал „Софийски вечери на авторската песен“, съобщава на 21 юли председателят на организационния комитет Димитър Христов.

Сред българските участници са Михаил Белчев, Асен Масларски, Гриша Трифонов, Маргарита Друмева, Слави-мир Генчев, Христо Караславов с група „Иванът“, Красимир Йорданов, Слави Георгиев, Татяна Йотова, Иван и Живка Ненкови, Гинчо Павлов, Светла Георгиева, Лили Друмева, Милен ТотеВ, Кристиан Симеонов.

Предвижда се издаването на двоен компактдиск с най-добрите изпълнения от фестивала и снимането на документален филм с песни и интервюта от концертите.

За Деня на София - 17 септември, в Народния театър „Иван Вазов“ се провежда тържествен спектакъл. В програмата му са включени Михаил Белчев, Ириней Константинов, Биляна Петринска, Георги Мамалев, Любо Нейков, Димитър Рачков, Мариана Пашалиева, Георги Христов,

Вокална формация „Дивна“.

Истински кофи за боклук и ретроавтомобил са част от декора в театъра при връчването на първите награди на Столична община за постижения в областта на културата и изкуството.

След като изпява песента си „Булевардът“, Михаил Белчев връчва наградата за съвременна литература на Теодора Димова за втория ѝ издаден роман „Майките“. Авторката (дъщеря на Димитър Димов) обявява, че това е четвърто признание за книгата, по която младият режисьор Стилян Петров създава спектакъл „Невинните“ в „Театър 199“. Ваня Костова и Михаил Белчев участват в благотворителен концерт „Всеки носи своите мечти“ на 1 декември в зала 11 на НДК. Това съобщават в края на ноември за БТА от фондация „Достоен живот“, организатор на концерта.

Приходите от концерта са предназначени за създаване на артцентър за деца с увреждания. Концертът, който се реализира с помощта на столичното читалище „Пенчо Славейков“, е и по повод Международния ден на инвалида.

Събитието е организирано с финансова подкрепа от отдел „Култура“ към Столичния общински съвет, НДК, Съюза на българските журналисти.

Концерт под надслов „Свобода за българските медици!“ организира пред НДК на 18 декември гражданско сдружение „Препоръка 1726“ с подкрепата на кмета на София Бойко Борисов. В събитието участват Михаил Белчев, дует „Каризма“, Дони и Нети, Графа, Мариана Попова, Д 2, група „Епизод“, Илия Ангелов и Митко Шерев, Мими Иванова и Развигор Попов, „Карамел“, „Медукус“ и Коцето - Калки, „Балканджи“, Детска Вокална група „Мечо пух“ и „Сигнал“.

2007

В геня на осмата годишнина от ареста на българските медици в Либия група от 21 интелектуалци и общественици разпространява призив за подпомагане на подсъдимите и техните семейства, пише БТА на 9 февруари.

Призивът е подписан от Михаил Белчев, Тереза Маринова, Стефан Димитров, проф. Иван Черноземски, Силви Вартан, Христо Марков, Веселин Топалов, акад. Петя Василева, Нешка Робева, акад. Антон Дончев, Тодор Батков, Мими Иванова, проф. Дамян Дамянов, Стефка Костадинова, Велислава Дърева, Развигор Попов, Йорданка Христова, Даниел Йорданов, Албена Денкова, Максим Стависки, Христо Стоичков.

В новина на БТА от 10 февруари се посочва, че в 11,55 часа в неделя песента „Не сте сами“ ще прозвучи едновременно в ефира на 59 радиостанции, членове на АБРО (Асоциация на българските радиооператори) и по всичките програми на Българското национално радио. Идеята за звученето „на един глас“ на 59-те радиостанции е на БНР и е израз на съпричастност и състрадание към съдбата на осъдените български сестри в Либия.

Песента „Не сте сами“ е продуцирана от БНР и е

записана в Студио 1 на 5 февруари 2007 г. Автор на музиката е Стефан Димитров, а на текста - Михаил Белчев.

Своята подкрепа за българските медицински сестри изразяват и всичките 60 изпълнители, Смесеният хор на БНР, Биг бендът и Симфоничният оркестър на БНР, които участват в записа.

На 15 юни започва седмият поред национален фестивал на българската градска песен в Градския дом на културата в Пловдив, който продължава три дни.

„В тези песни има толкова истина, толкова романтика, това е част от нашия живот и от емоциите ни“, казва при откриването на фестивала кметът на Пловдив Иван Чомаков, под чиито патронаж е форумът. А председател на журито е Михаил Белчев.

Осми фестивал на изкуството се открива на 21 септември в Чирпан. По традиция празникът се организира от галерия „Никола Манев“ и къща музей „Пею Яворов“. През тази година фестивалът преминава под мотото „Чирпан поздравява Европа“. Програмата включва концерти на Лили Иванова, Йорданка Христова, Михаил Белчев, Камелия Тодорова и Митко Шерев.

София, 6 март 2007 г. Михаил Белчев и Стефан Димитров получават приз за почит и признателност като автори на песента „Не сте сами“ от Община София.

2008

На 18 януари от общинската управа на Сандански съобщават, че на 26 януари ще бъде даден стартът на първото издание на фестивал за попмузика „Златен чинар“. Организатор на музикалния празник, който ще продължи два дни, е община Сандански, а идеята е на композитора Валентин Пензов.

На фестивала ще зазвучат музиката и гласовете на композитори и певци, чиито имена са запазена марка и ще останат в златния фонд на българската естрада, се посочва в новината на БТА. Сред участниците в първото издание на „Златен чинар“ се очаква да бъдат известни изпълнители като Силвия Кацарова, Михаил Белчев, Маргарита Хранова, Тони Димитрова, Мими Иванова, композиторите Стефан Диомов и Камен Дрънгийски.

На 28 февруари в националния пресклуб на БТА се състои пресконференция на сдружение „Бизнес дама“ по повод представянето на музикалния диск „Ако не беше тя“. Албумът включва 8 нови и 7 популярни песни, посветени на любовта и жената, с автори и изпълнители Михаил Белчев, Недялко Йорданов, Надежда Захариева, Хайгашог Агасян, Красимир Гюмезов, Етиен Леву, Росица Кирилова, Борислав Мирчев, Джина Иванова, Светослав Лобошки и други.

Дискът е рожба на идеята на сдружението да се интегрират представителите на бизнеса с дейците на културата, науката и изкуството, казва неговият председател д-р Аднан Лидиянов при представянето му в пресклуба на БТА днес. От сдружението подчертават, че това е първият компактдиск с некоммерсиална цел и няма да бъде разпространяван в търговската мрежа. Той ще се раздава срещу дарения, казва д-р Лидиянов.

Висше музикално образование е голямата награда от първия конкурс за млади попизпълнители на името на популярния поет, певец и композитор Михаил Белчев. Право

на участие имат индивидуални изпълнители на възраст от 18 до 23 години, съобщават организаторите от международната фестивална програма на детското творчество „Приятел на България“ на 19 март.

Конкурсът си поставя за цел да открие млади таланти, заредени с енергия за развитие на потенциала си. Затова голямата награда е обучение в специалност поп и джаз пеене в Музикалната академия „Проф. П. Владигеров“ или магистратура по поп и джаз изкуство.

Конкурсът е алтернатива на нашумелите напоследък музикални предавания, в които хората се забавляват и се подиграват на неща, които са личностни дефицити на други изпълнители, отбелязват инициаторите.

Десетте финалисти ще участват в международен конкурс в курортния комплекс „Албена“ изцяло за сметка на организаторите.

На 15 май Столичната община организира абитуриентски празник за деца в неравностойно положение, който се провежда в залата на театър „Възраждане“. Дирекция „Култура“ на Столичната община организира празника за четвърта поредна година.

Музикалната програма тази година включва изпълнения на Кристина и Михаил Белчеви и Хайгашог Агасян.

В новина на БТА от 21 октомври се посочва, че директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев ще поздрави гостите на тържеството за 80-годишнината на библиотеката с дует със съпругата си Кристина.

Митко Шерев, Хайгашог Агасян, Росица Кирилова, дует „Ритон“, дует „Шик“, Джина от „Трамвай номер 5“, Илия Ангелов са сред участниците в празника на 23 октомври в ресторант „Форум“ в НДК. Водеща е Лили Вучкова, съобщават организаторите.

На юбилейното тържество се очакват над 300 гости

и 150 библиотекари. Сред поканените са известни български писатели и поети, политици, гости от представителството на Европейската комисия в България, от Гьоте институт, Британския съвет, Руския културно-информационен център и други.

На 22 октомври Столичната библиотека получава най-високото отличие на Министерството на културата по случай своята 80-годишнина. Наградата за принос в развитието на българската култура - плакет „Златен ритон“ и грамота, връчва на директора на библиотеката Михаил Белчев заместник-министърът на културата Надежда Захариева. Тя предава специални поздрав и цветя от министър Стефан Данаилов.

След церемонията се състои кръглата маса на тема „Библиотеката и модерното време“, посветена на юбилея. В нея участие взема и доц. Георги Лозанов. Според него културен оптимизъм и потенциал, а не заплахата има в превръщането на библиотеката в музей на хартиената книга - в епохата на движение на текста без тяло, една от най-характерните черти на съвременната културна ситуация.

Компютърът превръща библиотеката в музей на хартиената книга. Така тя се сакрализира, добива музейна стойност. Библиотечният музей - след вековете тишина в библиотеката - трябва да стане културно шумно място, което да те вкарва в културната ситуация, както и всеки съвременен музей, смята доц. Лозанов. Според него и книжарницата се превръща във филиал на библиотеката музей - в място на обитаване и случване.

На 23 октомври кметът на София Бойко Борисов открива изложба, посветена на 80-годишнината от създаването на Столичната библиотека. Изложбата е подредена във фойето на Столичния общински съвет. На откриването присъстват и представители на националната библиотека - Букурещ. Пред присъстващите директорът на библиотеката Михаил Белчев припомня, че тя е създадена пред 1928 година от тогавашния кмет ген. Владимир Вазов. Кметът Борисов пожелава библиотеката да продължи да извършва своята просветителска дейност сред софиянци и гостите на града.

На 27 ноември „Златен печат“ за уникално културно наследство получават кметовете на Момчилград, Брезница, Крумово, Руен, Омуртаг и Дулово на церемония, организирана от неправителствените организации „Официално представителство на уникалните селища в Европа“ и „Европейски форум на експертите“. „Европейски форум на експертите“ отличава със „Златна книга“ за принос в развитието на българската наука и култура ст.н.с. Божидар Чорбанов, директор на Института по органична химия при БАН, оперната певица Христина Ангелакова и твореца Михаил Белчев.

На 20 декември поетът Георги Константинов празнува 65-годишнината си с авторски рецитал в зала 7 на НДК и с премиера на книгата „Нови стихове. Лирика. Сатира“. Литературният критик Димитър Танев, пианистката проф. Снежана Барова и Михаил Белчев са сред участниците в тържеството, организирано от списание „Пламяк“, НДК и Съюза на българските писатели.

2009

В новина на БТА от 27 февруари се посочва, че директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев и съпругата му Кристина Белчева са изнесли празничен концерт в Букурещ, Румъния, като повод за това е предстоящият национален празник на България - 3 март.

На концерта присъстват представители на културата и изкуството на Румъния, на българската общност в Букурещ, официални гости, между които посланикът на България в Румъния Валентин Радомирски, Петър Вълков - първи секретар на посолството, Станимир Петков - културно аташе, Явор Куюмджиев - заместник-министър на икономиката и енергетиката, посланиците на Палестина и Йордания и други.

Концертът е организиран по покана на Библиотека метрополитана - Букурещ, с генерален директор Флорин Ротору и директор Родика Космачук. Библиотека метрополитана и Столичната библиотека са членове на асоциация „Еврорегион Данубиус“ - за сътрудничество между България и Румъния. Събитието е организирано със съдействието на Лили Ганчева, представител на България в асоциацията.

Столичната библиотека ще се включи в „Дните на София в Москва“. Културната изява, организирана от Столична община, ще се състои на 8 и 9 април в руската столица, съобщават в края на март от библиотеката. През първия ден на форума в библиотеката „Тургенев“ в Москва ще бъде представено фототипно издание на книгата на Мавро Орбини „Славянските царства“, издадена през 1601 г. в Пезаро, Италия. Тя е най-старата и ценна книга в колекцията от редки и ценни издания на Столичната библиотека. Изборът пада върху нея, защото тя е свързана с историята на балканските славянски народи. На нея се позовава Паусий Хилендарски за написването на „История славяноболгарская“. Тогава той използва руския превод на Мавро Орбини от 1722 г., озаглавен „Книга историография“, която днес се съхранява в Москва, се посочва в съобщението.

Изготвянето на фототипното издание е по идея на Столичната библиотека с цел да се опази и да се предаде писменото културно наследство на бъдещите поколения. Представители на библиотеката, водени от директора й Михаил Белчев, ще заминат за Русия, за да участват в представянето на културната ни институция.

Аргино ще е домакин на Втория международен литературен форум „Братство“ в дните от 14 до 16 май, съобщава в края на април за БТА кметът на общината Ресми

София, 17 април 2008 г. В националния пресклуб на БТА се състои пресконференция на Международната фестивална програма на детското творчество „Приятел на България“ по повод на предстоящия първи конкурс за млади изпълнители на популярна песен на името на Михаил Белчев.

София, 23 януари 2009 г. Михаил Белчев при откриването на Клуба на писателя в сградата на Столичната библиотека

Мурад. Проявата е част от майските културни празници, посветени на Деня на българската просвета и култура и славянската писменост. Сред инициаторите са Съюзът на българските писатели и ардинското читалище „Родопска искра“. В рамките на проявата е предвидено литературно четене и концерт на Кристина и Михаил Белчеви.

„Очакваме поезията да ни сближи, Въпреки че говорим на различни езици. Въпреки всичко и напук на кризата поезията се случва, балканските народи имат идентични традиции, които ни свързват силно“, категорични са организаторите на форума „Братство“.

На 26 май директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев дарява на Варненския кмет Кирил Йорданов фототипно издание на книгата „Царството на славяните“. При даряването на книгата Белчев посочва, че нейният руски превод е използван от Паусий Хилендарски при написването на „История славянобългарская“. Кметът Йорданов пък обявява, че от своя страна той ще гари книгата на Регионалната библиотека „Пенчо Славейков“ в града.

Повече от 3000 деца ще се включат през това лято в проявите на международната фестивална програма „Приятелите на България“ в курорта „Албена“, съобщават на 11 юни от организационния комитет. Младите таланти от България, Русия, Черна гора, Башкортостан ще се надпреварват за фестивалните отличия.

Сред българските представители в журито, които ще оценяват младите таланти, ще бъдат проф. Атанас Атанасов - декан на инструменталния факултет в Националната музикална академия „Проф. Панчо Владигеров“, председателят на Българския хоров съюз Елиянка Михайлова, композиторът Хайгашод Агасян, певецът Михаил Белчев и други.

По проект на фонда „Научни изследвания“ към Министерството на образованието и науката четири регионал-

ни библиотеки - в София, Пловдив, Бургас и Велико Търново, се обединяват, за да направят общ цифров архив на всички периодични издания, съхранявани във фондовете им до 1944 г. Това съобщава министър Даниел Вълчев на 11 юни.

Идеята е в бъдеще архивът да бъде надграден и към съвремието, посочва министърът в Столичната библиотека, където разглежда сканиращата техника. Проектът се нарича „Обединен каталог на периодични издания до 1944 г. Дигитални колекции“.

Директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев подарява на министър Вълчев фототипно издание на книгата „Царството на славяните“ от Мавро Орбини от 1601 г. Подобно ценно издание притежават Юрий Лужков и папата, посочва Белчев. Той връчва на министъра и читателска карта за Столичната библиотека, почетен знак за 80-годишнината на културната институция, както и филм на БНТ за библиотеката, наречен „Осмата в Европа“.

Министър Вълчев и Михаил Белчев присъстват в централното фоайе на библиотеката, където отец Ангел Ангелов от църквата „Св. София“ осветява голяма икона, изобразяваща сестрите Вяра, Надежда, Любов и майка им София.

На 13 септември до езерото „Ариана“ в Борисовата градина се провежда концерт по повод на Деня на София и Въвеждането в експлоатация на централната част на метрото. В него участват Кристина и Михаил Белчеви, „Фамилия Тоника“, дует „Ритон“, ансамбъл „Чинари“, квартет „Славей“, детска вокална група „Мечо Пух“. Водещ на концерта е Ива Дойчинова.

В новина на БТА от 29 септември се посочва, че композиторът Стефан Димитров, народната певица Любка Ронгова и кларинетистът Иво Папазов са сред новите членове на Българската академия на науките и изкуствата (БАНИ).

В съобщението се допълва, че дипломи за академици получават поетът, музикант и певец Михаил Белчев, университетският преподавател и преводач Людмил Димитров, литературните критици Благовеста Касабова и Иван Сарандев.

София, 30 март 2009 г. Българската национална телевизия дарява книгите, събрани в рамките на кампанията „Голямото четене“, на Столичната библиотека. Генералният директор на БНТ Уляна Пръмова пожелава успех при предаването на колекцията на директора на библиотеката Михаил Белчев.

София, 18 юни 2010 г. Михаил Белчев е удостоен с орден „Св. св. Кирил и Методий“ – огърлие, от президента Георги Първанов на официална церемония в Гербовата зала.

Одеса, 14 септември 2010 г. Михаил Белчев подарява книга на председателя на Асоциацията на българите в Украйна Антон Кисе.

2010

Министерският съвет предлага с орден „Св. св. Кирил и Методий“ да бъдат удостоени изявени дейци в сферите на образованието, културата, изкуството, териториалното устройство и градоустройството. Това съобщава на 26 май пресслужбата на кабинета.

Сред предложенията на правителството да бъдат наградени с орден „Св. св. Кирил и Методий“ с огърлие за особени заслуги в областта на културата са археологът Николай Овчаров, естрадният певец Михаил Белчев, шампионът по класическа борба Боян Александров, художникът, режисьор и кинооператор Константин Джигров и режисьорът Юлий Стоянов.

На 15 юни министърът на културата Вежди Рашидов кани на среща „златните гласове“ на „Златният Орфей“ в ресторанта на хотел „Анел“ в София. За първи път всички известни и обичани български естрадни изпълнители от фестивала „Златният Орфей“ се събират на такава специална среща - разговор за българската популярна музика, се отбелязва в съобщението.

Поканени са повече от 40 поппевци, между които Михаил Белчев, Лили Иванова, Богдана Карагочева, Маргарита Хранова, Йорданка Христова, Маргрет Николова, Ирина Чмихова, Мими Николова, Георги Христов, Панайот Панайотов, Мими Иванова, Развигор Попов, Христо Кидиков, Ваня Костова, дует „Ритон“, Васил Найденов, Боян Иванов, Кристина Димитрова, Стефка Борова и др.

На 18 юни президентът Георги Първанов връчва висши държавни отличия на изтъкнати културни дейци. Сред тях

е и Михаил Белчев, който получава Орден „Св. св. Кирил и Методий“ - първа степен.

Михаил Белчев е един от любимите ни автори на музика, на текстове на популярни български песни, има десетки албуми, проф. Константин Джигров е доайен на художниците и сценографите в българското кино, с много награди за участие в различни кинотворби, отбелязва президентът.

Българска парламентарна делегация, водена от председателя на Народното събрание Цецка Цачева, заминава на официално посещение в Украйна. Това съобщават на БТА от пресцентъра на парламента на 10 септември.

Визитата, която е по покана на председателя на Върховната Рада Володимир Литвин, ще бъде на 13 и 14 септември. Част от делегацията е и директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев.

В съобщението се посочва, че председателят на парламента Цецка Цачева и придружаващите я парламентаристи ще бъдат специални гости на откриването на третия фестивал на съвременното българско кино в Киев. Фестивалът ще бъде открит от председателя на Народното събрание. Участниците и гостите ще бъдат приветствани и от известния композитор и певец Михаил Белчев.

На 14 септември специалният кореспондент на БТА Таня Стефанова предава от Одеса, че председателят на Народното събрание Цецка Цачева и директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев даряват на българите в града ценно копие на книгата „Царството на славяните“.

» ме“, написана през 1601 г. от Марво Орбини.

Нито един българин извън пределите на родината не е забравен, казва пред присъстващите българи в Общоевропейския център за българска култура председателят на Народното събрание. Тя не успява да сдържи и сълзите си, когато заедно с Михаил Белчев събрали се българи изпяват песента „Облаче ле бяло“.

Изданието „Царството на славяните“ е връчено на председателя на Асоциацията на българите в Украйна Антон Кисе в Общоевропейския център за българска култура. Михаил Белчев посочва, че „Царството на славяните“ е била източник на информация и вдъхновение на Паисий Хилендарски за написването на „История славяноболгарская“. Дарената книга е едно от десетте копия, които са издадени с помощта на Столичната библиотека.

София, 20 октомври 2010 г. В Столичната библиотека посланикът на Германия Матиас Хьопфнер открива Месеца на немската култура в присъствието на директора на библиотеката Михаил Белчев. Събитието е част от проекта „Парад на културите 2010“, който се реализира с финансовата подкрепа на програма „Култура“ на Столична община.

2011

Имениният актьор Коста Цонев е първият носител на новата голяма награда на Министерството на културата - „Златен Век“ с огърлие. Това обявява министърът на културата Вежди Рашидов на церемонията по връчването на традиционните награди по случай 24 май. Сред удостоените с награда „Златен Век“ - значка или плакет, са актьорите Христо Мутафчиев, Вълчо Камарашев

София, 20 май 2011 г. Директорът на Столична библиотека, поетът и композитор Михаил Белчев получава отличие от министъра на културата Вежди Рашидов. Министърът връчва традиционните годишни награди на изявени творци и дейци на културата по случай 24 май – Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост.

и Илия Раев, режисьорът Виктор Чучков-син, музикантите Камелия Тодорова, проф. Лудия Ошавкова, Михаил Белчев, проф. Пенчо Стоянов, проф. Николай Тонев и проф. Стоян Караиванов, хореографката Мила Искренова и др.

„Дано следващите поколения кажат и за нашия Век, че е златен за българската култура“, пожелава Михаил Белчев.

На 25 септември в Добрич се отбелязва 71-вата годишнина от освобождението на Южна Добруджа от румънска Власт и връщането на града в пределите на България.

Група „Акага“, Кристина и Михаил Белчеви, поп- и рокизпълнители от Добрич и румънския град Констанца забавляват публиката с концерт на открито, а празничната вечер завършва с илюминации.

Издателство „Дамян Яков“ съобщава на 7 ноември, че излиза юбилейно издание „Ти ме повика, живот“, което представя стиховете на Михаил Белчев.

Тази година известният певец, поет, композитор и режисьор отбелязва 65-годишния си юбилей заедно с колеги и приятели, изпели песни по неговите стихове. Големият концерт на Михаил Белчев под надслов „Младостта се завръща“ е планиран за 10 ноември в зала 1 на НДК. А ден преди това всички, които обичат поета и неговото творчество, ще могат да вземат книжно томче със стихове, написани и изпети през годините.

Сборникът съдържа 71 стихотворения, които са подбрани прецизно от автора. Книгата е естетски оформена и илюстрирана. Заслуга за това издателско постижение има художничката Рада Якова.

София, 5 юни 2012 г. Вицепрезидентът Маргарита Попова открива в Столичната библиотека Втората национална кампания „Забавното лятно четене“ - кампанията, чиято цел е да насърчава детското четене.

София, 17 май 2012 г. Михаил Белчев и Богдан Томов в централното управление на „Инвестбанк“ на откриването на инициатива за подпомагане на българските библиотеки.

2012

На 7 февруари излиза сборникът „Кажки, че ме обичаш“, който съдържа стихове, превърнали се в музикални хитове.

Изданието е на издателство „Дамян Яков“ и сред незабравимите стихове, които представя, са „Високо, високо“ на Евтим Евтимов, „За тебе хората говорят“ на Иван Ненков, „Блус за двамата“ на Иля Велчев, „Сбогом, моя любов“ на Кръстьо Станишев, „Иване, Иване“ на Маргарита Петкова, „Дано“ на Миряна Башева, „Пак ще се прегърнем“ на Михаил Белчев, „Една българска роза“ на Найден Вълчев, „Веселина“ на Радој Ралин и други.

Сборникът е поредното издание от луксозната поетична поредица на издателството. Автор на графичния дизайн, илюстрациите и корицата е художничката Рада Якова. В новина на БТА от 30 май се посочва, че с премиера на документалния филм „Един живот песен“, посветен на Михаил Белчев, и концерт на Рафаела Косева и Кирил Маричков в художествената галерия „Жорж Папазов“ започват проявите, посветени на празника на Ямбол - Свети Дух, 4 юни.

На 17 септември, Деня на София, Столичната община

връчва награди за ярки постижения в областта на културата на специална церемония в Народния театър „Иван Вазов“. Мотото на събитието е „София - град за нашите деца“. Режисьори на церемонията са Бина Харалампиева и Кирякос Аргиропулос, сценарист е Юрий Дачев, а сценограф - Петя Стойкова.

В концерта към церемонията участват Владимир Ампов - Графа, Миро, Михаил Белчев, камерен ансамбъл „Софийски солисти“, детска Вокална група „Мечо Пух“ и актьори от столичните общински театри.

Пред репортери на 27 септември директорът на филхармонията Явор Димитров и Анжелина Георгиева от „Жокер медиа“ разкриват, че Ал Бано иска да пее със Софийската филхармония, а с Адриано Челентано се водят почти безнадеждни преговори.

Сред коментираните акценти в програмата на Софийската филхармония са неделните концерти с по-популярни програми, които ще са с начален час 17,00 часа. В новината се посочва, че друга новост е поредицата „Думи в петолинието“ с Михаил Белчев.

Созопол, 4 септември 2013 г. Михаил Белчев изнася концерт „Не остарявай, любов“ с участието на Кристина Белчева в амфитеатъра на Созопол. Събитието е част от Празниците на изкуствата „Аполония“.

2013

По повод 85-ата годишнина на Столичната библиотека екипът на Общинския културен институт ще отбележи събитието с проекта „Автографите“, съобщават от библиотеката на 5 април.

Чрез анкета сред читателите на библиотеката са определени любими писатели и поети, между които Валери Петров, Георги Господинов, Калин Терзийски, Лиляна Стефанова, Любомир Левчев, Людмила Филипова, Михаил Белчев, Недялко Йорданов и Стефан Цанев. На читателите, заели от библиотеката техни произведения, ще бъдат раздадени лично написаните им автографи върху разделители за книги. Целта на инициативата е да стимулира четенето на съвременна българска литература и да даде възможност на читателите да се срещнат с избраните автори.

Проектът ще бъде реализиран в рамките на цялата 2013 година и включва представяне на български автори. Първата среща е със Стефан Цанев на 8 април в Столичната библиотека.

На 18 април е Втората среща от поредицата по проекта „Автографи“, посветена на 85-ата годишнина на Столичната библиотека. В ролята на домакин и гост е поетът и певец Михаил Белчев - директор на библиотеката. Читателите могат да задават въпроси за поезията, четенето и живота, да чуят любими стихове от Михаил Белчев и да получат автограф.

Преди срещата е показан „Един живот песен“ - филм за Михаил Белчев, дело на режисьора Бойко Илиев.

В новина на БТА от 3 юни се посочва, че композиторът Стефан Димитров създава химн за Павликени, посветен на 70-годишнината от обявяването му за град. Автор на текста е поетът Матей Шопкин, а изпълнител е Михаил Белчев. Предложението за създаването на химна е одобрено и гласувано от Общинския съвет.

Химнът ще бъде представен пред обществеността по време на голям концерт на 28 юни, в навечерието на празника на града. В концерта ще вземат участие лауреати на конкурса за млади изпълнители на популярна песен „Нека да е лято“, който се провежда ежегодно в Павликени под егидата на кмета инж. Емануил Манолов.

Меморандум за подкрепа на кандидатурата на София за Европейска столица на културата през 2019 г. Връчва на 5 август на кмета Йорданка Фандъкова директорът на Столичната библиотека Михаил Белчев.

В инициативата участват още Асоциацията на софийските писатели, Асоциацията „Българска книга“, Камерният ансамбъл „Софийски солисти“, Софийската градска художествена галерия, съюзите на архитектите, на писателите, на художниците, на артистите.

Днес ние получаваме подкрепа от творците на София, от хората, които пряко участват във всички събития, които целят да представят по най-добрия начин нашия древен и модерен град, заявява Фандъкова. Тя изтъква, че „Европейска столица на културата“ обединява хората в прекрасната кауза за развитие на града чрез култура.

2014

Традиционната инициатива „Забавното лятно четене“ - за насърчаване на четенето при децата между 6 и 12 години, тази година ще започне с национална кръгла маса за грамотността на българските деца. Това съобщават на 7 май организаторите на инициативата от сайта Az-deteto.bg.

Форумът ще се състои на 13 май в Американския център на Столичната библиотека. На него ще се акцентира върху най-наболените проблеми, свързани с грамотността на децата в България, и ще се обсъди намирането на начини за тяхното решаване.

За участие в кръглата маса са поканени всички заинтересовани страни - родители, учители, автори, представители на издателства, читалища и библиотеки от цялата страна.

„Забавното лятно четене“ насърчава изявата на млади български автори. Затова посланици на кампанията са Юлия Спиридонова - Юлка, Марин Бодаков, Маги Благоева, Стефка Янорова, Петя Кокудева и Роси Кота. Почетен посланик на кампанията е Михаил Белчев.

Михаил Белчев превърна в картини 50 от най-прочутите си стихотворения, пише в новина на БТА от 22 май. Повод за това е изложбата „Песенна поезия в рамка“, която известният поет и музикант представя във Военния клуб под мотото „Ти ме повика, Живот“.

На събитието има и търс за три от стихотворенията - „От много, много надалеч“, посветено на любовта му с Кристина Белчева, „Жалба за младост“ (Тодор Колев) и „За теб, Българийо“ (Веселин Маринов).

Между текстовете в рамки има истински евъррийни. Повечето от тях са с впечатляващи истории. Белчев пише „По първи пети“ преди повече от 30 години на бохемска сбирка в дома на Богдана Карадочева и Стефан Димитров. Композиторът сяда на пианото, сътворява музиката и хвърля ръкавицата: „Дай ми думи“. И магията става. „За мен това е най-добрият вариант - песента да се създава едновременно и от двамата ѝ автори“, коментира Белчев.

Цензорите обаче са потресени от факта, че на финала няма оптимизъм и липсва изход за лирическият герой. Налага се Васил Найденов да изпълнява култовия шлагер без притеснителните „декагентски“ за времето реплики.

„За теб, Българийо“ - хитът на Тончо Русев и Веселин Маринов, който днес изправя на крака всички цветове и

партии, също има „декагентска“ история. Стихотворението е спряно навръх 10 ноември, а ръкописът е върнат на автора с доста неадекватни забележки.

Във Военния клубе „погрено“ и „Мираж“ - едноотнай-ско-рошните стихотворения на Михаил Белчев, което се превръща в последната песен на бележития актьор Джоко Росич.

„Кристиан Бояджиев написа музиката. С Джоко много се обичахме и уважавахме. Той вече беше доста болен, но живна за кратко, докато работихме. Щастлив съм, че си отиде с моите думи на уста“, казва със светла тъга поетът музикант.

Композиторът Михаил Белчев ще е председател на журито на националния конкурс за млади изпълнители „Нека да е лято!“, който за трета поредна година ще се състои в Павликени, съобщава кметът на града, инж. Емануил Манолов, на пресконференция в пресклуба на БТА във Велико Търново на 19 юни.

В конкурса ще участват 60 млади изпълнители от България, Румъния и Сърбия в четири възрастови групи. Откриването е планирано за 27 юни на сцената на Летния театър. В програмата е включен рецитал на „Пеещото жури“, в чиито състав влизат още певицата от „Тоника“ Милица Божинова и композиторът Асен Масларски.

На 10 юли от Община Бургас съобщават, че двама китаристи - Цветан Недялков и Иван Стоянов, ще бъдат част от журито на песенния конкурс „Бургас и морето“. Заедно с тях ще журират Митко Шерев, Силвия Кацарова, Валентин Пензов, Йордан Георгиев, Атанас Стоянов, Кирил Костадинов, Димитър Маджаров и Михаил Белчев.

32-рото издание на Националния конкурс за песен „Бургас и морето“ ще е на 26 юли в Летния театър на Бургас. В конкурсната програма ще участват Петя Буюклиева, Илия Ангелов, Орлин Горанов, Васил Петров, Ралица Ангелова и Георги Дюлгеров, Ваня Костова, Боян Михайлов, Гергана Великова, Антония Маркова, Александър Байчев и Йордан Марков.

Специално участие в тазгодишното издание на фестивала ще имат „Фамилия“, „Тоника“, Михаил Белчев, Силвия Кацарова, Митко Шерев и Илия Ангелов, Тони Димитрова. Те ще представят на публиката едни от най-хубавите си песни.

2015

София, 11 юни 2015 г. Михаил Белчев, директорът на Националния литературен музей Катя Зографова и художникът Греди Асса на церемония по случай 80 години от рождението на поета Владимир Башев, когато е връчена и националната литературна награда на негово име. Събитието се състои в Националния дарителски фонд „13 Века България“.

С литературни четения, концерти, откриване на изложби, театрални спектакли и базари на издателства се отбелязват четириднешните Славейкови празници в Трявна, които по традиция са под патронажа на президента и се организират от общината.

Част от празничната програма е концерт на Михаил Белчев на 6 юни, който започва след връчването на Славейковите литературни награди.

На 11 юни в Националния дарителски фонд „13 Века България“ е връчена националната литературна награда „Владимир Башев“ на церемония по случай 80 години от рождението на поета.

Наградата се присъжда на всеки две години за издана стихосбирка на автор до 32 години - възрастта, на която си отива Владимир Башев.

Носител на националната литературна награда за 2015 г. е поетът Мартин Спасов за стихосбирката си „Аз мога да цитирам тишина“. Победителят в конкурса и удостоените със съпътстващи отличия поети са определени от жури, председателствано от поета Георги Константинов. В състава му са още директорът на Националния литературен музей Катя Зографова и поетите Валентина Радинска, Михаил Белчев, Надя Попова и Мариана Кирова - завеждаща Литературния кабинет „Владимир Башев“.

2016

София, 17 септември 2016 г. В сградата на Софийска опера и балет се състои церемония по връчване на наградите на Столична община за ярки постижения в областта на културата. Сред отличените е и Михаил Белчев.

На 20 юли пресаташето на община Харманли Дарина Стаматова съобщава, че през октомври в града ще се проведе 30-ото юбилейно издание на националния фестивал „Поетични струни“. Това ще бъде първото събиране на българските бардове след кончината на основателя на „ПОКИ“ - поети с китара, Гриша Трифонов.

В програмата тази година ще участват Негялко Йорданов, Михаил Белчев, Хайгашод Агасян, Асен Масларски и други автори и изпълнители. Откриването е планирано за 14 октомври в местния Културен център, а общината ще окаже пълно съдействие по организацията и провеждането на събитието, се казва в съобщението на общината.

Идеята на „ПОКИ“ при създаването е неформална протестна алтернатива на идейно ангажирания „Ален мак“ по времето на социализма.

2017

На 17 май парламентът решава да бъдат отпуснати държавни парични награди за особени заслуги към българската държава и нацията на 15 дейци на културата. Сумата е пожизнена и е в размер на 700 лв. месечно. Тя се дава за цялостния принос в областта на културата на Татяна Лолова, Йорданка Кузманова, Михаил Белчев, Кеазим Исинов, проф. Стоян Дуков, Донка Антонова, Кирил Георгиев, Стефка Естатиева (Ковачева), Славчо Бакалов, Никола Инджов, Меглена Караламбова, проф. Евгения Малеева, Димитър Петров Димитров, Димитър (Мончо) Георгиев Симеонов и Андрей Андреев.

В навечерието на Деня на славянската писменост и култура - 24 май, излиза книгата „България в песни. Най-хубавите стихотворения за родината“. Изданието, което е съставено от Тамара Йорданова, събира 69 поетични творби на 57 български автори.

Всеки от големите ни поети е представен с кратка биографична бележка и снимка. Публикувани са оригиналите на произведенията, а не по-популярните им съкратени и

осъвременени версии. Сред песните за България са „Горга Стара планина“ на Цветан Радославов - оригиналът на националния ни химн, „Една българска роза“ на Найден Вълчев, „Моя страна“ на Васил Андреев, изпята от Емил Димитров, „За теб, България“ на Михаил Белчев, изпълнявана от Веселин Маринов.

Новина на БТА от началото на септември съобщава, че фондация „Устойчиво развитие за България“ издава автобиографична книга за Бисер Киров, която се казва „Благодарствена песен“. В представянето на книгата участват Тодор Корув, редактор на изданието, Боян Ангелов - председател на СБП, Лъчезар Еленков и Олег Опрев. Иван Налбантов чете откъси от книгата. А за своя колега и приятел песен представят Михаил Белчев, Веселин Маринов, Светлана Савицкая и други творци.

Националният литературен музей организира паметна вечер под надслов „Посветено на класиците“ на 19 септември. Тя ще се състои в двора на къщата музей „Пею Яворов“ (ул. „Г. С. Раковски“ 136). Известни наши съвремен-

София, 24 май 2017 г. Михаил Белчев и съпругата му Кристина са сред гостите на традиционния прием по случай 24 май в Националния исторически музей, чиито домакин е президентът Румен Радев.

ни писатели - Недялко Йорданов, Георги Константинов, Боян Ангелов, Теодора Димова, Ивайло Диманов, Бойко Ламбовски, Деян Енев, Иван Есенски, Димитър Милов - четат свои творби, посветени на патроните на къщите-музеи в структурата на Националния литературен музей: Иван Вазов, Петко и Пенчо Славейкови, Елин Пелин, Пейо Яворов, Христо Смирненски, Никола Вапцаров, Емилиян Станев, Димитър Димов, както и на други български класици.

Специални участници в събитието, което е част от програмата на музея в рамките на Европейски дни на наследството - 2017 г., са Михаил Белчев и Кирил Калев. Водещ е Атанас Капралов.

В новина на БТА от 11 октомври се посочва, че предстоящо мащабно събитие, озаглавено „Концертът“, което събира на една сцена едни от най-големите ни поп- и рок-везди и техните вечни песни с послания. То е планирано за 11 ноември в зала 1 на НДК, където ще прозвучи музика по най-красивите стихове на български поети.

„Идеята тръгва от ополняването на текстовете в съвременната българска музика. През 70-те и 80-те години на миналия век бяха създадени песни, които и днес са вълнуващи, хората продължават да ги обичат и ще бъде хубаво да ги съберем в един концерт. Затова и името е „Концертът“, разказват за БТА главните инициатори на музикалното събитие Михаил Белчев и съпругата му Кристина.

Ще бъдат включени песни по стихове на Стефан Цанев, Недялко Йорданов, Миряна Башева, Георги Константинов, Маргарита Петкова, Михаил Белчев, Александър Петров, Радо Ралин, Евтим Евтимов и др. Ще прозвучат „Тежък характер“, „Ние можем да имаме много жени“, „Не остарявай любов“, „Късна любов“, „Не ми пука“, „Устрем“, „Романтика“, „Клетва“ и много други. Сред изпълнителите в „Концертът“ са Йорданка Христова, Маргарита Хранова, Веселин Маринов, Силвия Кацарова, Тони Димитрова, Нели Рангелова, Йордан Караджов, Кирил Маричков, Дони и Нети, Илия Ангелов, Хайгашог Агасян. Сцената ще се изпълни и с различни конфигурации - Богдана Карадочева и Стефан Димитров, Тони Димитрова и Стефан Диомов, Мишо Белчев и Искра Радева, Хайгашог Агасян с Недялко Йорданов и младата формация „Петте сезона“.

„Това са песни, които са емблеми в българската музика. С тях са се променяли съдби. Хората са се обичали и ще продължават да се обичат. Например „След 10 години“ - колко хора са се събирали и са пели на тази песен, провокира се спомен във всеки човек“, отбелязва Михаил Белчев. „Нас също песен ни събра“ - допълва го съпругата му Кристина с история за песента „Самота“, която ги свързва преди 34 години.

„Един ден я чух по радиото. Тогава играех в Ловешкия театър. Слушайки я, си помислих колко е хубава, има изключителен текст и музика. Изпълняваше я Лили Иванова, а музиката съобщиха, че е на Асен Гаргов и текст на Михаил Белчев. Казах си - „Боже, къде са тези сантиментални хора,

как може да пишат толкова красиво“. Два дни след това се върнах в София и отидох съвсем случайно на гости на приятелка. Това беше съдба. Аз отидох на съвсем различно място, но се отклоних, за да се отбия при въпросната приятелка. Мишо пък се е връщал от тежко турне, в доста лошо настроение, но среща приятел, който го води на купон. Така буквално ние двамата се срещаме два дни, след като чувам песента и се възхищавам именно на текста ѝ. Там се видяхме, запознахме се и не се разделихме от тази вечер вече 34 години“, разказва Кристина.

Мишо Белчев пък допълва за създаването на „След 10 години“. „Беше загинал най-близкият ми приятел и съученик Владо Заимов, внук на генерал Заимов, в самолетна катастрофа. За него е написана тази песен, в негова памет - „Но един от нас остава на една далечна гара“...

„Тъгата е най-силният двигател на творчество. Също и когато си влюбен, особено пък нещастно влюбен - тогава се постига най-голяма дълбочина“, посочва още талантът.

Истинският провокатор за „Концертът“ всъщност е синът на Мишо и Кристина Белчеви - Константин, който им казва, че всеки се страхува да организира такива мащабни концерти, но иначе неговото поколение няма как да чуе тази музика. „Много се надяваме да напълним залата и с млади хора. Те имат отношение към текстовете. Когато чуят някоя от по-старите песни, веднага възкликват - „Много е яка“, посочват двамата. Затова според тях трябва непрекъснато да се търсят начини тази музика да достига до по-млада аудитория.

„Всички, които са в този афиш, обичат хората, работят за публиката и наистина искат да докоснат слушателите си. Колегите ни също се вълнуват за този концерт. Винаги е хубаво да се събираме. Ние сме си много близки, живеехме с тези песни. Сега говорим за европейско ниво, но всъщност европейското ниво на българската музика беше точно нашето поколение“, смятат Михаил и Кристина Белчеви и се надяват този концерт да се превърне в ежегодна среща между приятели, ценители и поддръжници на стойностна българска музика.

Дни на културата, изкуството и образованието „Елиас Канети“ се организират в Русе от 12 октомври до 18 ноември тази година. Те предлагат изложби, концерти, представяне на книги, кинолектории и спектакли. Част от програмата са и концерти - на Общинския духов оркестър на Русе и на певеца и поет Михаил Белчев.

Росен Карамфилов е новият носител на Националната литературна награда „Владимир Башев“ за стихосбирката „Церебрална поезия“, съобщават организаторите на 17 ноември. Лауреатът тази година е определен от жури с председател Георги Константинов и членове Надя Попова, Михаил Белчев, Валентина Радинска, Атанас Капралов и Мариана Кирова.

София, 8 ноември 2018 г. В зала 1 на НДК Михаил Белчев изнася концерт по повод 50 години на сцена. Над 30 от най-известните ни певци изпълняват златни български хитове, създадени от поета. На сцената се качва и синът му Константин.

2018

На 24 октомври Столичната библиотека отбелязва своята 90-а годишнина. Честванията започват с откриването на документалната изложба „Съдбата на книгите“, която представя „арестувани“, инкриминирани и спасени книги от фондовете на библиотеката.

В програмата за честването под патронажа на столичния кмет Йорданка Фандъкова са събрани различни инициативи. Сред тях е и музикално-поетичната вечер „Четем и свирим за Столичната библиотека и нейните приятели“, която се състои в камерната зала „България“. Между участниците в събитието са Камерният ансамбъл „Софийски солисти“ с диригент Пламен Джурев, Георги Константинов, Михаил Белчев, Хайгашог Агасян, Валентина Радинска, Бойко Ламбовски, Георги Господинов, Стефан Вълдобрев, Елин Рахнев, Георги Георгиев от група „Остава“, Ангела Рогел и Иван Христов.

Правителството предлага на президента на Република България да издаде Указ за награждаване на акад. Михаил Белчев с орден „Стара планина“ - първа степен за изключително големите му заслуги в областта на културата и изкуството, съобщава правителствената пресслужба на 5 декември.

В публикацията на БТА се припомня, че акад. Михаил Иванов Белчев е български естраден певец, композитор, поет и режисьор. Той е автор на повече от 50 песни.

Белчев е носител на първата национална литературна награда „Георги Джагаров“ (2004 г.), на „Златна книга“ от Европейския форум на експертите в сътрудничество с Академия на международно признати лидери в науката и културата (2008 г.), както и на почетна награда на Министерството на културата - „Златен век“, за заслуги към българската култура (2011 г.). През 2004 г. Михаил Белчев е удостоен със званието „Почетен гражданин на София“.

София, 4 февруари 2019 г.
Президентът Румен Радев
Връчва Висши държавни
отличия за заслуги
в областта на култура-
та и на образованието.
Орден „Стара планина“ -
първа степен, е връчен
на Михаил Белчев.

2019

На 4 февруари президентът Румен Радев връчва Висши държавни отличия за заслуги в областта на културата и на образованието.

Постиженията ви в музикалното, поетичното и театралното изкуство, в науката и образованието са ярко допълнение на българския принос за по-добър и по-просветен свят, казва президентът. Талантливите творци Михаил Белчев, Владимир Пенеv, Бина Харалампиева и големият български учен акад. Минчо Хаджийски са хората, които получават отличията.

Радев казва, че днешното награждаване в Гербовата зала на „Дондуков“ 2 е заслужено признание за безспорните професионални успехи на отличените. Оргените са отражение и на благодарността на цялото ни общество към вдъхновяващия пример на личности, които са постигнали и отстояват висок хоризонт на българското изкуство и култура, науката и образованието, посочва държавният глава. Допълва, че животът и постиженията на наградените са пример за подражание.

Убеден съм, че вашите постижения са най-достойният пример за успех, основан на талант, творчески ум, воля и всеотдайност, казва държавният глава и поздравява отличените, като им пожелава още успехи.

Радев връчва орден „Стара планина“ - първа степен, на поета, композитор и режисьор Михаил Белчев за изключително големите му заслуги в областта на културата и изкуството. От името на наградените Михаил Белчев благодари за това, че в годините на тяхната дейност всички те са били оценени. Всичко сме вършили за България, казва Белчев, като припомня песента „За теб, Българийо!“, написана с композитора Тончо Русев. „След мен не зная аз какво

ще бъде, но сигурно ще бъде по-добре. И само за едно ще съжалявам, че няма да ме има някой ден“, припомни нейния финал Белчев.

В новина на БТА от 16 март се посочва, че Валентина Йотова от София е големият победител в 14-ото издание на Националния поетичен конкурс „Жената - любима и майка“ за непрофесионални автори в Свиленград. Тя печели приза и статуетката „Утро“ за стихотворението си „Тайнописи до мама“ във възрастовата група над 18 години.

Специални гости на церемонията, с която се отбелязва края на конкурса, са Михаил Белчев и съпругата му Кристина Белчева. „Двамата се разгадоха на сцената и предизвикаха бурни овации с изпълненията на известни и любими песни“, пише в съобщението от деня.

За петнадесети път Свищов ще бъде домакин на фестивала на античното наследство „Орел на Дунава“, събщават в края на май от пресцентъра на общината. Събитието ще се проведе от 7 до 9 юни, а негови организатори са община Свищов, Историческият музей в града и Съветът по туризъм.

В рамките на фестивала кметът на Свищов Генчо Генчев ще връчи традиционните награди „Златен орел“.

Лауреат на наградата за опазване на културно-историческото наследство е изтъкнатият български историк и археолог доц. Бони Петрунова - директор на Националния исторически музей. Носител на наградата „Златният орел“ за популяризиране на българската култура е българският поет, композитор и изпълнител Михаил Белчев.

2020

Шестото издание на артсалона „Любов и вино“ ще се състои от 4 до 25 февруари тази година в Русе, съобщават в началото на месеца от общинската управа в крайдунавския град.

Артсалонът включва концерти, спектакли, изложби, както и срещи разговори. Ще има конкурс с творби на художниците от Русе на тема „Любов и вино“, а Русенският театър ще представи премиерата си „Когато индийците ни купят“.

В програмата на артсалона са включени и три концерта - на Общинския духов оркестър, „Не остарявай, любов“ - на Михаил Белчев, Нели Рангелова, Асен Масларски, Милица и Кристина Белчева, както и концерт от любовни писма - арии и дуети, в изпълнение на солистите от Русенската опера.

Михаил Белчев, Стефан Диомов и Ваня Костова участват в концерт на Кирил Калев на 25 април. Бардът Кирил Калев представя своя авторски музикален формат „Изкуството на песента - акустично“ в артцентър „Сити марк“, който се излъчва онлайн.

Представени са песни на Калев, както и български и световни хитове с историите на тяхното създаване. Освен Михаил Белчев, Стефан Диомов и Ваня Костова специални гости са и поетът Александър Петров и музиканти от група „Акага“.

София, 19 февруари 2020 г. Михаил Белчев и Стоян Алексиев на премиерата на философския роман „Преди Сътворението“ на Христо Славов в Българския културен център в столицата.

2021

Близко 20 български попизпълнители ще участват в концерта „Третият лъч“. Събитието ще се състои на 31 март в зала 1 на НДК, съобщават организаторите на 22 януари. По думите им това ще бъде „едно пътуване с любими песни и певци по линия на третия лъч на софийското метро“. Ще усетите настроението и красотата на новите метростанции, допълват от екипа на шоуто.

Участниците са Маргарита Хранова, Тони Димитрова, дует „Ритон“, Милица Божинова, Кристина Белчева, Деси Добрева, Михаил Белчев, Орлин Горанов, Веселин Маринов, Хайгашод Агасян, Асен Масларски, Константин Белчев и „Белчев бенд“, Камен Воденичаров, Тончо Токмакчиев, Драгомир Драганов и Николай Априлов.

На 27 март Съюзът на артистите в България обявя номинациите на годишните си награди „Икар“. В съобщението им се посочва, че Михаил Белчев получава наградата за изключителен принос към музиката.

На 5 октомври в националния пресклуб на БТА се състои подписване на договор за партньорство между БТА и „БЕЛКОН“ - дружество, представлявано от Михаил Белчев. Така артистичното семейство на Михаил и Кристина Белчеви и техният син Константин стават поредният персонален партньор на Българска телеграфна агенция.

Съобщава се, че агенцията ще подкрепи медийно юбилейния концерт на Михаил Белчев, с който известният български певец ще отбележи своята 75-годишнина и 50 години на сцена. Концертът е планиран за 8 ноември в Зала

1 на НДК и ще бъде под мотото „Поезия, музика, любов и приятелство“. В него ще участват Йорданка Христова, Богдана Карагочева, Маргарита Хранова, Нели Рангелова, Милица Божинова, Деси Добрева, Искра Рагева, Васил Найденов, Орлин Горанов, Стефан Димитров, Веселин Маринов, Илия Ангелов, Хайгашод Агасян, Асен Масларски, Георги Денков, Стефан Диомов и група „Трик“, а режисьор ще бъде Николай Априлов.

„Чрез този забележителен юбилей и концерт в месеца на изборите символично ще имаме възможност да направим и един друг избор – да помогнем за това в разказа за България по света да го има и другият разказ. Разказът за хора като Михаил Белчев“, казва генералният директор на БТА Кирил Вълчев. И отбелязва, че медийната подкрепа на агенцията няма да се ограничи само до концерта, а ще обхване и последващите изяви на талантливото артистично семейство.

Кристина Белчева споделя, че за тях поканата за това сътрудничество е много голяма чест и благодари за вниманието. Тя добавя, че е изключително щастлива, че БТА обръща такова внимание на културата и на дейците на културата и изкуството, които в последните години работят в изключително големи трудности и препятствия.

Благодаря сърдечно, че се сещате за хората на изкуството като нас, казва певецът Михаил Белчев. Той споделя, че се е почувствал шокиран и трогнат от поканата за сътрудничество от БТА.

Генералният директор на БТА Кирил Вълчев съобщава,

че догодина БТА ще подготви и специален брой на списание ЛИК, посветено на Михаил Белчев и неговото артистично семейство.

На 8 ноември, броени часове преди концерта си, Михаил Белчев дава интервю пред репортер на БТА. „Искам всички да са една педя над земята и да могат да забравят някои несгоди - за малко“, казва той. Сред обсъжданите теми в разговора са и незабравимите жестове, непрехватните текстове, безкръвните думи, неповторимостта на руската публика, песните, които припознава като свои, и животът извън музиката и думите.

Попитан дали се променят поводите му за радост през годините, поетът споделя, че не са се променили особено. „Но се радвам, че съм жив, че имам приятели. Че имам възможност да празнувам и да се радвам на някои неща, които съм постигнал, малко или повече, в този живот“, казва той.

Концертът на 8 ноември в зала 1 на НДК, с който Миха-

ил Белчев отпразнува 75-годишнината си и именния си ден, продължава три часа, се посочва в публикация на БТА. Събитието започва с видеопрожекция на суперхита от 1969 г. „Закъснели срещи“ - дует с Мария Нейкова.

„Изстрадах този концерт, много исках да го има, много разчитам, че залата ще се напълни и ето...“, казва в началото на спектакъла развълнуваният Белчев. Той се появява на сцената в изискан бял ретро автомобил. След това запява „Младостта си отива“, „Булевардът“, „Не остарявай, любов“, „Добри познати“ в дует с Искра Рагева.

Публиката аплодира и дуетите на Михаил Белчев със съпругата му Кристина - „Късна любов“ и „Спомен за утре“. Една от изненадите на вечерта е Стефан Димитров, който изпълнява откъси от негови композиции, облечени с думите на Мишо Белчев - като „По първи петли“ на Васил Найденов, „Моя любов“ на „Домино“, „Живот“ на Вили Кавалджиев, „Да бъде ген“ на сборна формация. Концертът завършва със „За теб, България“ в изпълнение на Веселин Маринов и една последна песен в изпълнение на юбиляра.

София, 8 ноември 2021 г. В Зала 1 на Националния дворец на културата се състои концертът „Михаил Белчев на 75 години“.

2022

Великденски артсалон ще има в Русе от 18 до 21 април, съобщават в началото на месеца от кметството в крайдунавския град. Началото ще бъде поставено с откриване на изложбата „Докосване в картини и стихове“. Живописната експозиция е дело на Марио Николов и Стефка Николова. А част от програмата е и празничният концерт „Любими песни за любовта и още нещо“ с участието на Михаил Белчев, Кристина Белчева, Джина Иванова и Хайгашод Агасян, който ще се състои на 19 април в Доходното здание.

Българската музика вече е имала своя Великден, а сега чакаме Второ Възкресение. Това казва на 21 април в интервю за БТА актрисата и певица Кристина Белчева, съпруга на известния певец и композитор Михаил Белчев.

По думите ѝ няма точна рецепта за успешен концерт. „Всеки има спомен с дадена песен. Зрителите много се ядосват, когато българските певци представят новите си албуми. Изпълняват нови и нови песни, а публиката скача, като чуе старите хитове. Трябва да има добър баланс между нови песни и хитове“, казва Белчева.

Тя дава пример с Михаил Белчев, който има прекрасни песни, които публиката въобще не познава. „И му казвам,

че трябва да направи концерт с част от тези песни. А той ми отвръща: „Да, ама публиката си чака „Не остарявай, любов“, „От много, много отдалеч“. Много ми се иска, а и той отдавна го мисли, да направи акустичен концерт. Повечето от тези песни са по негови стихове и ще бъдат много интересни за хората“, обяснява Белчева.

Певицата и актриса казва, че все по-млади хора идват на концертите. „Това ме впечатлява приятно. Някаква носталгия ли е, възпитание от родителите ли - не знам, но се забелязва“, споделя Белчева. Тя, заедно с Михаил Белчев, Джина Иванова и Хайгашод Агасян, има концерт преди дни в Русе. Събитието е с надслов „Любими песни за любовта и още нещо“, част от програмата на „Великденския артсалон“, организиран от общината.

„Концертът беше посветен на 75-годишнината на Михаил Белчев. Трябваше да се състои миналата година, но сега съвпадна с приближаващите светли Великденски празници. Концертът премина много хубаво, пред препълнена зала“, каза Белчева.

На концерта в Русе дошло младо момиче, което издирвало старите плочи на Михаил Белчев. „То е спечелило на

търж Втората плоча на Мишо - „Двойник“. Това е много вълнуващо, защото е съвсем младо момиче, а знаем сегашното поколение каква музика слуша, ако може да се нарече изобщо музика“, коментира Белчева.

Михаил и Кристина Белчеви имат и много любопитни истории от Русе. „Мишо е пял преди години на работниците от Корабостроителницата. Невяна Малчева го е попитала дали може да пее на работниците в 4,00 часа сутринта, когато им започва смяната. Той се съгласил и направил концерт само с един китарист. След този му жест работниците го предлагат за орген „Св. св. Кирил и Методий“, разказва Белчева.

С десетки събития Павликени ще отбележи своя празник, чиято кулминация ще е на 29 юни, съобщава на

15 юни в пресклуба на БТА във Велико Търново кметът на общината инж. Емануил Манолов. Програмата за тържественото отбелязване на празника на град Павликени и 79-ата годишнина от обявяването му за град ще е пъстра и разнообразна, целта ни е да има за всеки Вкус интересно събитие, за да компенсираме годините, в които заради пандемичните мерки празник нямаше, посочва Манолов.

Част от концертната програма на сцената на Летния театър е юбилейният концерт „Михаил Белчев на 75“, който ще се състои на 28 юни. Михаил и Кристина Белчеви са изпълнителите на химна на Павликени, затова тяхното гостуване се очаква с радост от нашите съграждани, посочва още Манолов.

София, 5 октомври 2021 г. Генералният директор на БТА Кирил Вълчев, Михаил Белчев и съпругата му Кристина в националния пресклуб на БТА при подписването на договор за партньорство между БТА и „БЕЛКОН“ – дружество, представлявано от поета.

Един от българските патриарси в областта на музикалното слово

Яница Христова

АНКЕТА С КОЛЕГИ И ПРИЯТЕЛИ НА **Михаил БЕЛЧЕВ**

През годините Михаил Белчев си сътрудничи с редица изтъкнати творци и освен професионални, гради и топли приятелски отношения с много от тях. Сред близките на сърцето му хора са Атанас Косев, Александър Йосифов, Александър Бръзицов, Ангел Заберски, Борис Карадимчев, Борис Гуджунов, Борислав Грънчаров, Боян Иванов и Бисер Киров, с които, за съжаление, няма как да разговаряме, понеже са напуснали вече този свят.

Но спомени и любопитни случки с талантливия поет и музикант в анкетата на списание ЛИК разказаха редица негови колеги и приятели. Попитахме

Хайгашоф Агасян, Стефан Димитров, Недялко Йорданов, Богдана Карадочева, Йорданка Христова, Васил Найденов, Александър Петров, Благовест Аргиров, Стоян Братоев, Васил Сотиров, Валентин Измирлиев, Нели Горанова, Никола Влагов, Аспарух Карастоянов, Елка Няголова, Атанас Капралов, Веселин Маринов, Георги Денков и Владимир Зарев – какво е според тях мястото, каква е ролята на Михаил Белчев в културния живот в България. Отговорите им са показателни – достойно място и десетки песни, които остават във Вечността и се пеят вече от няколко поколения почитатели.

Хайгашог Агасян, композитор:

С Михаил Белчев сме извървели дълъг и общ път и това продължава вече повече от 40 години. Свързват ни много общи песни и много общи преживявания, емоции, концерти и пътувания. Свързвани и това, че за наша чест, ние със съпругата ми Мари сме кумове на църковния брак на Мишо и Кристина, а синовете ни са много близки приятели.

Най-известната ми песен – тази, с която ме познават навсякъде, е песента, която завинаги ни свързва с поета Недялко Йорданов. Това е „Не остарявай, любов“ с емоционалното, чувствено и прекрасно изпълнение на Михаил Белчев. Имаме и една много красива обща песен, за която хората ме спират по улиците и ми споделят емоциите и благодарността си. Това е песента „От много, много отдалеч“ по стихове на Михаил Белчев, моя музика и негово изпълнение.

Много ни е общо творчеството и неописуема е емоционалната страна от общуването, защото Мишо е изключително ценен човек за България. Мъдър, много топъл и поетичен. Каквото и да кажа, мога само да го аплодирам и да се радвам. Пожелавам му да е жив и здрав, заслужава много. Благодарен съм, че съдбата ни запозна преди толкова години и имаме общ път – емоционален, творчески и житейски, което за мен е прекрасно.

Стефан Димитров, композитор:

Може би най-много аз познавам Михаил Белчев, защото бяхме заедно още в хор „Богра смяна“. Тогава той може би е бил в 10-и, а аз – в 7-и клас. Бяхме едни млади пионерчета и пеехме в хора, който за нас беше страхотна школа, която ни направи приятели за цял живот. За тези около 60 и няколко години, в които сме приятели, естествено, сме имали много различни случки. Но в края на краищата, ние се сближихме и покрай творчеството. Защото той, освен че е певец, трубадур, се насочи и към писането на текстове към музиката. Според мен вече поне две поколения пеят и знаят песните му – на неговите текстове са се обичали, развеждали и какво ли още не.

Мишо е един много плодотворен човек и му желая много щастие и много любов, с която да го обграждат хората. Той си е запазил място във Вечността, така че не се притеснявам за него.

Недялко Йорданов, поет:

С Мишо Белчев сме приятели почти половин век... Как хвърчи времето! Той учеше в Ленинград, когато Младежният театър гостуваше там с една моя пиеса. Веднага се харесаме. Затова и когато Найден Андреев написа музиката по „Младостта си отива“, аз веднага реших да дадем песента именно на Мишо, който прекрасно поднася текста, защото самият той е поет. Малко хора знаят, че дипломният филм на Михаил Белчев като телевизионен режисьор беше посветен на мен. Направи го за два дни горе, на моя таван в Бургас. Хем снимаше, хем ми акомпанираше на китара. Прескачам известната история с „Не остарявай, любов“, която той пее и до днес. И стигам до последните години на „Златният Орфей“. Той се яви на сцената с една шапка, за да ми връчи наградата. Всички се чудеха защо е с шапка. А той изтърси: „Явявам се да връча „Орфея“ на Недялко с шапка, за да я сваля пред него...“ Залата избухна в смях и аплодисменти. На следващата година аз му връчих „Орфея“, но без шапка.

Михаил Белчев е рядко явление в нашия музикален и поетичен живот. Казвам го не защото имаше юбилей скоро, а защото трудно може да се повтори дори след време такава личност на певец и поет, любимец на цяла България. С неговото благородно излъчване, с неговата непосредственост и уникално топъл и завладяващ глас. Заедно с великолепната си съпруга – актрисата Кристина, и талантливото си момче, те са едно прекрасно семейство в това време на безнравственост и ненавист.

Ще си останем приятели завинаги, знам... Дори когато няма да ни има тук...

Богдана Карагочева, певица:

Михаил Белчев е един прекрасен приятел и артист. Да пееш поезия не е лесно. Думите са много важни в нашето изкуство. Мишо, освен че пее артистично думите, той и създава думи. Те са послания и много, много години стигат до душите на тези, към които са изпратени. Той носи духа на френските певци, които аз много харесвам. Въобще – аз много харесвам Мишо и го обичам. Интелигентен, мислещ и различен.

Йорданка Христова, певица:

Ние с Михаил Белчев сме приятели от много години и имаме много прекрасни спомени. Последните години Всеки върви по своя път, но ние продължаваме да се обичаме и да се уважаваме, без да си досаждаме. Чуваме се, когато има какъво да си кажем и трябва да си го кажем.

Аз споменах и на един от неговите концерти, че ние дори сме плакали заедно и това наистина е така. Бяхме с Боян Иванов и Михаил Белчев в Шумен, между двата концерта в една от хотелските стаи си поплакахме ... И го ден днешен не знаем защо, но бяхме заедно и плакахме заедно. Много често емоциите ни вибрират на еднаква честота и

това ни сближава, дори да не сме досадно близки Всеки ден.

Михаил Белчев е много важен не само за мен, но за всички от т.нар. естрада и попмузика. Въпреки че като поет звучи прекрасно - във времето и сред всички останали поети, той не е само текстописец. Мишо е една изключително богата душа, невероятно чувствителен и с много красиви, нестандартни виждания за нещата. Той има своето много високо, достойно място в българската култура. Той е запазена марка. Защото Мишо глупости не пише. А само стойностни неща, които те карат да се замислиш и които ще те разтърсят задължително – такива са му текстовете.

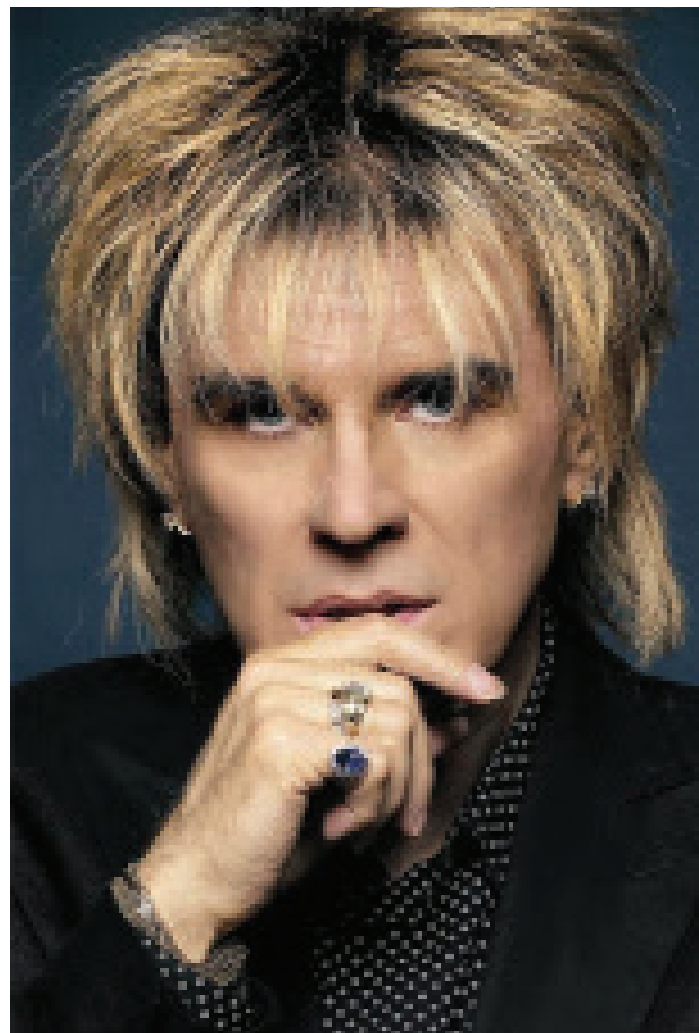
Васил Найденов, певец:

С Мишо се познаваме от госта години и не мога да разкажа конкретна интересна случка. Но съм присъствал много пъти, когато се е създавала песен. Той работеше много често със Стефан Димитров и не само с него, разбира се, но със Стефан направиха едни от най-хубавите български песни, които се пеят до ден днешен. Това е наистина удоволствие, защото времето е най-най-истинският съдник за това дали нещо е имало смисъл да бъде създадено.

Интересното е, че Мишо е човек, който не само пише поезия, не само пише по готова музика, а същевременно е добър певец и музикант. Всичко това променя много нещата. Защото, ако вземеш готова поезия или пък човек е на-

писал за теб чисто поетични слова, те невинаги са удобни за пеене. При нас е изключително важно, когато пееш във висок регистър, да имаш гласни, за да може гласът да бъде изнесен. Мишо това прекрасно го знае и още при създаването на песен, понеже идеално разбира от вокали, пише така, че да няма никакъв проблем нито композиторът, нито певецът, който ще я изпее.

Другото нещо, което Мишо успя да направи и което е много трудно за мен, а и не само за мен, е, че обикновено, когато се пише по готова музика, единият от проблемите са чистите вокали, но за да стане от текста поезия, това вече не всеки го може, да не кажа, че много малко хора го мо-

Александър Петров, поет:

За първи път се срещнах с Михаил Белчев от телевизионния екран. Направи ми впечатление песента „С пламъка на мама“, която той изпълни в дует на „Златният Орфей“ преди много, много години. Бях впечатлен от характерния му глас, а също така и от начина му на пеене, който беше много различен от тогавашните попизпълнители. Във времето той се разви не само като певец, а се превърна

гат. Хората подценяват думата текстописец. Но Мишо е интелигентно, прекрасно доказателство, че е възможно дори когато се прави текст по музика, той да придобие поетична форма.

Например в една негова стихосбирка - „По първи петли“, е публикувана и песента „По първи петли“, която обиколи и Интервизия, с нея съм пъл и с чешкия биг-бенд, и с полския биг-бенд, в Германия съм бил с нея, в Дрезден, на различни фестивали и къде ли не по света, а да не говоря, че през няколко вечери имам среща с публика. Никак не е лесно една музика или един текст, или една песен, или респективно и поезия да оцелее във времето. А това е може би, да не прозвучи силно, трето поколение хора, които се раждат на тези думички, които Мишо ни е сложил в устата. Така че тези думички, които той е написал за много от нас, оцеляха във времето, носят радост и предизвикват емоции вече на няколко поколения. Това е доказателство, че е имало смисъл.

Мишо просто е човек, който отразява едно цяло поколение – като вкус, като естетика, като интелект, като култура дори. Той наистина написа едни от най-хубавите текстове и песни, които оцеляха във времето. С текстовете на Мишо Белчев се доказва, че дори и понякога булевардните думи стават различни, когато са казани от интелигентен, от можещ човек. Те намират своето място и в сегашната поезия, а не само във времето на 80-те години, а безкомпромисно и до ден днешен. Дай Боже всекому да има такава продължителност на творческия живот.

В един от безспорните майстори на словото, бих казал поет, който разпространява стиховете си чрез музика.

Години по-късно се запознахме и между нас започна едно истинско приятелство, което пазим и до днес.

Спомням си как искрено беше огорчен, когато песента „Безсъние“ на Борис Карадимчев с мои стихове беше пренебрегната на един конкурс, в който той участва като жури. Спомням си безброй срещи, в които коментирахме събитията от 1989 г. През всичките тези години ние успяхме да запазим освен приятелството си, но и уважение и радостта от успехите на другия.

Щастлив съм, че го познавам, защото той и неговата поезия поставиха на друго ниво българската популярна песен.

Мястото на Михаил Белчев в българската култура е запазено по безспорен начин. Освен със стотиците песни, които изпя или написа думите за тях, с творчеството си повлия на цяло едно поколение от по-млади автори, които разчупиха клишетата на българската популярна песен. Без Михаил Белчев попмузиката нямаше да бъде това, което е днес, и златният фонд на Българското национално радио щеше да е по-беден.

Благовест и Светослав Аргирови, певци:

Най-пресен е споменът от промоцията на нашата книга, компактdisc и новата ни песен с Тони Димитрова, която се състоя на 4 октомври. Имаше щастието и удоволствието да поканим Михаил Белчев и той дойде със съпругата си Кристина. Специално го поздравихме с песни, за които той е написал текстове за нас – това са „Лодка в дъжда“ и „Залез“. Изключително силно впечатление ми направи неговата реакция, когато изпяхме „Лодка в дъжда“. На него и на съпругата му им се насълзиха очите и докато

съм жив, никога няма да забравя това преживяване. Всъщност мисля, че за пръв път изпълняваме „Лодка в дъжда“ пред Михаил Белчев и – пак ще повторя – това беше незабравимо преживяване за нас.

Мястото му в българската култура е огромно. Михаил Белчев е написал Великолепна поезия и е невероятен певец и артист. Той е една всеотдайна развита личност. Без него не мога да си представя българската култура.

Стоян Братоев, изпълнителен директор на „Метрополитен“:

От много години се познаваме с Михаил Белчев и със съпругата му Кристина. На различни събития и на концерти сме били заедно и оттам тръгва нашето познание. Правилни сме и наши, служебни мероприятия, когато сме пускали различните части на метрото, които Михаил Белчев е режисирал. Общо взето, свързват ни професионални и работни взаимоотношения. Той е много точен човек, който много коректно изпълнява служебните си ангажменти. А когато той организира концерти, почти винаги ходим.

Михаил Белчев е един от уникалните наши творци. Той е писал текстове на песни за почти всички наши известни певци. Дори преди няколко години имаше един негов концерт – „Пеем поезия“, където с различни негови стихове участваха почти всички големи певци и беше много интересно. Един от малкото творци, които могат да се похвалят, че ще оставят след себе си едни хубави, смислени текстове.

Васил Сомиров, поет:

няма в нагласите. Като се видяхме, го попитах деликатно защо. Той се хвана за главата, но се сети, че преди няколко седмици (пак по време на бохемска вечер!) ме попитал дали знам от кого е този текст. Аз с трезвен вид (умееш да имам такъв!) съм се понапънал и съм казал, че стилистиката ми е позната, но не мога да се сетя кой е авторът... Това го разказвам, за да не си помисли някой, че по време на бохемството ни сме живеели за едното наздраве! Ние и бачкахме, защото не бачкаш ли, нямаш и повод за нормално наздраве!

Бард, трубадур, песенен поет, поетичен певец – всичко това е Михаил Белчев, че и още нещо. Аз съм щастлив, че с него живеем в едно и също време. Този живот се прави от чешити – иначе няма да е културен!

ЖАЛБА ЗА (ПРЕКЛОННА) СТАРОСТ

На Михаил Белчев

Ще дойде времето, когато
изобщо няма да ни има.
Ще бъде мразовито лято
и дяволски гореща зима.

Без намек може би за пролет,
ще чакате цъфтяща есен.
Ята от риби в сетен полет
ще дават странен тон за песен.

Тогава нашите правнучи,
съвсем обзети от неврози,
ще ровят в кофите с боклуци
почти като археолози.

И със амбиция юнашка
във този свят безинтересен
те може да намерят флашка
или изхвърлен диск със песен.

И само взорът към небето,
било през лято или зима,
ще им подсказва на сърцето,
че някъде и нас ни има.

Валентин Измирлиев, журналист:

6 август 1982 г. Михаил Белчев с приятели

В книгата ми „Моя списък“ (изд. „Световит“, 2012 г.) съм описал няколко различни случки през нашето дългогодишно приятелство с Михаил Белчев. Ето един откъс от нея:

„И сега трябва да разкажа, естествено, откога и колко се познаваме с Мишо. От първата студентска бригада. Зная, че днес това, само по себе си, звучи доста архивно, но е факт. Едно време имаше такова понятие – студентска бригада. Е, не чак такива бригади, както през 50-те години, когато ентусиазирани младежи са строили прохода Хаимбоаз. Но все пак бригади. Отивахме, ние, студентите, на помощ на селяните – например да берем сливи. Сега, понеже нищо не е останало от селското ни стопанство, логично е и да няма такива бригади. Та, качили сме се ние с Мишо върху една слива и хем берем, хем си и пеем. Бий-тълс. На два гласа. Някой ни подхвърли китара. А вечерта продължихме в квартирата, в която бяхме настанени. Ех! Студентски години – „рокендролът беше млад!“. После аз заминах да следвам в Берлин, а Мишо започна да прави кариера като певец и автор на едни от най-хубавите тек-

стовете в българската естрадна песен. Когато се зажих, за малко щях да остана без музика. Каква е тази сватба без музика! Сватбата ни беше под балона на ски-тенис клуба в Студентски град. Само там можехме да разгънем тонколониите и да надует децибелите, без да ни навестяват милиционерите. Да, ама грешно си бях направил организацията. Този с тонколониите и уредбите ми се изниза пред очите и замина „на халтура“, това значи – да свири по поръчка. Махнах с ръка и го отписах от „моя списък“. Импровизацията е магията на всяко изживяване. Ненапразно джазът е едновременно откровение, философия и оразъм, ако щете. Просто приятелите направиха грандиозно шоу, както само големите музиканти могат да го направят. Такива тържества тогава нямаше.“

А що се отнася до мястото на Михаил Белчев в българската култура – ще кажа, че неговата поезия и песни са любими на няколко поколения българи, а „Булевардът“ се превърна в своеобразен химн за нас – момчетата и момичетата на София през 60-те години на миналия век!

Нели Горанова, главен експерт „Театри“ в Дирекция „Култура“ на Столичната община:

С Мишо се познаваме повече от 20 години. Запознах ни неговата съпруга Кристина, с която работим заедно в Дирекция „Култура“ на Столичната община. Спомням си гения, в който Криси предложи да отидем на обяд и ме попита имам ли нещо против и съпругът ѝ да дойде. Доста се притесних, защото за мен Михаил Белчев беше идол. Но този идол се държеше толкова топло, мило и естествено, сякаш се познаваме отдавна, и веднага ме спечели. Завинаги. Всички в заведението поглеждаха дискретно към нашата маса, а един посетител без излишно натрапване го поздрави, каза колко много харесва неговите стихове и песни. Мишо му благодари скромно и тихичко сподели с нас: „Ето, затова си заслужава!“.

Хората винаги са го обичали и са му се възхищавали – заради изключителния талант, заради благородството, заради мъжкото очарование и безкрайната човечност.

Спомням си една забавна случка – наша приятелка ходеше на процедури за лечение с някакъв апарат и беше попитала лекуващата лекарка дали този апарат лекува системно главоболие. Лекарката я попитала за кого става дума и когато станало ясно, че се отнася за съпругата на Михаил Белчев, последвал риторичен въпрос, изпълнен с огромно учудване:

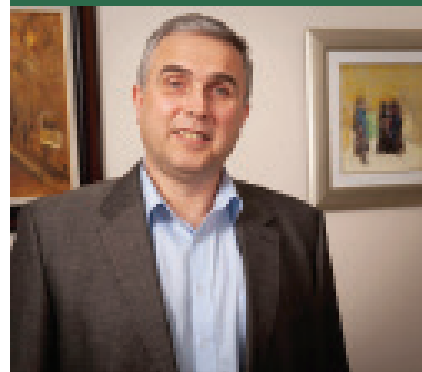
- Най-щастливата жена в София страда от главоболие!?! - Трябва да отбележа, че Криси никога вече не се оплака от главоболие.

Понеже стана дума за семейството на Мишо – той е благословен с изключително семейство. И съпругата му,

и синът му са любящи, качествени и подкрепящи хора. Не познавам по-всеотдайна съпруга, майка и партньор от Кристина Белчева. Тя прави невъзможното, за да подкрепи най-близките си хора, но също така е всеотдайна и към приятелите си. Изключително благ и добър човек, който лесно се обича. А Косьо е чудесно момче – възпитан, интелигентен, красив и талантлив. Близко до семейството на Мишо Белчев човек се чувства уютно като край топло домашно огнище, около което цари хармония, любов и разбирателство.

Мишо е „целунат от Бога“. Творец от най-висока класа. Била съм свидетел на това с каква лекота създава своите стихове и независимо от това, те са силни, ярки, талантливи, разтърсващи. Той е един от онези, които превърнаха популярната музика в изпята поезия. Поет, музикант и изпълнител, чиито песни се слушат от поколения българи. Един съвременен будител, или както сам ми написа в едно посвещение на неговата книга – един от „коhortата на неспящите“.

Проф. Никола Влагов, лекар:

Когато се запознах с Михаил Белчев, още не беше излязла песента „Не остарявай, любов“. Бях студент по медицина, ако не се лъжа – трети или четвърти курс. Криси беше в Ловешкия театър, Мишо беше при нея и една вечер се бяхме събрали на гости в едни приятели. Той изпълни тази песен и тогава я чух за първи път. Всички бяхме много впечатлени – бяхме ентусиазирани млади момчета и момичета, а Мишо ни накара да замлъкнем с поредната песен. Няколко месеца след това тя излезе по радиото, по телевизията и т.н. Така че това е един много приятен спомен с Мишо и Криси, който и до ден днешен помня.

Самият факт, че толкова години песните му и особено поезията му са актуални и се слушат от всички поколения – не само нашето, но и по-младите поколения се впечатляват от неговите песни. Смятам, че Михаил Белчев заема сериозно място в българската култура, в българската поезия и в българската естрада. Той е един от флагманите, ако мога така да се изразя, на българското изкуство.

Аспарух Карастоянов, бизнесмен:

Всеки момент, когато си с Михаил Белчев, е форма на обогатяване. Ние сме приятели повече от 30 години и в рамките на това Врем е имало уникални моменти. Един от тях е изложбата на картини с негови ръчно написани стихове. Тогава имах щастието да спечеля картината с песента „За теб, Българийо“, която за мен е една от най-уникалните песни, за мен това е дори химн на България.

В рамките на стиховете и допринасянето към музиката Михаил Белчев е един от българските патриарси в областта на музикалното слово. За мен, а и не само аз мисля така, ако се обърнем назад и видим колко песни, колко стихове, колко неща е направил... Дори само „За теб, Българийо“ да беше написал, то беше достатъчно. А знаете колко много негови песни се пеят от различни изпълнители. Той помага и на много млади хора в областта на работата върху словото. Тази все-странност в продължение на десетилетия според мен го поставя на едно от основните места в писаното слово и музиката на България.

Елка Няголова, поетеса:

га и проглеждаш, че славеите са само в твоята душа, която с лекота е пняла за приятелите си; гората е житейски декор, от който те не са искали да излязат, а елените на надеждата са вървели по мечи пътеки...

Има и други приятелства обаче. И слава Богу! Като нашето с Мишо и Криси и с прекрасния техен Косьо! И то няма нищо общо с омагьосаните гори. Защото славеите са истински и пеят за любов и приятелство. Защото небето над тях е високо като мечта и светло като стиховете и песните на Мишо Белчев, които като храм те приемат, пречистват и извисяват, зареждат те с Вяра и надежда, ваксинират те с любов, а Криси – като ангел се взира в очите ти и нарежда: „Лошото ще мине, виж – колко е светъл хоризонтът, оттам идва Доброто, ще видиш...“. Те двамата толкова са се сраснали един с друг, че ми е трудно да говоря в единствено число. Те са лакмусът за приятелство и човечност, за всеотдайност, без сметки и изчисления. Те са тези, които имат благородството, силата и щедростта да облъчват с обич. Много ги обичам. Знам, че и те – мен. Нежно и предано приятелство ни свързва и съм благодарна на съдбата за него.

Значима и формираща е ролята на Михаил Белчев за българската култура. Той е преди всичко поет. Прекрасен, земен и летящ едновременно. Нещо икаровско има у Мишо Белчев. Или ако щете – шагаловско. Стиховете и песните му не са евтин ментов бонбон от вида на някогашните

„лукчета“... Те са Въпроси и послания, припомняне на най-важното и мотивиране на човешката душа за него. С творчеството си той е и в реалния ден, и във вечните теми, но поднесени мъдро и чувствено. Като чете или слуша Михаил Белчев, човек става по-добър и красив. Сетивата му – по-чисти. Една от най-значимите съвременни хърватски поетеси – Енерика Бияч, казва, че „песента е възкликанието във всеки език“. Та и при Мишо – творчеството

Вотому му е заредено с енергията на възклицанията и смислените послания. Той зове към любов и към Добро... И това е във всичките му творчески битности – и като поет, и като режисьор, и като бивш директор на Столичната библиотека, където остави реални следи. Самият той е познавач на културните процеси, радетел за българска културна стратегия. Заслужава всички възможни отличия и уважението, и обичта на обществото ни.

Атанас Капралов, поет:

Запознанството ми с Михаил Белчев съвпадна с избуяването на любовта му към Кристина и раждането на техния син Константин в началото на демократичните промени у нас. Тази красива любов видимо го беше възродила, той излъчваше сърдечност и жажда за творчество при срещите ни в София и в Слънчев бряг – по това време „Златният Орфей“ все още „дишаше“, макар и не с пълни гърди вече... Аз предложих да скрепим нашето общуване със съвместна песен, отговаряща на тогавашната му духовна нагласа – той е твърде интелигентен и трябваше да почувства думите ми като съдбовно свои, иначе нищо не би се получило. В интерес на истината родихме няколко общи песни, една по музика на Тончо Русев, другите, композирани от Хайгашод Агасян, но с годините оцеля хитът ни „Спомен за утре“ като трайно свидетелство за голямата любов между Мишо и Кристина.

Оцеля и нашето приятелство – в сложен етап от моя професионален път, когато съдбата ме изпитваше, точно Михаил Белчев беше човекът, който ми подаде ръка. Подаде ми я безкористно, като истински благородник. Благодарих му, разбира се, а той, в качеството си на директор на Столичната библиотека в онзи момент, ме потупа приятелски по рамото и учудващо гладко изговори: „Всичко е наред, мойто момче, имам намерение да свърша още някоя и друга добрина в този живот!“. Така завинаги влезе в съзнанието ми като човека, който намира смисъл само и единствено в създанието, надмогнал дребното,

пошлото, низкото. Приех думите му като послание. Ако всички поседем в душите си тази негова философия, България сигурно би била по-дружелюбно и по-достойно място за живеене.

Животът ми подари различни приятелства – при едно общуване ти е забавно, при друго се събужда състрадание, то ти, при трето се изправяш на пръсти... Михаил Белчев е от хората, които ми действат извисяващо – и като човек, и като творец. Няма ден, в който по някоя наша медия да не звучи знакова песен по негов текст. Или да не чуем специфичния му тембър – топъл, въздействащ и разпознаваем още от първата нота. Аз обичам и стиховете му – честни и изстрадани до последната запетая. Като прибавя към всичко това и чисто човешките му качества, присъствието му в съвременната ни култура става наистина респектиращо.

Винаги съм вярвал, че за да си голям творец трябва преди всичко да си голям човек! Червеният няма как да изпъзи до върха – той е само за избраници с крилати сърца. Нашето съвремие има нужда от примери за хора с крилати сърца, които да зареждат младите с жажда за небе, за летене, за добротворство, а не от подстрекатели на низките им страсти. Последните за жалост са навред...

Ще ми се да вдигна тост за сърцето на Мишо Белчев – то знае как да се живее високо, талантливо и мъдро. Добре е да го узнаят повече хора – не толкова заради него, колкото заради тях самите!...

Веселин Маринов, певец:

Когато в мислите ми се появи името Михаил Белчев, преди всичко идват спомените за началото на моята творческа дейност – първите ми стъпки и първите големи личности, които срещнах тогава. Михаил Белчев е един от онези колоси, които ми помогнаха в първите дни по пътя към моите мечти. Той беше човекът, който настоя пред композитора Георги Денков аз да бъда изпълнителят на „Мъжка песен“, с която е свързано и моето първо участие в конкурсите „Мелодия на годината“ и „Златният Орфей“, които тогава бяха с огромна популярност и една от възможностите публиката да ме забележи.

Но когато трябва да разкажа за силен миг от отношението ми с Михаил Белчев, незабравим за мен ще остане споменът от една вечер на 1995 година, когато той ми звънна. Слушайки моя тогава нов албум, той чува песента „Слънце зайде“, написана от големия тракийски музикант Атанас Стоев. Изглежда, тя е докоснала в голяма степен и неговия живот и до ден днешен никога няма да забравя този телефонен разговор и неговия развълнуван, тъжен глас, с който ми споделяше какво влияние му е оказала тази песен и колко много я харесва.

Не знам защо се сещам именно за онази вечер. Имал съм много други прекрасни изживявания с Кристина и Мишо, но

този разговор се е запечатал в съзнанието ми със своята искреност и съзвоните в неговия глас.

Михаил Белчев е много значима личност, която с цялото си творчество тежи в културния живот на нашата страна вече толкова много години – с неговия кауфен глас, с десетките шлагери, които ще останат завинаги в съкровищницата на българската популярна музика, с огромния му талант да пише своите неповторими стихове, превърнати в емблематични песни от големите композитори на България.

Със силата на своите послания, изпълнени от всяка една от нашите звезди, той е оставил трайна следа във формирането на прекрасните спомени, които имаме всички ние за златните години на българската популярна музика.

И не на последно място искам да споделя възхищението си към неговите човешки ценности. Той остана верен на своите социални и творчески виждания през всичките тези години и не им измени, с което съхрани огромното уважение, което пазят хората на България към неговия талант и личност.

Пожелавам на Мишо само и единствено да е здрав, за да може още безкрайно дълго да чувства до себе си щастие то и тази огромната любов на неговите хиляди почитатели, които безкрайно го обичат!

Владимир Зарев, писател:

С Мишо Белчев се познаваме отдавна, тогава бяхме прекрасно млади, безнадеждно безотговорни, палави и изпълнени до болка с творческото си опиянение, Мишо пееше „Младостта си отива“, но ние не вярвахме, че това е възможно, просто красивата тъга на тази песен, на другите неговии песни като „Булевардът“ или „Не остарявай, любов“ докосваха сърцето и ума ни, превръщаха се в символ на цялото ни поколение. Понякога Мишо Белчев идваше в станцията на писателите в близост до Варна, вечерите бяха светли и лунни, ухаеше богато на море и на безкрайност, той донасяше своята китара и запяваше. Гласът му беше топъл и приютяващ, предизвикваше у мен едновременно размисъл, някаква радостна тъга, изпълнена с много смисли и значения. Тогава целият живот беше пред нас, беше бъдеще, както сега същият този живот е зад нас и е повече минало. Нощта се изпълваше с красота и смисъл и ставаше различна, морето ставаше различно, ние някак се променяхме, ставахме по-значими и различни.

Михаил Белчев е навярно най-интелектуалният певец, повече бард и артист, отколкото певец, който изпълва с огромното си творческо присъствие салоните и сцените и ни остави толкова прекрасни, недостижими хитове. Една от последните му песни, „Все по-близо до ангела“, на право ме „извади от обувките“, в продължение на десетки дни аз я слушах всеки ден и я изпратих на всички свои приятели в България и на тези, преселили се в чужбина. В нея, както в повечето песни на Мишо Белчев, сякаш е скрито познанието за цялото ни съществуване, познанието за приятелството и раздялата, за това, че дори собствените ни успехи и величии не могат да ни спасят от раздялата, за това, че дори и изпълнен с чуждото признание и красота, човешкият живот завършва с поражение. Освен като най-значим певец, аз харесвам, ценя високо Михаил Белчев и като поет. Прегледно искрени и драматични, свързани с усещанията и помислите на цялото наше поколение, думите му са знак за най-доброто, създадено в националната ни поезия.

АНКЕТА
С КОЛЕГИ
И ПРИЯТЕЛИ НА
**МИХАИЛ
БЕЛЧЕВ**

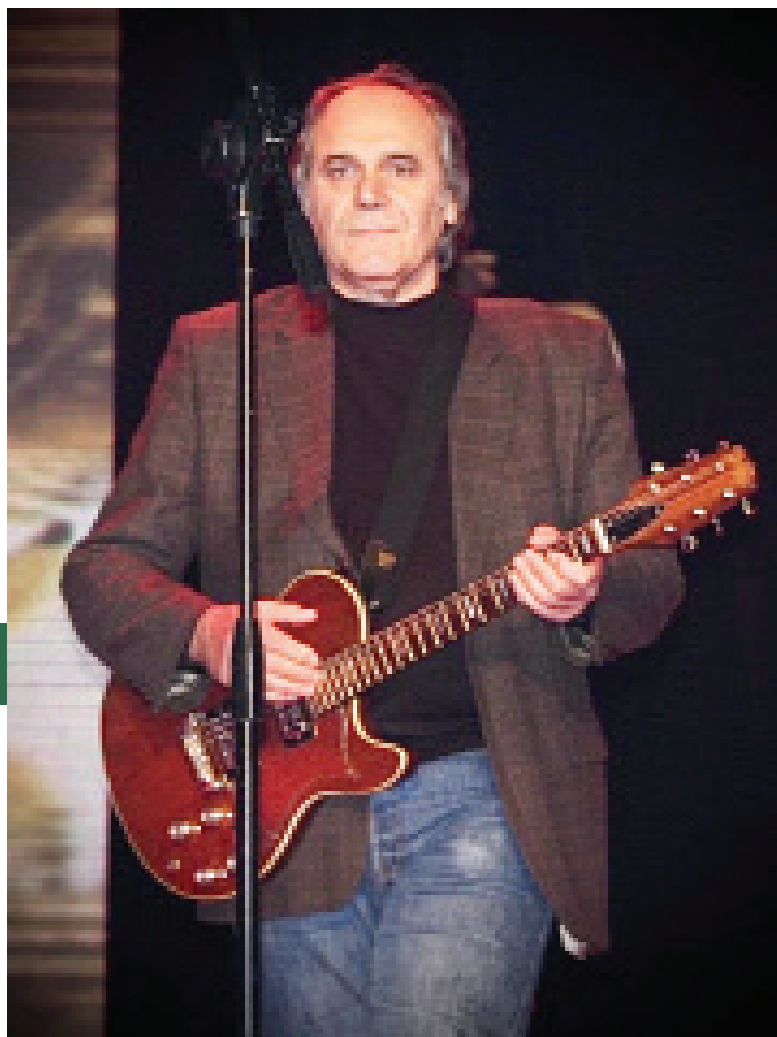
Георги Денков, композитор:

Много неща бих могъл да кажа за моя приятел Михаил Белчев, за това мога да напиша книга. Всеки върви през живота по свой път, но се случва така, че пътищата се пресичат и ако по щастлива случайност двама души се срещнат на една и съща плоскост, тогава тази среща може да се превърне в приятелство за цял живот.

Та ето, ние с Мишо вече 40 години вървим по обща пътека. СВързват ни много неща както в музиката, така и в живота. Шест години бяхме непрекъснато заедно, пропътувахме България надлъж и нашир.

Правихме концерти, измисляхме песни, забавлявахме се, радвахме хората. Записахме два чудесни албума, за които имах удоволствието да направя аранжimenti и няколко песни...

Това беше борба, това беше нашият живот и никога не се отказахме. Мишо винаги гържеше на това да сме близо до публиката, да пее на живо, колкото и трудни условия да предлагаха малките зали в читалища, културни и младежки домове, заводски цехове, понякога дори на полето. Песните, които изпълняваше, имаха една цел, да събуждат духа, да накарат хората да слушат поезия, да се замислят, да станат по-добри. Изкуството е труден занаят. За да му се отгадеш, е нужна вяра и много сили. Е, Мишо никога не се предаде, не отстъпи. Затова успя. Той е от знаковите творци, създали едни от най-красивите песни и стихове, които ще останат завинаги в сърцата на българите.

Душата на артиста

Душата ми реши да полети,
тя бе заключена до Вчера
и в този стар и пъстър свят
да мога себе си най-после да намеря...

Да се опитам да открия сам
причините и оня смисъл
да бъда тук, и мойто житие
да се изпълни, както Бог го е написал.

Във скитник се превърнах
и така живях - капризна е съдбата на артиста,
но повече от всичко пожелах
да бъде любовта ми чиста...

Сега с усмивка на лице аз бавно
към началото и теб се връщам
и знам, че само ти разбираш го добре,
безсмъртна е душата на артиста.

Използвани са снимки и от личния архив на анкетиранияте.